YENİ BİR AYDINLANMA İÇİN

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

Temmuz 2008 ● Sayı: 22 ● 4 YTL ● www.mesop.net

AYLIK TEORİK POLİTİK DERGİ

EDİTÖR

DERİN DEVLETE SIĞ OPERASYON

Açlar ordusu yürüyor
Sibel ÖZBUDUN

Varolanı neden dağıtalım?
S. Çiftyürek

Haydi bir ulus yaratalım!
Metin AKTAŞ

Derinleşen kriz
Yükselen ırkçılık
Temel DEMİRER

KÜRDİSTAN'DA KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ, AÇIK BİR KOMÜNİST PARTİNİN İNŞASI VE SOMUT PROJELER ÜZERİNDE EYLEM BİRLİĞİ

DOSYA

- Nesne olan işçi sınıfını özne yapmak
- 'Tükürdüğünü yala!' kuşatması ve en dipteki cevher
- "Üçüncü aşama"ya adım atıyoruz!
- Eskimiş ayrılıklarımızı aşalım
- Tarih bizi sorumluluğa davet ediyor
- Öncelikli adım komünistlerin birliğidir!
- Amed merkezli emek eksenli yayın organı
- Komünistlerin birliği üzerine saptamalar
- 'Amed gazetesi' projesi sorunludur
- Komünistler birleşirken neyi gözetmeliler
- Sosyalist Mezopotamya Yayın Kurulu'na
- Kürdistanlı komünistleri bekleyen acil görevler
- Komünist tavır üzerine bazı notlar
- Manifesto bize yol gösterecek

www.marksizm.org

YENİ BİR AYDINLANMA İÇİN
SOSYALİST MEZOPOTAMYA
Temmuz 2008 ● Sayı: 22 ● 4 YTL ● www.mesop.net
AYLIK TEORİK/POLİTİK DERGİ

Gün Yayıncılık Tic. Ltd. Şti Adına Sahibi
Halil İbrahim KUMRAL
Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi
İnönü Mah. Babil Sok.
No:27/3 80230
Harbiye / İstanbul

Sorumlu Yazıişleri Müdürü
Ferit Yıldırım
Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi
İnönü Mah. Babil Sok.
No:27/3 80230
Harbiye / İstanbul

Sosyalist Mezopotamya
Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi
İnönü Mah. Babil Sok.
No:27/3 80230
Harbiye / İstanbul

Telefon/Faks
(0212) 291 46 38

Yayın Türü
Yaygın Süreli Dağıtım

e-mail
sosyalistmezopotamya@mynet.com

Banka Hesap No:
İş Bankası Taksim Şb.
1052 767790
Döviz (Euro) Hesabı
1052 3335933

Baskı
Özdemir Matbaacılık
0 212 5775492
Davutpaşa Cad. Güven Sanayii sitesi
C Blok No: 242 Topkapı-İSTANBUL

Gaziantep İrtibat Bürosu
Yasin Yetişgen
Tel/Faks: 0 342 220 59 94
Atatürk Bul. Bina No: 49
N. Akınal Apt. B Blok
Kat: 6 D: 6 Şahinbey / Gaziantep

İzmir İrtibat Bürosu
Tel: 0 232 445 23 31
cobanatesi_izmir@hotmail.com
847 Sok. No: 14/101
Konak/İZMİR

İÇİNDEKİLER

Editör
Derin devlete sığ oparasyon 1

Sibel ÖZBUDUN
Açlar ordusu yürüyor 3

S. ÇİFTYÜREK
Varolanı neden dağıtalım? 6

Metin AKTAŞ
Haydi bir ulus yaratalım! 10

Temel DEMİRER
Derinleşen kriz = Yükselen ırkçılık 13

DOSYA

Kürdistan'da komünistlerin birliği, açık bir komünist partinin inşası ve somut projeler üzerine eylem birliği

Antep MESOP Yürütmesi
Nesne olan işçi sınıfını özne yapmak 18

Aziz Mahmut AK
'Tükürdüğünü yala!' kuşatması ve en dipteki cevher 21

Tuncay ATMACA
"Üçüncü aşama"ya adım atıyoruz! 27

S. ÇİFTYÜREK
Eskimiş ayrılıklarımızı aşalım 31

Abu Şehmuz DEMİR
Tarih bizi sorumluluğa davet ediyor 39

Namık DURUK
Öncelikli adım komünistlerin birliğidir 42

Abdürrahim GÜMÜŞTEKİN
Amed merkezli emek eksenli yayın organı 44

Necati GÜZEL
Komünistlerin birliği üzerine saptamalar 46

A. HALHALLI
'Amed gazetesi' projesi sorunludur 50

S. İNAN
Komünistler birleşirken neyi gözetmeliler 53

Recep MARAŞLI
Sosyalist Mezopotamya Yayın Kurulu'na 55

N. Ferhat SAĞNIÇ
Kürdistanlı komünistleri bekleyen acil görevler 56

M. YAŞAR
Komünist tavır üzerine bazı notlar 59

Hamit YILMAZ
Manifesto bize yol gösterecek 65

www.arsivakurdi.org

EDİTÖR

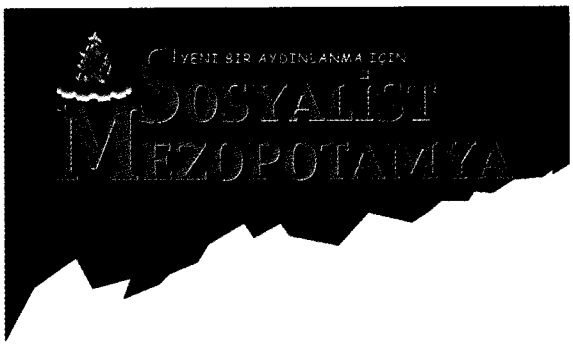

Derin devlete sığ operasyon

Türkiye'deki siyasal krizlerin temelinde, birden fazla faktör hep rol oynamıştır. Bunların belli başlıları olarak; cami ile kışla yani laik antilaik hesaplaşması, ekonomik krizler, devrimci mücadelenin güçlenmesinin yarattığı "tehdit" algılaması ve Kıbrıs ile Kürt sorunu belirtilebilinir.

Son yıllarda yaşanan siyasal kriz ve hesaplaşmaların temelinde, Kürt ve Kıbrıs meseleleri belirleyici özelliğini korumanın yanı sıra diğer krizlerinde besleyicileri durumundalar. Sırtını uluslararası sermayeye ve AB, ABD gibi güç merkezlerine dayamış siyasal islam (AKP) ile ordu başta olmak üzere, milliyetçi Kemalist güçler arasındaki iç iktidar hesaplaşmalarında da belirleyici olan yine bu iki temel unsurdur.

MHP lideri D. Bahçeli "Türkiye derinden ve sinsi bir bölünme ile ayrışmanın bütün işaretlerini verdiğini, ömrünü tamamlamak üzere olan bir köhne ülkenin fetret döneminin emarelerini gösterdiğini" (Milliyet gazetesi 9/7/2008) söylerken; hem mevcut krizin boyutunu hem de krizden duyduğu kaygı olarak "derin ve sinsi bölünme"ye vurgu yapıyordu.

"Ayının kırk hikayesinden otuz dokuzu armut üzerine" misali Türkiye rejimi de kurulduğundan bu yana geleceğinden duyduğu kaygıların otuz dokuzu bölünmeye ilişkindir. Bölünme meselesi doğrudan Kürt meselesi ile ilgili olup, Kıbrıs bu açıdan dolaylı bir "bölünme" riski özelliğini taşır.

Kemalist rejimin, özellikle de Türk ordusunun İslam'la bir sorunu yoktur, kaldı ki bu yeni de değildir. Siyasal kimlik kazanan İslam'ın iktidara ortak olmanın da ötesinde, son yıllarda başta Gülen tarikatı olmak üzere tarikat, cemaat, örgüt ve bunların çatı partisi olarak AKP'nin uluslararası sermaye ve ABD'nin stratejileri içerisinde hareket etmeleri; gerek Kürt meselesi gerekse Kıbrıs sorununa bu güçlerle ilişki içerisinde çözüm arayışı nedeniyle ordu ile siyasal İslam'ın arası gerilmiştir. Ancak ordu ile AKP Kürt sorununda detaydaki kimi farklı yaklaşımlara rağmen özünde aynı "milli siyaset belgesi" üzerinde yürüdüklerini de belirtelim. Bunu son Ergenekon operasyonlarında da açıkça görmek mümkün. Ulusalcıların Kürt sorunundan hareketle "üniter ulus devlet elden gidiyor" feryadına "ümmet kardeşliği" perdesi altında siyasal İslam da katılıyor.

Dikkat edilirse; Ergenekon'un üzerine Şemdinli ve hatta onlarca Şemdinli'nin yaşandığı bölgedeki kontr-gerilla faaliyetleri üzerinden değil de Ümraniye'de bir evde birkaç bombanın bulunmasıyla soruşturma başlatıldı ve belli aralıklarla "derinleştirilerek" bugüne gelindi. Derin devletin yani, Ergenekon'un, kontr-gerillanın, Jitem'in, Gladio'nun üzerine gidiliyor yanılsaması altında, gerçekte derin devlet olup bitenlerden arındırılarak yeniden zinde güçlerle inşasının imkanları yaratılıyor. İki generalin tutuklanması gibi hiç de istemedikleri bu gelişmeye karşın ordu; Ergenekon operasyonunun gerek "Fırat'ın öte yakası"nı kapsamaması gerekse derin devletin yeniden inşa imkanlarına kavuşması gibi sorunlar üzerinde AKP ile uyum içinde denilebilir.

Derin devlet ve darbecilerin üzerine "gidiliyor" söylemi gerçeğin kendisini yansıtmıyor. 1980 Eylül'ünden bu yana geçen 28 yılda derin ve resmi (açık) devlet ve hükümetlerinden Kürt halkının neler çektiğini; sorun Kürt halkı ve mücadelesi olunca derin ile açık devletin nasıl da örtüşüp birleştiğini siyasetten az çok anlayan herkes yaşamıştır, görmüştür.

www.sosyalizmdi.org

Ergenekoncular üzerinden darbecilerin yakalanıp yargılandığı yolundaki iddialar da dayanaksızdır. 27 Mayısçılar çoğunlukla yaşamıyor ama 12 Martçılar, 12 Eylülcüler, 28 Şubatçılar halen yaşıyor ve devletin özel koruması altındadırlar. Ergenekon soruşturmasından hareketle yine Türkiye için "darbecileri yargılayan ülke" ya da "derin devlet tasfiye ediliyor" demek belki A. Altan, A. Bayramoğlu gibi liberaller için geçerli olabilir, ama derin devletin ve darbelerin icraatlarının ağır bedelini ödeyen Kürt halkı ve Türkiye devrimci hareketi için bu iddia yerini bulmaz. Dolaysıyla Ergenekon operasyonunun sınırları bu oldukça başta Taraf gazetesi olmak üzere liberallerin ve türban gibi sorunlar nedeniyle hırpalanan İslamcıların, sosyalistlere, komünistlere, Kürt yurtseverlerine "neden darbecilerin üzerine giden AKP'yi desteklemiyorsunuz" çağrıları karşılığını bulmayacaktır. AKP nere derin devletin tasfiyesi nere? Ayrıca, AKP'nin iplerini elinde tutan ABD de Türkiye'de denetim dışına çıkmış, yer yer ABD karşıtlığını seslendirenlerin tasfiyesini hedefler ama Türk derin devletini en başta bölgedeki çıkarları gereği tasfiyeyi hedeflemez.

Ergenekoncuların tasfiyesinde ABD, AB, TÜSİAD ve kısmen ordunun tepe yönetiminin çıkarlarının örtüştüğü görülüyor. AKP'nin de tam da bu örtüşmenin elverdiği sınırlar içerisinde Ergenekoncuların üzerine gittiği doğrudur.

ABD bu operasyonla Tolon ve Eruygur gibi kendisine karşı yer yer propaganda yapan ABD ve AB seçeneğine alternatif olarak Avrasya eksenini dillendirenlere gözdağı vermiştir. TÜSİAD ise darbelerle anılan ve siyasette askerin etkin olduğu Türkiye görünümünden çıkarları gereği rahatsız ama bugün rahatsız, dün tersine 12 Eylülcüleri yürekten desteklediler. AKP'ye gelince halkın gözünde ve amiyane tabirle "demokrasi kahramanı" ünvanını alacak dolaysıyla keyifli. TSK da kısmen rahatsız ama hem derin devletin ana icraatlarının açıklanmaması nedeniyle hem de yeniden yapılanma fırsatı yakalandığından onun da kısmen hesabına geliyor. Ordunun rahatsız olduğu ya da olacağı şu anda olup bitenlerden çok, asıl bunlardan hareketle özellikle AB ve ABD'nin talep ettiği TÜSİAD'ın da desteklediği ve AKP'nin de işine gelen asker ile sivil siyaset ilişkilerini yeni bir dengeye oturtulması arayışıdır. Türk ordusunun ve Kemalist bürokrasinin esas kaygısı olanlardan çok bundan sonra olacak olanlardır.

Şu an yaşanan siyasal kutuplaşma başta Kürt, Kıbrıs ve ordunun rejim içerisindeki yeri üzerinden derinleşerek ciddi kırılmalara da yol açabilir. Tersinden ABD ve AB'nin etkin devreye girmesiyle (ki son aylarda etkin olarak devredeler) yani bunların hakemliğinde bir uzlaşmaya da varılabilinir. Ne ABD ve AB ne de Türkiye büyük sermayesi, Türkiye'nin Batı ekseninden koparılıp, Avrasya (Rusya ile Çin) ya da Ortadoğu (İslam ülkeleri) eksenine oturtulmasına seyirce kalmazlar. AKP'nin ya da Kemalist ulusalcıların ise kendi başlarına böyle bir eksen değişimini başarmaları çok zor...

Komünistler, Kürt yurtseverleri ister Türkiye'nin halen bağlı olduğu Batı emperyalizmi ekseni olsun, ister şoven milliyetçilerin hedefledikleri Avrasya ekseni olsun, isterse siyasal İslamcıların hedeflediği İslam ülkeleri ile şeriat temelinde bütünleşme ekseni olsun bunlardan birini neden desteklemek zorunda olsunlar. Liberaller hangi cesaretle kendilerinin savunduğu eksen olan Batı eksenini desteklemeye komünistleri de çağırıyorlar?

Basının iddia ettiği gibi AKP hükümetinin Ergenekon operasyonuyla derin devleti çökertme cesareti bir yana böyle bir planı yok. Yapılan, kendine (AKP'ye) ve ABD'ye zarar veren ve üstelik herşeyi ile açığa vurup yıpranmış olan yani derin devletin kendisine de zarar vermeye başlayan boyutunun tasfiyesidir. Yoksa ne ulusal ordudaki ulusalcıların ne de derin devletin tasfiyesi söz konusu değildir. Kürt ulusal demokratik hareketinin ve Türkiye devrimci hareketinin bu seçeneklerin dışında kendi seçeneğini yaratmak, alternatif olmak ve halklarımıza taşımak gibi bir hedefi vardır, olmalıdır. Bu süreçte AB ve ABD'nin dayattığı seçeneklerin dışında demokratik bir seçeneği oluşturup halklarımıza sunmak gibi tarihi bir misyonumuz bulunuyor. Asıl bunun üzerinde kafa yormak gerekiyor.

***

22. sayımızda farklı konuların ele alındığı yazılarla birlikte derginin büyük bölümü Sosyalist Mezopotamya Yayın Kurulu'nun "Kürdistan'da komünistlerin birliği, açık bir komünist partinin inşası ve somut projeler üzerinde eylem birliği olanakları" başlığıyla belirlediği dosya konusuna ayrılmıştır. Dosya kapsamında birbirinden farklı 14 yazı bulunmaktadır.

Dosya dışı yazılar ise Sibel Özbudun "Açlar ordusu yürüyor...", S. Çiftyürek "TEVKURD: Yeniden birlik diyeceksek, varolanı neden dağıtalım!", Temel Demirer "Derinleşen kriz = Yükselen ırkçılık" ve Metin Aktaş "Haydi bir ulus yaratılım" başlıklı yazılarını ilgiyle okuyacağınızı düşünüyoruz.

Gelecek sayıda buluşmak dileğiyle...

Sibel ÖZBUDUN

Açlar ordusu yürüyor...

"Eğer biz yoksul olmasaydık, onlar zengin olmazdı!.."[1]

Küresel kapitalizmin "Küresel Isınma"ya bulabildiği en "cin fikirli" çözüm(-süzlük), şamatalı bir "çevrecilik" güzellemesiyle piyasaya sürülen "biyo-yakıt" oldu. Evet, evet; aklı-ı selim sahibi herhangi bir insanın önerebileceği üzere, örneğin "Otomobil Uygarlığı"nın sınırlandırılması; toplu taşımacılığa öndelik verilmesi, ne bileyim, kentlerin gündelik devinim gereksinimini sınırlandırmak üzere yeniden planlanması vb. değil de, "biyo-yakıt"... Bu "cingöz" çözüm(süzlük) sayesinde hem artık sayıları aile başına ikiye-üçe varan otomobillerimizden, özel uçaklarımızdan, o fevkâlâde hızlı, fevkâlâde gösterişli, fevkâlâde bireyci yaşam tarzımızdan taviz vermeyecek, metrolarda, tramvaylarda balık istif olmak zorunda kalmayacak, hem de "çevreyi kurtaracak"tık... Bir spor otomobilin deposunu dolduracak 100 litrelik etanol üretebilmek için 240 kilonun üzerinde mısır gerekiyormuş, bu da bir kişiyi bir yıl boyunca doyurabilecek bir miktarmış,[2] ne gam!

Olmadı... O "dahiyane" icat gün yüzüne çıkalı daha birkaç yıl olmuştu ki, Latin Amerika'da ve Afrika'da "otomobiller insanları yemeye başladı." Uçsuz bucaksız topraklar, biyo-yakıtın maddesi etanol ekimine açılmak üzere mısır ve buğdaydan "arındırılıyor"; böylelikle kapitalist sistemin insanlığın başına açtığı en büyük bela olan "küresel ısınma"ya bağlı kuraklaşma ve Kuzey'in Güney'e dayattığı yerel tarımları tasfiye programlarının birleşik etkisiyle biçimlenen açlık riski katmerlendiriliyordu.

["Geçen 4-5 yıl içinde ekonomik, siyasi, jeopolitik, ekolojik kriz eğilimleri kesişmeye başladı," diyor Ergin Yıldızoğlu. "Böylece oluşmaya başlayan 'konjonktür', insanlığın önüne tüm uygarlığı tehdit eden sorunlar koyuyor. (...) (G)ünümüzün egemen üretim ve tüketim biçimleri bireyci, kısa dönemli hazlara odaklanmış, uzun dönemli amaçlara duyarsız insanlar üretiyor. (...)

Gelişmeler, bu krizlerin, birbirlerini besleyen, bileşik bir dinamik oluşturmaya başladığını da düşündürüyor. Örneğin, enerji ve gıda krizleri üç noktada kesişiyor: 1) Tarım alanlarının giderek biyo-yakıt üretimine ayrılması, fiyatları arttırarak, beslenmeye ayrılan tahıl hacmini azaltarak açlık sorununu ağırlaştırıyor. 2) Yüksek petrol fiyatları, tarım üretimi girdilerinin fiyatlarını arttırıyor. 3) Taşımacılık maliyetlerindeki artışlar da gıda fiyatlarını arttırıyor. Bir diğer denklem de mali krizle ilgili olarak kurulabilir. Menkul kıymetler piyasalarında riskler artarken, gıda ve enerji dahil diğer emtia fiyatlarındaki artışlar, yeni spekülasyon alanları yaratarak, hem fiyatları daha da arttırıyor hem de stokçuluğu teşvik ederek arzı sınırlıyor. (...)

Nihayet tüm bu kriz eğilimlerinin hepsi, küresel ısınma ve iklim değişikliğine bağlı bir ekolojik krizin etkisiyle daha da güçleniyor."[3]]

www.sosyalistakurdi.org

Ve sonunda olan oldu. Bir yıl içinde tüm dünyada tahıl fiyatları yüzde 80 civarında arttı; sadece iki ayda pirinç fiyatları yüzde 50 oranında pahalandı. Bunun dünyanın yoksulları için ne anlama geldiğini görmek için, şu rakamlara bakmak yeter: Batı ülkelerinde bir ailenin gıda harcamalarına ayırdığı para, bütçesinin yüzde 10-15'i kadarken; yoksul ülkelerde bu oran yüzde 80-90'ı buluyor.[4] Yoksul ülkelerin toplam nüfusunun 5 milyara yaklaştığı düşünüldüğünde, tablonun yakıcılığı daha bir çıkıyor ortaya. Evet, evet; bugün dünya nüfusunun yarıdan fazlası, açlığın soğuk soluğunu hissetmekte ensesinde. Örneğin 2007 verilerine göre, dünyada günde 24.000 insan açlıktan ölüyor; yaklaşık her altı kişiden biri akut açlık koşullarında yaşıyor.

Takriben 1 milyar kişinin günde bir dolarla geçinmek zorunda kaldığı dünyamızda temel besin maddelerinin fiyatları ("iyimser bir tahminle" diyor, bazı yerlerde artışın bundan çok daha fazla olduğunu kaydeden uzmanlar) yüzde 20 artarsa, 100 milyon kişinin daha bu düzeye, yani mutlak yoksulluk sınırının altına inebileceği hesaplanıyor. *The Economist*'e göre "Bu, bazı ülkelerin yoksulluğun azaltılması konusunda geçtiğimiz 10 yıllık büyüme sırasında kaydettikleri tüm gelişmeleri alıp götürecektir..."[5]

Üstelik, ABD'de 29 milyona yakın kişinin gıda dağıtımından yararlanmak üzere karneye bağlandığı koşullarda, açlık, zengin Kuzey ülkelerinin "ayak takımını" da tehdit ediyor: Örneğin, "Avrupa'nın en büyük ve zengin ülkelerinden biri olan Almanya'da, (...) 11 milyon kişi yoksulluk içinde. 4 milyonu her an yoksul kalma tehlikesiyle karşı karşıya. İki rakam alt alta toplanıldığında 15 milyon, yani ülke nüfusunun yüzde 18.3'ünün yoksulluk içinde veya yoksulluk tehdidiyle yaşadığı görülecektir. Sadakaya muhtaç 1 milyona yakın insana her gün en azından bir öğün sıcak yemek 1200 yardım derneği tarafından veriliyor."

ABD'de 29 milyona yakın kişinin gıda dağıtımından yararlanmak üzere karneye bağlandığı koşullarda, açlık, zengin Kuzey ülkelerinin "ayak takımını" da tehdit ediyor: Örneğin, "Avrupa'nın en büyük ve zengin ülkelerinden biri olan Almanya'da, (...) 11 milyon kişi yoksulluk içinde.

Evet, 3 milyon emeklinin eline ayda 880 Avro'dan daha az bir gelirin geçtiği; 6.5 milyon insanın (çalışanların yüzde 22.2'si) düşük ücretli işlerde (2 milyonunun saat ücreti 5 Avro'nun altında); 500 bin emekçinin yarım günlük, 300 binin ise saat ücreti 1 Avro olan "sosyal işler"de çalıştığı, işsiz sayısının 8 milyonu aştığı Almanya'da, "Emekçiler cephesindeki sefilleşme artarken, tekeller ve menajerler kazanmaya devam ediyor. 2004-2007 yılları arasında işverenlerin serveti yüzde 38, işçilerin geliri yüzde 4.2 arttı. Aynı yıl içerisinde ücretler yüzde 2.3 azaldı. Alman Borsası DAX'a kayıtlı 30 tekel, kârını 2004-07 arasında yüzde 185 artırdı. Aynı süre içerisinde tekel menajerlerinin maaşları yüzde 13 artarak ortalama 2.9 milyon Avro'ya çıktı. (...)

Yüzde 2'lik azınlık zenginliğin yüzde 70'ini elinde tutuyor. Kârlarını artıran tekeller, işçileri işten atmaya da devam etti. BMW 8 bin 100, Siemens SEN 6 bin 800, Henkel 3 bin, Nokia-Siemens Networks- NSN 9 bin, Continental-VDO 2 bin ve Telekom da toplam 32 bin işçiyi işten atacağını çoktan ilan etmiş durumda. Daha çok işi daha az işçiyle yaparak daha fazla kazanmak istiyorlar."[6]

Yalnız Almanya'da mı? *The Sunday Times*, geleneksel "En Zengin 1000" sıralamasında "İngiltere'deki en zengin 1000 kişinin 2007 yılı toplam servetlerini rekor bir düzeye ulaştığına" dikkat çekiyor; söz konusu servetin 2006 yılına göre 53 milyar sterlinlik bir artış gösterip, 400 milyar sterline (793.8 milyar dolar) ulaştığını duyuruyor.[7] Aynı "trend"i neo-liberal siyasaların yürürlükte olduğu tüm ülkelerde izlemek mümkün; servet yeryüzü ölçeğinde büyük bir hızla el değiştiriyor ve giderek daha az sayıda elde toplanırken, boyutları insan havsalasını zorlayacak ölçülere ulaşıyor.

Siz bakmayın, dünya nüfusunun beşte birini teslim alan açlığı dünya hükümranlarının ve onların denetimindeki yardım kuruluşlarının palyatif bağış kampanyaları, Çokuluslular medyasının da "yağmur yağmadı, böyle oldu" magazinciliğiyle geçiştirme gayretlerine. Günümüz açlığı yapısaldır, kroniktir ve tabanı durmaksızın genişlemektedir; nedeni ise tektir: bizatihî, yoksulluğun tabanını durmaksızın genişletirken, serveti giderek daralan bir kesimin elinde ölçüsüzce yoğunlaştıran neo-liberal kapitalist sistemin işleyişi... Aynen "küresel gıda fiyatları artışının 'sessiz bir katliama' yol açtığını"n altını çizen, biyoyakıta yönelik ve üretim ile "pazardaki spekülasyon ve Avrupa Birliği'nin ihracat sübvansiyonlarının, yoksul ülkelerdeki kitlesel açlığın sorumlusunun Batı olduğunu gösterdiğini" vurgulayan Birleşmiş Milletler (BM) Gıda Hakkı Raportörü Jean Ziegler'in dediği gibi: "Eşitsiz ve dehşet verici bir dünya yaratan ve giderek vahşileşen bir borsa simsarları, spekülatörler ve mali haydutlar çetesiyle karşı karşıyayız. Buna bir son vermeliyiz"[8]

Küresel ısınma görüngüsüne karşı sanayileşmiş ülkelerin yoksul ülkelerden satın alabileceği "kirlenme kotası"; enerji darboğazı ve kirlenme karşısında buğday tarlalarının sökülüp yerine biyoyakıt (etanol) üretimi için mısır dikilmesi, kıtlık tehdidi karşısında tarımın neo-liberal yeniden-yapılanmasından başka bir şey öneremeyen ve her "çözüm" önerisi sorun(lar)ı daha da derinleştirmekten, içinden çıkılmaz bir hâle getirmekten başka bir işe yaramayan neo-liberal kapita-

www.arsivsosyalizm.org

lizm, artık insanlığın büyük bir çoğunluğu ve bizatihî *bios* için bir tehdit hâline gelmiştir...

* * * * *

Dünya yoksullarının açlık tehdidi karşısındaki ilk tepkisi, kemerleri "daha da" sıkmak, örneğin buğday ürünlerinden vazgeçip, çok daha ucuz ve genellikle hayvan yemi olarak kullanılan bir tahıl olan sorguna dönmek oldu - ta ki sorgun fiyatları da 12 ayda yüzde 20 yükselene dek...[9] Başka bir çıkış kalmadığı anlaşılınca, açların isyanları zincirinden boşandı: İlk olarak Kamerun, Senegal, Moritanya ve Fildişi Sahili; sonra 31 yıl önce ülkede yaşanan ekmek ayaklanmasının ardından bir kez daha sokaklara dökülen Mısır;[10] "pirinç fiyatlarında bir haftada yüzde yüzün üzerinde artışlar olması üzerine"[11] ayaklanarak Başbakan Jacques Edouard Alexis'in istifasına neden olan Haitili açlar; artan tahıl fiyatları nedeniyle halkın ambarlara saldırdığı ve ordunun devreye girdiği Pakistan; protestoların dört bir yanı sardığı Bangladeş; gösteriler sonucu çok sayıda insanın hayatını kaybettiği Moritanya, Burkina Faso, Senegal, Fildişi Sahilleri, Etiyopya; Endonezya, Özbekistan, Bolivya, Yemen... Liste böylece uzayıp gitmekte...

Evet, dünya 2008'e "açların ayaklanması"yla girdi...

"Ayaklar baş olmaya kalkışırsa kıyamet kopar," gibi bir keramet buyurmuştu yakın zaman öncesinde bir "devlet büyüğü"...

Dünyanın ayak takımı, ayaklanmaya durdu... Umarsızlıktan, çıkışsızlıktan, açlıktan bedenlerini namluya sürenler, yani artık "kaybedecek zinciri dahi olmayanlar", sayıları çığ gibi büyüyen yerkürenin "gözden çıkartılmışları", bize kapitalizmin "sürdürülemezliği"ni anlatıyor. Açlar "kıyam etti"...

O hâlde "kıyamet", ya da "bildiğimiz hâli"yle dünyanın sonu, yakındır...

11 Mayıs 2008
12:29:55, Ankara.

NOTLAR

[1] B. Brecht

[2] 2008 World Development Report, akt. Tejas Kadia, "Food or Fuel? The Untold Price of Agrofuels", http://www.worldhungeryear.org/reporter/index.asp.

[3] Ergin Yıldızoğlu, "İnsanlığın Son Yüzyılı", *Cumhuriyet*, 30 Nisan 2008, s. 4.

[4] "Besin maddeleri fiyatlarının artması her ülke üzerinde aynı derecede etkili değil. Örneğin sanayileşmiş Batı ülkelerinde besin maddeleri için yapılan harcamalar aile bütçesinin en fazla yüzde 20'si. Buna karşılık yoksulluğun kol gezdiği ülkelerde insanlar, çoğu zaman adam başına günde bir doları geçmeyen gelirlerinin yüzde 80'e yaklaşan bir bölümünü karınlarını doyurmak için harcamak zorundalar. Açlık sınırında yaşayan bu insanlar için fiyatların yüzde 100'e yaklaşan oranlarda yükselmesi beslenememek demek, hastalık demek, ölüm demek." (Baran Tuncer, "Dünyada Sorunlar Artıyor", *Radikal*, 4 Mayıs 2008, s. 16.)

[5] "Gıda Krizi Sessiz Bir Tsunami Gibi", *The Economist*, 17 Nisan 2008.

[6] Yücel Özdemir, "Zengin Ülkenin Yoksul İnsanları", *Evrensel*, 1 Mayıs 2008, s. 10.

[7] "İngiliz Zenginleri Servetlerini 793 Milyar Dolara Çıkardı", *Hürriyet*, 28 Nisan 2008, s. 17.

[8] " 'Sessiz Katliam' Uyarısı", *Cumhuriyet*, 21 Nisan 2008, s. 8.

[9] "The New Economics of Hunger", *Washington Post*, 26.04.08. http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2008/04/26/AR2008042602041_2.html?sid=ST2008042602333.

[10] "Mısır'da nüfusun yüzde 40'ı günde 2 dolarla yaşıyor." ("Mısır: Ekmek İsyanı", *Milliyet*, 8 Nisan 2008, s. 11.)

[11] Dilek Filizfidanoğlu, "Dünyanın 'Ekmeğiyle Oynanıyor'...", *Cumhuriyet Strateji*, Yıl:4, No:200, 28 Nisan 2008, s. 6.

www.arsivalem.org

S. ÇİFTYÜREK

TEVKURD: Yeniden birlik diyeceksek, varolanı neden dağıtalım!

Birliğin, cephe nitelikli ulusal demokratik birliğin gerekliliği üzerine, siyasetle ilgili herkes birşeyler yazmış ya da söylemiştir. Hatta soyut birlik fikrirının propaganda edilmesinin ötesinde cephe ya da geniş manada örgüt olarak birlik savunulmuş, dahası somut adımlar atılmıştır. Bu yenide değildir. Kürdistan'da ulusal demokratik cephe amaçlı birden fazla birlik deneyimini yaşadık. TEVKURD yaşanan cephe nitelikli örgüt deneyiminin sonuncusudur ve dileğimizin ötesinde hedefimiz, TEVKURD'un sonuncu deneyim olmasını sağlayabilmektir.

Çözümlenmemiş ulusal özgürlük olgusu bile tek başına ulusal demokratik güçlerin cephesel birliğinin yaratılması için yeterli koşuldur. "Bu genel bir doğru olup birlik için tek başına yeterli tetikleyici değil" denilebilir. Ancak Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin evrildiği boyutta bu genel doğrunun çok ötesinde somut görevleri ulusal demokratik güçlerin önüne koymaktadır. Bu görevlerin başarıyla yerine getirilmesinin ilk koşulunun ise birlikte hareket edebilmektir. Bunun üzerinde "TEVKURD, sorunları ve geleceği" başlıklı bir önceki sayıda çıkan yazımda durmuştum.

"Canım TEVKURD yürümüyorsa, yolun sonu değil ya başka birlik araçları yaratılır" denilebilir ve zaten bunu diyen dostlarımızda var. Elbette TEVKURD sonlanırsa birlik meselesinde yolun sonu olmayacaktır. Başka birlik araçlarının yaratılabilmesi için yeniden çaba gösterilir. İyi güzel de sormazlar mı; "varolanın (yani TEVKURD'un) suyu mu çıktı ki O'nu geride bırakıp yenisine yöneliyorsunuz"

TEVKURD daha yolun başındayken ya da daha sınanmamış bir araç olarak dururken; Devrimci Demokrat dostlarımız neden ayrıldılar ve bugün HAK-PAR'lı dostlarımız neden ayrılma çizgisine doğru gidiyorlar? Bu arkadaşların ayrılma gerekçeleri bırak bizleri ve kamuoyunu ikna etmeyi, kendi kendilerini iknaya yetiyor mu? Başka bir ifadeyle kendi ayrılma gerekçeleriyle kendileri gerçekten barışıklar mı? Dilin ucuyla "evet barışığız" demek ayrı, Kürt'ün yüreği ve beyninden kopup gelen onay benzeri olarak "hıhh barışığız" demesi ayrıdır. Tanıdığım, bildiğim, kavradığım kadarıyla ayrılan ve ayrılmaya doğru yön belirleyen dostlarımız TEVKURD'den ayrılma gerekçeleriyle kendileri barışık değillerdir. Bu barışık olmama olgusu, bugün ve gelecekteki siyasetlerini baskılayacağı inancındayım. Öncelikle bunu belirteyim.

İkincisi; iki yıl gibi uzun bir zaman diliminde hep birlikte, kent kent dolaşıp halka ve kadrolara çağrılar çıkardık. Farklı bir yol ve yöntem izleyerek birliğe ulaşmak istediğimizi belirterek güven vermeye çalıştık.

Gerçekten de farklı bir yol izleyerek birliğe varmayı hedefledik ve öyle de davrandık. İster adına olumsuzluğumuzu olumluluğa dönüştürmek gibi bilinçli bir tutumla izlenen yol denilsin; ister az-çok ama bilinçli bir tutumla aynı kumaştan farklı bir dikiş yöntemi izlenerek daha dayanıklı bir elbise üretmek hedefiyle yola çıkılmış olunsun; ister dayanak yapılmak is-

www.arsivkurdi.org

tenen insan kaynaklarının yani örgütlü örgütsüz siyasal bileşeninin kendiliğinden yol verdiği bir birlik arayışı olsun, izlenen birlik yolu eskiden denenmiş olanlardan temelden farklılıklar içermekte. Sadece parti ve örgüt temsilcileri bir araya gelip birlik (cephe) oluşturmak benzeri bir yol izlenmedi. İzlenen yol ve yöntem eskinin tekrarı değildi, farklı ve yeniydi. İki yıla yakın bir süre boyunca kadrolara ve halka dönük çağrılar çıkarıp "kalıcı" ya da "harcı sağlam birlik oluşturmayı hedefliyoruz" dedik ve bence gerek gücümüz gerekse içerisinde bulunduğumuz süreç ile dinamikleri dikkate alındığında TEVKURD'e ulaşmış olmak önemli bir adımdı.

Ayrılan dostlarımız, sözü edilir bir açıklamayı kamuoyuna sunmadan ayrıldılar. Halen TEVKURD'un bileşeni olan ama "taban örgütü olursa yollarımızı ayırırız" diyen HAK-PAR'lı dostlarımızın nedenleri de ciddi ve ikna edici olmaktan uzaktır.

Genelleyerek belirtirsek; şimdi ne oldu da hangi aşılmaz yeni ayrılıklar pratik süreçte boy verdi de birlik tıkandı, dolayısıyla "bu iş olmadı dağıtıyoruz" noktasına geldik diyeceğiz.

Sormazlar mı bize, hepimize; hani sizler tecrübeleri olan siyasetçi örgütçülerdiniz. Hesap kitapla yani planlayarak yola çıktığınızı iddia ettiniz. Ne oldu da pratiğe dönük yürüyüşün başındayken yolun bittiğni ilan ediyorsunuz? Konuşurken, yazarken; hepimiz siyaset hesap kitap sorunudur, siyaset risk alma sanatıdır, siyaset ciddi bir iştir vb. iri laflar ettik, ediyoruz. Yine bizlere, neden potansiyel risklere başka bir ifadeyle hesaplanmamış risklere karşı da az-çok bariyer olabilicek tedbirlerle birliği örmediniz de bir kez daha bizleri dağıtmak üzere toparlamak ve boşa enerji harcamak gerçeğiyle yüzleştirdiniz? Madem daha yürüyüşün başındayken yolun sonuna gelindiğini ilan edecektiniz, neden bir kez daha halka ve kadrolara umut aşıladınız? Madem sabah diri, akşam yorgun misali kararsızlıkla davranacaktınız, neden halkı ve kadroları "arkanıza" almak için çağrılar çıkardınız?

Üçüncüsü; Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin halihazırda nicel olarak zayıf ama bileşen olarak tüm farklı siyasal renklerini içeren bir birlik adımını geliştirildi ve bu TEVKURD ile somutlaştırildi. Nicel olarak küçüktü ama büyümenin potansiyellerini içeriyordu, halen de içeriyor.

Mevcut siyaset kumaşımız dikkate alındığında, birliği olumsuz etkileyebilecek yani hesaplanabilen risk alanımız, hesaplanamayan risk alanımızdan daha büyüktü. "Ben şu kadar örgüt/parti kurup dağıtarak buraya geldim" diyenlerin sayısı hiç de az değildi. Anlatmak istediğim, birliği olumsuz etkileyecek ve açıkta olan risklerimizi az çok biliyorduk, en başta bu nedenle uzun soluklu bir yol izlenerek birliğe varıldı. Ama buna rağmen program ve tüzüğüyle başı bağlanan TEVKURD, pratik mücadele yürüyüşünde yolun başındayken ayrılmalar ve tıkanmayla yüz yüze geldiyse söylenecek olan şudur; "farklı bir yol izlendi ama bu da olmadı!" Elbette olumsuzluğun faturası, bileşenler içerisinde birilerine daha ağır çıkarılacaktır ama genelde birlik sınavında fatura Kürt siyasetine çıkarılacaktır. Halkta ve önemlisi kadrolarda, birlik umudu bir kez daha kırılmaya uğrayacak ve siyaset odaklarına güvensizlik büyüyecek.

Sorunlara rağmen halen bütün bunları önleyecek bir hareket alanımız bulunuyor. Yani TEVKURD dağılmış değil, ciddi sorunlarla yüz yüze gelmiştir. Aşılamayacak ağırlıkta sorunlar mı? Hayır aşabiliriz.

Üçüncüsü; Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin halihazırda nicel olarak zayıf ama bileşen olarak tüm farklı siyasal renklerini içeren bir birlik adımını geliştirildi ve bu TEVKURD ile somutlaştırıldı. Nicel olarak küçüktü ama büyümenin potansiyellerini içeriyordu, halen de içeriyor. Sorun gelip şuraya dayanmış; ağır ağır küçük olanı büyütebilmek... Tıkanma burada yaşanıyor, yani sorunun çözümü kendi içerisinde ve örtük değil, açık olarak önümüzde duruyor. Ayrıca, bileşenler olarak TEVKURD'te bağımsız bir duruşla bir araya geldik ve öyle yol aldık. Bölgesel ya da küresel bir gücün gölgesi olmadan ciddi bir siyasal projeye soyunduk. Kimileri belki "keşke dış bir gölge üzerimizde olsaydı" ya da "daha o kadar büyümedik ki TEVKURD büyük güçlerce siyaset denklemine alınmış olsun" diyebilir. Biz MESOP olarak bağımsız, özgür siyasal duruşla bir araya gelmiş olmaya büyük önem verdik halende veriyoruz. TEVKURD'un bu özelliğinin yanı sıra arkaladığımız süreçte farklılıklarımızla birlikte, ortak payda üzerinde üç yıl gibi uzun bir süre birlikte yürüyerek ortak bir politik dil oluşturduk. Bu yürüyüş sürecinde, eskimiş kimi doğrularımızın baskılayıcı gölgesini üzerimizde yer yer hissettik ama buna rağmen, ortak payda üzerinde birlikte yürümede ve yeni bir siyaset kültürü ile dilini yaratmada belli ölçüde yol aldık. Bunlar küçümsenemez ve dikkate alındığında, TEVKURD büyütülerek sürdürülmesi için özveride bulunmayı hak diyor.

Geldiğimiz aşamada TEVKURD yüzleştiği tıkanıklığı aşmak için kongreye gidiyor. Doğaldır ki bir muhasebe yapılacak. Daha somutta bir yandan DTP, KADEP vb. siyasal partileri bünyesine almak diğer yandan doğrudan yığınlara dönük izlenecek siyasetle genişlemek, büyümek yerine ayrılmalarla daralmayı yaşadık.

TIKANMANIN BELLİ BAŞLI NEDENLERİ OLARAK

Kimi kadroların yönetim tarzında kolektivite yoktur. Başka bir ifadeyle birlikte yürüdüğü yoldaşlarıyla; yönetilenin yönetenle, yöne-

www.sosyalist.org

tenin de yönetilenle geçişli olduğu bir yönetim tarzından uzaktırlar. Şuna varmak istiyorum; tek yanlı olarak TEVKURD'u "hedeflerim doğrultusunda yöneteceğim" ya da "birlik adımını hedeflediğim araca dönüştüreceğim" diye yola çıkanlar yanıldılar, yanılacaklardır. TEVKURD kuruluşu itibariyle birilerinin değil herkesin etkisine açıktı. Sadece parti/örgüt temsilcilerinden oluşan birliklerden farklı olarak TEVKURD, örgütlerin yanı sıra bağımsız bireylerin de etki ve yönlendirmesine açıktı. Bu yeni bir yaklaşım olup TEVKURD'un ileri değerlerinden birisidir. Bu işleyişin bağımsız bireysel duruşu kutsadığı yargısına da katılmıyorum. Kısacası "ben partiyim, örgütüm, orayı yönetmem lazım" türünden geçmiş hastalığı aşarsak, bir yanıyla tıkanıklığı aşarız.

Şu veya bu nedenle "ayrılacağım" arayışı başlarsa ardından ayrılmanın gerekçeleri de hazırlanır. Hani derler ya "minareyi çalan kılıfını da hazırlar." Koca minare çalınır mı? Böylesine imkansız olanı bile kafasına koyup arayışa girerse, uygun bir kılıf hazırlayabilir.

Kimi dostlarımız kılıf bile hazırlama gereğini duymadan ayrıldılar. TEVKURD, ayrılırken ayrılma gerekçelerini bile kamuoyuna deklare etmeye değmeyecek kadar boş bir çaba mıydı? Hayır, kesinlikle hayır! Böyle davranışların kökten sorgulanması gerekir.

HAK-PAR'lı dostlarımızı bu açıdan ayırmak gerekiyor. Çünkü tüzüğe kendince ilkesel olarak gördüğü bir sorun nedeniyle itiraz ediyor. Ayrıntılar bir yana "taban örgütleri olmasın, olursa ben ayrılacağım" diyor. Taban örgütünün varlığı, TEVKURD'u parti benzeri bir doğrudan örgütlenmeye dolayısıyla bileşenleri olan partilerin büyük oranda enerjilerini emdiği iddia edilerek taban örgütüne karşı çıkılıyor. HAK-PAR'ın TEVKURD'la sorunlu olduğu alan taban örgütlerinin varlığından çok, TEVKURD'la aynı niteliklere sahip olması gibi bir gerçeklik var. TEVKURD'un yanı sıra HAK-PAR'ın da cephe nitelikli olması ikisi arasında bir süre sonra başlayan sorunlarda ciddi rolü olduğu kanaatindeyiz. Aslında HAK-PAR'lıların dediği şudur; "madem cephe hedefi belirleniyor, ben zaten bir cephe partisiyim, ben dururken yenisine ne gerek var" HAK-PAR başından beri böyle yaklaştı, fakat umduğuyla bulduğunun farklı olması, TEVKURD'un aşması gereken bir diğer sorunudur.

MESOP/MESOP'luların TEVKURD'la ilişkilerinin daha az sorunlu olmasının ikinci ya da esas nedeni ise; MESOP manifestosu ile TEVKURD programının yani iki örgütün ideolojik ve politik doku ile hedeflerinin brbirinden temelden farklı olmasıdır. MESOP hiçbir sorun ve alanda TEVKURD'u kendine rakip, kendine alan kapatan bir yapı olarak görmedi.

MESOP, taban örgütlenmesini özellikle herkesin üye olacağı bir dikey örgütlenmeye hayır demenin yanı sıra şu ikilemi de yanlış buldu; yani ya doğrudan örgütlenme ya da temsili örgütlenme karşıtlığına karşı çıktı. İkisini de kısmen içeren başka çözümler olabileceğini hep dile getirdi. Bu açıdan ısrarla, denenmiş biçimleri ya da kafamızdakini çözüm diye dayatmak yerine mevcut kumaşımızdan nasıl bir birlik modeli üretebileceğimizi hep dile getirdik, bugün de aynı görüşteyiz. Sonuçta mevcut tüzük Fuat Önen'in sıkça dile getirdiği vurguyla bir "konsensüsün" ürünü olarak şekillendi. Eğer ön yargılarımızı kırarak varılan bu uzlaşma üzerinde uzun vade bir yana orta vade de bile birlikte yürüyebilseydik, bugün bu sorunlarla yüzleşmezdik. Taban örgütü olsun mu olmasın mı ya da doğrudan örgütlenme mi sorununda daha rahat ve uzlaşı içerisinde karar verebilirdik. HAK-PAR'lı dostlara çağrımız buydu, bugün de budur. Kısacası mevcut tüzüğün kimi yanlarıyla değiştirilmesine karar verebilmek için bir kongreyi daha arkalayabilmeliydik.

3-Geçerken bir şeyi daha belirtelim; MESOP'un TEVKURD'la ilişkilerinde daha rahat ya da daha az sorunlu olmasında iki faktör rol oynamıştır. Birincisi; MESOP halen "Girişim" olup hareket olma sürecini yaşıyor, yani halen yasalara göre resmi olarak kurulmuş bir parti değil. Dolayısıyla HAK-PAR'ın partiler yasası gereği kurulmuş olması doğaldır ki TEVKURD ile ilişkileri MESOP'a göre daha bir zor olacaktı. Bunu hep anlayışla karşıladık. Bu nedenle HAK-PAR'dan gelecek ve TEVKURD'la ilişkisinde kendisini rahatlatacak olan kimi önerilere MESOP da diğer bileşenler de hep anlayışla yaklaştılar.

MESOP/MESOP'luların TEVKURD'la ilişkilerinin daha az sorunlu olmasının ikinci ya da esas nedeni ise; MESOP manifestosu ile TEVKURD programının yani iki örgütün ideolojik ve politik doku ile hedeflerinin brbirinden temelden farklı olmasıdır. MESOP hiçbir sorun ve alanda TEVKURD'u kendine rakip, kendine alan kapatan bir yapı olarak görmedi. Çünkü MESOP net çizgilerle komünist bir program ve örgüt yapısına sahipken, TEVKURD ise ulusal demokratik cephe alanında benzer bir netliğe sahipti. MESOP ile TEVKURD birbirlerinin rakibi ya da güçlendikçe birbirine alan daraltan değil, tersine birbirini tamamlayan özellikleri nedeniyle daha az sorunlu ilişkiler barındırıyordu.

MESOP ya da sıkça vurguladığımız vurguyla komünistler olarak TEVKURD'a başından beri sorumlu yaklaştık bundan böyle de bu tutumumuzu sürdüreceğiz. Ancak halihazırda örgütsel olarak zayıf oluşumuz katkılarımızı kimi yönlerden sınırlandırmıştır. MESOP daha kapsayıcı olarak komünistler, örgütsel ve pratik politik alanda da daha ileri katkılar sunabilseydi TEVKURD şu anki sorunları yaşamıyor olabilirdi.

www.arsivkurdi.org

4- TEVKURD'un tıkanmasında yeni güçleri kapsayarak genişleyememesinin de rolü büyüktür. "Genişlemezsen daralırsın" siyasette gerekli olan bu genel kuralın yanı sıra özelde de ayrılmalarla TEVKURD daralmayı yaşadı ve yeni ayrılmalarla da burun buruna.

Salon aşamasından sokağa sıçrama yapamamak TEVKURD'un sorunlarının başında geldiğini daha öncede belirttik. Pratik politikada ya da amiyane tabirle sokak faaliyetinde TEVKURD'a ilişkin beklenti çıtasını yüksek tutmamızın da mevcut sorunlarda rolü vardır. Bir yanda sokak faaliyetine egemen DTP gerçeği var ve bu gerçek TEVKURD'un da sokak eylemliliği çıtasını yüksek belirlemesinin tetikleyicilerinden biri olmuştur. Böyle bir basınç altında TEVKURD pratik politikada alan açmak için kendisine dönük beklentinin çıtasını yüksek tutması mevcut sıkıntıların bir diğer nedenidir.

TEVKURD ulusal özgürlük mücadelesinde ortak araç olarak devreye sokulmak istenmiş ancak kendi gerçeğiyle hedefleri arasında sıkışıp kalmıştır. Bu sıkışma hali devam ediyor.

SONUÇ YERİNE

TEVKURD'un gerekli ve doğru bir mücadele aracı olduğunu görüp inanmak gerekiyor. Ancak bu aracın doğruluğuna inanmak, sabah akşam iman etmek tek başına yetmiyor. Özellikle politika, pratik, örgütlenme gibi kavram ve olgularla doğrudan anılan cephe nitelikli TEVKURD'un doğru bir araç olması ve bizim bu araca inanmamız yetmez. Zira tarihin yanlışların yanı sıra doğruların da mezarlığı olduğunu biliyoruz. TEVKURD'un da doğrular mezarlığında yerini almasını istemeyen herkes, bunun gereklerini yerine getirmelidir.

Doğrulardan çok güçlü olanın destek gördüğü bir coğrafyada yaşıyoruz. Güçlü olanın hatalarının üstünün örtüldüğü gerçeğimiz var. Dolayısıyla yürüyen yani güçlü olana destek ama tökezleyene ise akıl verilir. Tökezleyene akıl veren çok olurmuş. Yaratıcı, ilerletici eleştirel akla ihtiyacımız var ancak bu saatten sonra sadece söylemle yol alamayız. Kongreye gelecek her delege arkadaşımız, TEVKURD'e mevcut konumdan çıkışa ilişkin reçete yerine yöntem sunmak ama öyleki bu yöntemler sunanın da arkasında durabileceği pratik çıkış yol ve yöntemleri olsun.

Daha somutta TEVKURD'u nasıl kalıcılaştıracağız ve nasıl genişleterek sürdüreceğiz? TEVKURD pratik eylemlilik çıtasını ya da beklentileri düşürerek ya da zamana yayarak mı ele almalı? Kesinleşecek son daralmanın sınırları üzerinde kalanlar yeniden büyümeye kararlılar mı? DTP ve KADEP'i bileşen haline getirmeye dönük somut açılım olarak ne yapılabilinir? Bu vb sorunlara yanıt aramamız gerekiyor.

HAK-PAR'lı dostlara dönük somut bir çağrıyla yazıyı bitiriyoruz: Arif Sevinç arkadaşımız "taban örgütlerinin çok önemli bir ihtiyaç oldukları kanaatinde değiliz. İleride bir ihtiyaç haline gelirse düşünürüz" diyordu. Tersi yani taban örgütünün kaldırılması önerisi sonraki kongreye kadar askıya alınsa, eğer bu süreçte taban örgütleri işlevli hale gelmezlerse o zaman birlikte kaldırılma kararını verelim diye çağırıyorum. Dostlarımız karşı tezini savunsunlar ama birlik davası için kesin karar vermeyi bir sonraki kongreye erteleseler ne kaybedilir? Hiçbir şey... Tersine çok şey kazanılır!

www.arsivakurdi.org

Metin AKTAŞ

Haydi bir ulus yaratalım!

Askerler bir gece vakti Diyarbakır'da bir köyü basarak köylülerden silahlarını teslim etmelerini isterler. Köyde tek kelime Türkçe bilen olmadığı için köylüler askerlerin ne istediklerini anlamaz. Köylülerin Türkçe bilmemelerine sinirlenen askerler, köylüleri sıra dayağından geçirmeye başlarlar. Köylüler bakarlar işleri kötü, askerler onları döve döve öldürecek. Türkçe bilen birini araştırmaya başlarlar. Demek ki bu dünyada verdikleri sadakaları, hala çekecekleri çileleri varmış ki tam o günler askerden terhis olmuş bir köylü var köyde. Bu Tanrı'nın bir mucizesiydi; Tanrı bu zavallı kullarına acımış da bu mucizeyi göstermişti. Köylüler o sabah güneş doğduğunda Şeyh Muhittin'in türbesine iki koç kurban etmeye söz vererek terhis olan askerin evine dolarlar; "Seni bize tanrı gönderdi! Askerler bizden ne istiyor? Bizi niye dövüyorlar? Sen askerden yeni geldin. Biraz Türkçe biliyorsun. Gel askerlerle konuş, yoksa sabaha kadar döve döve bizi öldürecekyer" derler. "Yeni terhis olmuş asker "Mümkünatı yok; bu gece, bu karanlıkta Türkçe'yle Kürtçe'yi birbirinden ayırt etmem mümkün değil. Güneşin doğmasını bekleyin" der. Güneşin doğuşunu beklediklerinde sabah köyde birkaç cenaze kalkacağını bilen köylüler bir çare ararlar. Sonunda aradıkları çareyi bulurlar; Şeyh Muhittin'in türbesine götürecekleri kurbanların sayısını ikiden yediye çıkararak yeni terhis olmuş asker Türkçe'yle, Kürtçe'yi birbirinden ayırt etsin diye içi saman dolu bir samanlığı ateşe vererek yeni terhis olmuş askeri yanan samanlığın aydınlığında komutanın karşısına çıkarırlar. Birkaç kelime Türkçe bilen yeni terhis olmuş asker komutanı dinler "Mümkünatı yok Türkçe'yle, Kürtçe'yi birbirinden ayırtamam" der. Aydınlığın az olduğunu düşünen köylüler "Birkaç ev, birkaç samanlık daha yakalım. Daha çok aydınlık olsun!" derler. "Mümkünatı yok" der yeni terhis olmuş köylü." "Bütün köyü ateşe verseniz yedi tane güneş daha getirseniz de ben Türkçe'yle, Kürtçe'yi birbirinden ayırtamam."

"Neden?" der köylüler çaresiz.

"Bu komutan laz!" der yeni terhis olmuş köylü. Köylüler Laz'ın ne anlama geldiğini anlamazlar ama yeni terhis olmuş köylünün çaresiz bakışlarında dertlerinin dermanının olmadığını anlarlar.

Bu meseleyi kendim için anlattım. Vallahi billahi bırakın bir köyü yakmayı bütün ülkedeki, bütün dünyadaki evleri ateşe verseniz yüzlerce güneş daha yaratsanız da ben "Türkiye ulusu" tezinden bir şey anlamadım. Hem çok karanlık hem de komutan Laz, ama doğrusu suçun büyüğü bende. Baksanıza cümle cemaat "Türkiye ulusu" üzerine konuşuyor, siyasal partilerimiz, demokratik kitle örgütlerimiz Türkiye ulusu tezi üzerinde harıl harıl yeni politikalar üretiyorlar. Herkes anlıyor; ama ben bir türlü anlayamıyorum. Acaba tek boynuzlu bir teke alıp Düzgün Baba türbesine mi, Arap Baba türbesine mi gitsem, Şeyh Muhittin'in türbesinde kırk gün inzivaya çekilip tespih mi çeksem, bilmiyorum; ne yapayım? Ne yapsam da kendimi kandıramıyorum. Hani haksız

www.sosyalistkurdi.org

da sayılmam. Kırk yıldır bize Türkiye'de Türk ve Kürt adında iki ulus olduğunu söyleyip dururlardı, bugün Türkiye ulusu tezini savunan politikacılar. Sen kırk yıl boyunca bize böyle anlat, sonra bir mübarek cuma günü kalk Türkiye ulusu diye bir söz at ortaya benim gibi aklından zoru olan insanları uğraştır. Olacak şey mi? O mübarek cuma günü Şeyh Muhittin mi rüyalarına girdi; yoksa başka mübarek bir hadise mi vuku buldu da kırk yıldır ülkemizde Türk ve Kürt ulusu adında iki ulus olduğunu söyleyen bu politikacılar hidayete erip aslında Türkiye'de yaşayan bütün etnisiteler entegrasyona uğrayarak uluslaşma sürecini tamamlayıp Türkiye ulusu adında yeni bir ulus doğduğu sonucuna mı vardılar? Bu hikmetin nasıl cereyan ettiğini, bu sözün, politikanın arkasında ne gibi amaçlar olduğunu bilemem; bilmek de istemem. Benim işim değil. Beni rahatsız eden kırk yıldır neredeyse bana ezberletilen ezberin bozulmuş olması. Kimseye söylemeyin aramızda kalsın Türkiye ulusu tezini kendime kabul ettirmek için tam iki haftadır bir odaya kapanarak tespih çekip Türkiye ulusu diye tekrarlayıp duruyorum. Dilimin tutulup lal olmasından korkuyorum; ama hala kendimi "Türkiye ulusu" düşüncesine alıştıramadım. Bende bu kuru kafa olduktan sonra daha çok odaya kapanır tespih çekip "Türkiye ulusu" sözünü tekrarlar, daha çok uykusuz geceler geçiririm.

Bizim halimiz Bego Dayı'nın halini andırıyor. Biliyorum diyeceksiniz ki Bego Dayı'nın olayını anlatın. Bego Dayı'nın o kadar çok olayı var ki ... Hadi size Bego Dayı'nın bir olayını anlatayım.

Dersimli Kürt Aleviler inatçılıklarıyla ünlülerdir. Bego Dayı da Dersim'in meşhur inatçılarından biri. Bir gün Bego Dayı'nın iki komşusu kavga ederek mahkemelik olurlar. Komşulardan biri Bego Dayı'yı şahit yazar. Mahkeme günü mahkeme salonunun önünde içeri çağırılmayı beklerler. Mübaşir

Kırk yıl boyunca Türkiye'de Türk ve Kürt ulusu adında iki ulus var de, demekle yetinmeyerek partiler, dernekler kur, gece gündüz çalışarak bu düşünceleri insanlara anlat; sonra mübarek bir cuma günü kalk yıllarca söylediğin bu sözleri bir çırpıda çöp sepetine at. Türkiye'de yaşayan Türk, Kürt, Laz, Çerkez bütün etnik kimliklerden insanların entegrasyona uğrayarak "Türkiye ulusu" olarak uluslaştığını söyle.

sırayla davalıyı, davacıyı, şahitleri çağırır. Sıra Bego Dayı'ya gelir. "Bekir Ferhatoğlu!" diye bağırır mübaşir. Bego Dayı yerinden teprenmez. "Benim adım Bekir değil Bego der. "Siz seksen altı yıllık Bego'yu nasıl Bekir yaparsınız?" diye tepki gösterir kendisini Bekir olarak çağıran mübaşire. Ama mübaşir haklıdır; çünkü devletin kağıdında seksen altı yıllık Bego, Bekir olarak yazılmıştır. Devlet bu; eğer Bego'yu Bekir olarak yazmışsa demek ki seksen altı yıllık Bego, Bekir olmuştur. Bunun hal çaresi yoktur. Bego, Bekir olarak mahkeme salonuna girip ifadesini vermek zorundadır. Çünkü devlet böyle emrediyor. Devlet inatçıdır, onun emirleri kanunları değişmez. Ama gel gör ki bu kez devletin işi zor. Allah devlete yardım etsin! Çünkü Bego Dayı devletten daha da inatçıdır. O gün bütün kasaba toplanıp Bego Dayı'yı mahkeme salonuna sokmak için yalvarır; ama Bego dayıyı Bekir olarak mahkeme salonuna sokamazlar. Ne devlet geri adım atar ne Bego dayı. Bego dayının inadı inat. Sonunda jandarma zoruyla seksen altı yaşındaki ihtiyar Bego Dayı'yı mahkeme salonuna sokmaya çalışırlar. Bego Dayı jandarmalara saldırır, mahkeme yargıcına hakaret eder; tutuklanır; seksen altı yaşındaki bu ihtiyar adamın jandarmalara ve yargıca hakaret etmekten tam olarak kaç ay yattığını bilmiyorum; ama Bego dayı ölünceye kadar ne devlet Bego Dayı'nın Bekir değil de Bego olduğunu kabul etti ne de Bego Dayı ölünceye kadar Bekir olduğunu kabul etti ne de Bekir olarak gidip mahkemeye ifade verdi. Dersimliler yıllarca süren bu dava yüzünden Bego Dayı'nın birçok kez tutuklanıp cezaevine atıldığını hala anlatırlar.

Bizim şu anki halimiz de Bego Dayı'nın haline ne kadar çok benziyor değil mi? Devlet senelerce seksen altı yaşındaki Bego'yu zorla Bekir yapmaya çalıştı; ama Bego direndi. Biz Bekir olmamak, Bego olarak varlığını sürdürmek için bu ülkede ne kadar çok insanın öldüğünü, ne kadar çok insanın yıllarca cezaevlerinde yattığını, dayanılmaz işkencelerden geçirildiğini, kaç milyon insanın Bekir olmayı kabul etmediği için binlerce yıldır yaşadıkları topraklardan zorla sürüldüğünü unuttuk galiba. Siyasetçilerimiz bir cuma akşamı seksen altı yıllık Bego'yu sessiz sedasız Bekir ediverdi. Şahsen benim bir diyeceğim yok. Politikacılarımız ister Bego olarak yaşarlar isterse Bekir ister başka bir şey. Bu politikacılarımızın bileceği iş. Benim itiraz ettiğim şey yıllarca bize siz Bekir değil Bego'sunuz diyen politikacılarımız şimdi yalnızca kendilerinin Bekir olduğunu kabul etmiyorlar; bizim de Bego değil Bekir olduğumuzu söylüyorlar. Bekir olduğunu kabul etmeyip seksen altı yıldır onca zulme rağmen direnip Bego olduğunda ısrarcı olan insanlar şaşkın. Ne yapacaklarını bilemez durumdalar. Yıllarca siz Bekir değil Bego'sunuz diyen politikacılar şimdi kalkmış siz Bego değil Bekir'siniz diyorlar... Bunu kabul etmek kolay mı? Yılların Bego'su bir emirle, bir gecede kendisini Bekir olarak görebilir mi? Bunun bu kadar kolay olduğunu mu düşünüyorsunuz? Bir insanın kültürel, ruhi şekillenmesinin yıllar aldığını bilmiyor musunuz? Şimdi yıllardır kendisini Bego gören insanlar Bekir mi, Bego mu?

Gel de çık bu işin altından...

www.alevibakis.org

Sen kalk, kırk yıl boyunca Türkiye'de Türk ve Kürt ulusu adında iki ulus var de, demekle yetinmeyerek partiler, dernekler kur, gece gündüz çalışarak bu düşünceleri insanlara anlat; sonra mübarek bir cuma günü kalk yıllarca söylediğin bu sözleri bir çırpıda çöp sepetine at, Türkiye'de yaşayan Türk, Kürt, Laz, Çerkez bütün etnik kimliklerden insanların entegrasyona uğrayarak "Türkiye ulusu" olarak uluslaştığını söyle. Siyasetçilerimiz ulusların politikacıların masa başında toplanarak kararlaştırdıkları bir politika olduğuna inanıyorlar ki siyasal bir proje olarak yeni bir ulus yarattılar. Hadi gözlerimiz aydın! Artık nur topu gibi Türkiye ulusu adında bir yeni ulusumuz var. Kim demiş bizim politikacılarımız yaratıcı değil. Baksanıza siyasetçilerimiz masa başında Türkiye ulusu adında bir ulus yaratarak dünya siyaset literatürüne katkıda bulundular. İnsan yaşananlara bakınca gülsün mü ağlasın mı bilemiyor. Ulusların masa başında yaratılamayacağını, ulusların uzun bir tarihi süreç sonucu oluştuğunu bilmeyen yok; ama gel bunu bizim politikacılara anlat. Onlar bir gecede var olan ulusları yok ediyor, bir gecede varolmayan ulusları yaratıyor, sonra da düşlerinde yarattıkları bu uluslar için çalışıyorlar. Bu, insanın zamanını gölgesiyle kavga ederek tüketmesi gibi bir şey. Huzur bulması için kendisini öldürmesi lazım. Çünkü var oldukça gölgesi de varolacaktır. Bazen diyorum; madem uluslar masa başında yaratılıyor, o halde biz de bir ulus yaratalım. Bizim kimden neyimiz eksik. Bizim neden yarattığımız bir ulusumuz olmasın. Haydi, bir ulus yaratalım! İşte siyasetçilerimizin hali böyle. Bu günleri değişim moda olduğu için biz seçmenler olarak onların değişimini takip etmekten uyum sağlamaktan zorlanıyoruz. Sanırım bu ülkede benim durumumda olan, sudan çıkmış balığa dönmüş milyonlarca seçmen var.

Bu siyasetçiler bu güne kadar bize ülkemizde asimilasyona rağmen farklı etnisitelerin entegrasyona uğrayıp tek bir uluslaşma sürecini tamamlamadıklarını söylüyorlardı. Bu gün de bu sürecin tamamlandığını, ülkemizde yaşayan farklı etnisitelerin entegrasyona uğrayarak Türkiye ulusu adında bir ulusa dönüştüklerini söylüyorlar. Bunların dün söyledikleri mi doğru bu gün söyledikleri mi?

Varsayalım ki siyasetçilerimizin bu gün söyledikleri doğru. Türkiye'de yaşayan bütün etnisiteler entegrasyona uğrayarak Türkiye ulusu adında bir ulusa dönüştü. O zaman siyasetçilerimizin bütün politikaları yanlış değil mi?

Yoksa yanılıyor muyum?

Ortalık çok karanlık. Bu karanlıkta kimin Bego, kimin Bekir olduğunu anlamak çok zor.

Kusura bakmayın bu karanlıkta kendimi Türkçe'den, Kürtçe'ye tercüme yapacak kadar yetkin görmüyorum. Çünkü aklım karmakarışık. Aynanın karşısına geçerek kendime bir kez daha bakayım. Ben Bego muyum Bekir mi; Allah Allah nasıl oldu da bir gecede yılların Bego'su Bekir oldu? Anlayamadım!

www.arsivakurdi.org

Temel DEMİRER

Derinleşen kriz= Yükselen ırkçılık

"İyi bir kuramdan daha pratik bir şey yoktur."[2]

Değerli Dostlar, Kardeşler, Avrupa'nın orta yerinde, hem de Avusturya'da sizlere ırkçılığı nasıl anlatabilirim ki? Sizler göçmen işçiler, Avrupa'nın yeni Yahudileri ya da lanetlileri, sizlere anlatmaya çalışacağım kâbusu siz, yaşamınızın her adımında yaşıyorsunuz...

"Küreselleşme, küreselleşme" dediler; methiyeler düzdüler; ama ayakta alkışladıkları şeyin kapitalizmin kontrolünde ve sömürüye mündemiç olduğunu "es" geçtiler...

Bu böyle olunca, nihayetinde baskın ataerkil özellikleriyle kapitalist küreselleşmenin*[3]* ırkçılığı da, baskıları da küreselleştirdiğini*[4]* göremediler...

Çünkü onlar, yani neo-liberal "solcular", "Yeni Dünya Düzen(sizliğ)i"nin "olmazsa olmaz"ının totalitarizm*[5]* olduğunu; "küreselleşme" dedikleri sömürgeci talanın neo-liberal faşizmin küresel Panopticon'unu yarattığını*[6]* görmezden geldiler!

Çünkü onlar kapitalizmin kriz olduğunu, kapitalizmin krizsiz olamayacağına ilişkin Marksist tezi "dogmatik" bularak, kapitalizmin kendini rehabilite edebileceğine ilişkin "üçüncü yol" yalanına sarılanlardır...

Yalana sarılanların "demokrasi" getirecek dediği kapitalist küreselleşme Kuzey'de ırkçılığı, Güney'de ise azgelişmiş ülke milliyetçiliğini besleyerek hortlattı...

Bu saptamalarla doğrudan ilintili olarak ırkçılık meselesine geçersek; The New York Times'ın, "Avrupa ve ABD'deki siyasetçilerin, işgücünü buyur ettikleri yabancı işçileri resmi olarak yok sayması büyük bir ikiyüzlülük,"*[7]* diye haykırdığı verili kesitte dünyada ırkçılık gitgide artıyor, insanların "başka"larına, kendinden olmayanlara tahammülü azalıyor...

Örneğin Almanya'nın Ludwigshafen şehrinde, Türklere ait bir bina yandı. Beşi çocuk, dokuz kişi öldü. Olayın kundaklama olduğuna dair net bir kanıt yok. Ancak yan binanın duvarına yazılmış "Hass" (nefret) kelimesi buna işaret ediyor.

Bunun "neden"lerini sergilemek için sorunu, asli temellerine oturtmak, yani kapitalizmin mevcut kriz ile başlamak gerek...

KÜRESEL KRİZ

Ergin Yıldızoğlu'nun ifadesiyle, "Kapitalizmin krizi, 'uygarlık krizine' dönüşmüş durumda"yken; tüm dünyanın sermayedarlarını, 1929 ekonomik buhranı korkusu sardı!

Korku giderek büyüyor; ve asla boşuna değil.

Hatırlanacağı üzere neo-liberal ütopya, 1997'de ilk kez Asya kriziyle sarsıldı. Patlayan borsa köpükleri 2001 başında, kapitalizmin krizinin gerçeğini, aşırı üretim/yetersiz talep sorununun aşılamadığını, bir kez daha gösterdi; 1929 buhranının hayaleti dünya piyasalarında dolaşmaya başladı. Restorasyona karşı toplumsal tepkiler de güçlenerek 1999-2001 arasında dünyanın gündemine oturdu. Kitleler dünyanın başkentlerinde sokaklardaydı...

2001 sonrasından bugünlere kapitalizmin biriktirdiği patlayıcı, yıkıcı sonuçlarını yeniden ortaya koymaya başladı...

İşte buna ilişkin birkaç veri:

i) Amerikan tekelci sermayesi toplam bir trilyon dolara yaklaşan zararla boğazına değin batmış durumda. Bu nedenle, Washing-

www.sosyalkurdi.org

ton'daki birleşik yönetimden 1929 Ekonomik Bunalımı'ndan bu yana en büyük ölçekte ivedi bir kurtarma eylemi bekliyor!

ii) Çünkü ABD finansal pazarından kaynaklanan ve dünyaya yayılmaya başlayan ekonomik bunalımın boyutları yüksektir. Bunalım nedeniyle ortaya çıkacağı tahmin edilen şirket zararları, üç ay önce 200, daha sonra 400, bir ay önce 600 milyar ve en son da 1.3 trilyon dolar olarak sanki açık artırmaya çıkmıştır. Bu boyutları bulan şirket zararlarının, üretim alanında da büyük sarsıntılar yaratması ve üretim azalmalarına neden olması kaçınılmazdır!

iii) Dünyayı etkisi altına alan küresel finans krizi, kaçınılmaz olarak ülkeleri ve kurumları endişelendirmeye devam edecektir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Genel Sekreteri Angel Gurria, "küresel mali sistemin felç olduğunu" söylerken George Bush, harekete geçilmesi için talimat verdi... Gurria, Prag'daki konuşmasında, "Küresel mali sistem felç oldu. Sistemin normale dönmesi zaman alacak" dedi. OECD, Nisan 2008 başında küresel mali krizin maliyetinin 350 ila 400 milyon dolar olacağını tahmin etmişti. Uluslararası Para Fonu'na (IMF) göre ise maliyet 1 trilyon doları bulacak!

iv) Nihayet ABD'li milyarder yatırımcı Warren Buffett, finans kuruluşlarının İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en zor dönemi yaşadıklarını ifade ederken ünlü spekülatör George Soros, para otoritelerinin kredi krizini yönetemeyeceklerini söyledi!

Leukippos'un, "Hiçbir şey nedensiz meydana gelmez fakat herşey bazı nedenlerle ve zorunluluğun gücüyle meydana gelir," deyişindeki üzere verili durum kapitalist çürüme ve tıkanıklıkta somutlanırken; çürüme devrimci tarzda örgütlenip, kapitalizm aşılamayınca; bu kez karşı-devrimci politikalarla yani ırkçılık/ veya faşizmle örgütleniyor...

Irkçılık terimi çoğunlukla, kendi etnik kültürel değerlerini tek kriter kabul etmek (etnik merkezcilik), farklılık korkusu (zenofobi), farklı gruplar arasında birleşme ve ilişkilere karşı olmak ve milliyetçilik gibi kavramları da içerecek tarzda kullanılır. Irkçılık, sosyal ayrımcılığı, farklı gruplar arasında ayrımcılık gözetilmesini ve soykırıma kadar varabilen şiddeti haklı göstermektedir.

IRKÇILIK VE FAŞİZM

Kapitalist sistem, krizler, savaşlar, devrimler ve karşı-devrimler olasılığını her daim içinde taşıyor. Günümüzde yaşanan derin kriz ve istikrarsızlık koşulları, birinci ve ikinci emperyalist paylaşım savaşları dönemlerindeki toplumsal altüstlükleri hatırlatıyor.

Tarih sahnesine çıkışından itibaren kapitalizm, gezegenimiz üzerinde sık sık yıkım ve felâketler meydana getirdi. Kapitalizm yaşadığı krizleri yıkımlar örgütleyerek ve bu yıkımları yeniden üreterek aşmaya çalıştı. Ancak bu sarmal yerini kendiliğinden bir başka ekonomik formasyona bırakamayacağından dolayı da, aslında sorun olduğu gibi devam ediyor: ekonomik yükselişler ve çöküşler. Aslında tüm bu yıkım ve felâket süreçlerinin anası kapitalist mülkiyet tarzından başkası değildir.

Bugün dünya kapitalizminin içine yuvarlandığı kriz bir kez daha gösteriyor ki, kapitalizm kendi çelişkilerini aşmaya çalışırken, bu çelişkileri daha derin ve daha geniş bir ölçekte yeniden üretmekten ve felâketlerin yolunu döşemekten başka bir şey yapamadı ve yapamaz.

O hâlde, "Faşizmi doğuran karın kapitalizmdir," diyen B. Brecht'in ve François Châtelet'nin, "Faşist Devlet liberal Devlet'in özel bir biçimdir... Faşist Devlet, yalnızca kendi özüne indirgenmiş liberal Devlet'tir,"*[8]* uyarılarının altını özenle çizerek, bugüne ilişkin olarak hatırlatalım: Görüldüğü, yaşandığı üzere; II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda aldığı yenilgilere karşın, ırkçı düşüncelerin kökü kazınabilmiş değil. Bunun nedeni ırkçılık ile sömürgecilik, emperyalizm ve kapitalizmin organik olarak iç içe geçmesidir.

Görüleceği üzere ırkçılık veya faşizm bir yandan eski biçimleriyle (ve açık olarak), öte yandan da, yeni biçimler ve isimlerle, varlığını sürdürmektedir. Öyle ki, her ulusal ya da uluslararası bunalımda, yağmurdan sonra mantar gibi biten potansiyele sahiptir.

Irkçılık genel olarak insanlar arasındaki biyolojik farklılıkların kültürel veya bireysel meseleleri de tayin etmesi gerektiğine ve doğal ya da içkin sebeplerle bir ırkın (çoğunlukla kendi ırkının) diğerlerinden üstün olduğuna ve diğerlerine hükmetmeye hakkı olduğuna duyulan inanç veya bu değerleri kabul eden doktrindir.

Irkçılık terimi çoğunlukla, kendi etnik kültürel değerlerini tek kriter kabul etmek (etnik merkezcilik), farklılık korkusu (zenofobi), farklı gruplar arasında birleşme ve ilişkilere karşı olmak ve milliyetçilik gibi kavramları da içerecek tarzda kullanılır. Irkçılık, sosyal ayrımcılığı, farklı gruplar arasında ayrımcılık gözetilmesini ve soykırıma kadar varabilen şiddeti haklı göstermektedir.

Hayır ırkçılık/ veya faşizm ölmedi, onu yaratan kapitalist karının krizleriyle durmadan, bir zombi ısrarıyla hortluyor, çoğalıyor...

Avrupa merkezli Kuzey ırkçılığı da bunun versiyonlarından biridir; işte bunun Avrupa'daki güncel verilerine ilişkin kimi veriler...

KİMİ VERİLER!

Almanya'da yine ve yeniden insan(lar) yakılıyor! Hergün yeni bir Solingen yaşanırken, kimsenin orta yerdeki ırkçı çılgınlığı inkâr etmesi mümkün değildir...

Almanya'da Türkiyeliler neonazilerin hedefinde... Berlin'in Ru-

dow ilçesinde bir Türkiyeliye ait ev ile yine bir Türke ait dönerci yakıldı. Kundaklamaların Adolf Hitler'in doğum gününde gerçekleşmesi dikkatlerin aşırı sağcılara çevrilmesine neden oldu!

Marburg kenti yakınlarındaki Dautphetal kasabasında, bir Türk ailesinin oturduğu ev kundaklandı. Polis, 3 kişilik ailenin, evin dışında bulunan ahşap merdivenlerde çıkan yangını görerek zamanında söndürdüğünü bildirdi. 55 yaşındaki bir Türk kadını, yangından önce evin yakınından kaçan ve "yabancılar dışarı" diye bağıran 2 kişiyi gördüğünü söyledi. Yangından yaklaşık 2 saat önce de evin duvarına "nefret" anlamına gelen "Hass" sözcüğünün yazıldığı kaydedildi!

Ya Danimarka? Orada da yabancıların kafasını parçalıyorlar! Tıpkı Kopenhag'da 19 Mart 2008 günü gazete dağıtırken, ikisi kardeş 3 Danimarkalının saldırısına uğrayan, kafasına beyzbol sopasıyla vurulan 17 yaşındaki genç Özgür Deniz Uzun gibi..

Hollanda mı? İnsan Haklarını İzleme örgütü, Hollanda'da göçmenlerin ülkeye gelmeden önce gerekli kültür ve dil testini geçmesini zorunlu kılan yasanın ayrımcı olduğunu belirtti. Örgütten yapılan açıklamada, yasanın ABD, Japonya ve diğer gelişmiş ülke vatandaşlarını test geçme zorunluluğundan muaf tutmasının, azgelişmiş ülke vatandaşlarına karşı ayrımcılık olduğunu kaydetti! Bu ırkçı ayrımcılığa ilişkin başka bir şeyden söz etmeye gerek var mı?

Ve Yunanistan; orada da Müslümanların fişlendiği ortaya çıktı. Ta Nea gazetesinde yer alan habere göre, din ayrımı yapılarak insan haklarının çiğnendiğini ortaya çıkartan skandal, Orta Yunanistan'daki Teselya Üniversitesi Rektörü'nün yazılı emri ile anlaşıldı.

Sonra da ABD; mesela New York'ta 25 Nisan 2008 gecesi bekârlığa veda partisine giden siyahi genci 50'ye yakın kurşunla öldüren üç polis aklandı!

İtalya'daki ırkçılığın ulaştığı koordinatlarda sağcı hükümetin göçmenlere karşı sert tedbirler alınmasını içeren yasal düzenlemeyi ilan etmesinin ardından, Roma'da maskeli bir grup, Hindistanlı ve Bangladeşli göçmenlere ait işyerlerine saldırı düzenledi.

VAHİM BİR ÖRNEK: İTALYA!

İtalya'da vahim şeyler oluyor; faşist Mussolini "mirasçıları"yla "geri dönüyor"!

Evet İtalya'da sağın zaferiyle sonuçlanan genel seçimlerin ardından Roma Belediye Başkanlığı, "Mussolini mirasçılarının" eline geçti.

Gianni Alemanno'nun "zaferi", Belediye Başkanlığı Sarayı Campidoglio önünde "Duçe selamları" ve "faşist sloganlarla" karşılandı. Berlusconi-Bossi-Fini hükümet ittifakını destekleyen Libero gazetesi, haberi "Roma kurtarıldı!" manşetiyle verdi. Komünistlerinin gazetesi Manifesto "Tüm cephelerde yenilgi" başlıklı başyazısında da şu ifadeleri kullandı: "Dünya çapında 1929 tarzı bir ekonomik krizle karşı karşıya olduğumuz unutulmasın!.. Bu tür krizler daima sağ ve otoriter sağı güçlendirir. Bu ayın İtalyan seçimleri, bizi ileride nelerin beklediğinin bir göstergesi..."

Parlamento çoğunluğunu ve Roma Belediyesi'ni sağ cephenin kazanmasının üzerinden birkaç hafta geçmişken ırkçı Kuzey Birliği partisinin kalesi Verona'da bir kişi vahşice dövülerek öldürüldü...

Özetle İtalya'nın başbakanı Silvio Berlusconi, Kuzey Birliği Partisi lideri Umberto Bossi ile kuracağı hükümetin ilk icraatlarının neler olacağını, 15 Nisan 2008 günü yaptığı basın toplantısında açıkladı.

"Yasadışı göçle mücadelenin" bir numaralı öncelik olacağını belirten başbakan: "(Göçe) Sınırlarımızı kapatacağız; (illegal yollardan İtalya'ya girmeye teşebbüs edenlerin gözaltına alındıkları) kampları arttıracağız!" dedikten sonra sözlerine şöyle devam etti: "(Güvenlik güçlerinden oluşan) İyilik ordusu, (kaçak göçmenlerin) şer ordusuyla mücadele edecek. Akdeniz ve Adriyatik'ten (İtalya'ya giren) AB dışı göçmenleri ülkelerine iade edeceğiz!"

İtalyan basınında kısaca "BB" lakabıyla anılan Berlusconi-Bossi hükümetinin "tonu" artık böyle olacak! Berlusconi'nin "tonu"; ortağı Bossi'nin yanında gerçekte "hafif" kalıyor.

Yani Berlusconi'nin aşırı sağcı kabinesi "işe" göçmenlerle başladı. Kaçak göçle mücadele için göçmen de artık "suçlu" kategorisine sokulup dört yıla kadar hapisle cezalandırılacağını açıkladı.

Bununla bağıntılı olarak İtalya çapında çoğu Roman yüzlerce göçmenin tutuklanıp 100'den fazlasının sınırdışı edilmesinin ardından, kaçak göçle mücadele adına daha sıkı önlemler de açıklandı. Kaçak göç artık yasalara karşı suç kabul edilip altı ay-dört yıl arası hapisle cezalandırılabilecek. En az iki yıl hapis cezası alan otomatik sınırdışı edilecek. Çocukları dilenen ailelere üç yıla dek hapis cezası verilecek. Mahkûm edilen göçmenlerin ailelerine kısıtlama uygulanacak. Göçmenlerin DNA profilleri çıkarılacak. Suçlu göçmenlerin mal varlıklarına el konma süreci hızlandırılacak.

İtalya'daki ırkçılığın ulaştığı koordinatlarda sağcı hükümetin göçmenlere karşı sert tedbirler alınmasını içeren yasal düzenlemeyi ilan etmesinin ardından, Roma'da maskeli bir grup, Hindistanlı ve Bangladeşli göçmenlere ait işyerlerine saldırı düzenledi.

Yabancı düşmanı söylemiyle bilinen Kuzey Birliği Partisi üyesi İçişleri Bakanı Roberto Maroni, konuya ilişkin olarak, "İtalya ırkçı bir ülke değildir" dediği açıklamasında, yine yabancıları hedef göstermekten geri durmadı: "Yasadışı göçmenlerin işlediği suçlar bazen bu tip olayları tahrik ediyor"!

www.sosyalist.org

Durum bu ve bugünüyle İtalya sanki yakın gelecekteki kâbusun âlâmeti!

"SONUÇ YERİNE": BİR KAÇ NOT

Kapitalist küreselleşmenin kriziyle eşzamanlı kesitte yerküreyi ırkçılık/ veya faşizm humması yeniden sarıp, sarmalayarak sarsmaya başladı...

Arjantin'deki Neo-Naziler Adolf Hitler'e bağlılık için gizlice rock konseri düzenliyorlarken; Neo-Nazizmin yılda 500'ü bulan saldırılarla hortladığı İsrail'de radikal Yahudiler, 20 Mayıs 2008 günü Hıristiyan misyonerleri protesto etmek için yüzlerce İncil'i ateşe verip yakarlarken; İnsan Hakları İzleme Örgütü, Suudi Arabistan polisinin Yemenli yasadışı göçmenlerin saklandığı yeri ateşe vererek bazı göçmenlerin ağır yaralanmasına yol açtığını açıklarken; Güney Afrika'nın Johannesburg kenti, yabancı düşmanlığı saldırılarıyla savaş alanına dönüp, Zimbabveli göçmenler sokaklarda diri diri yakılırken sözünü ettiğimiz soru(n) sadece Kuzey ile sınırlı değil; Güney'i de içeriyor...

Tam da tehlikenin orta yerinde, "Bir kimsenin özgür olarak gelişmesi, herkesin özgür olarak gelişmesinin şartıdır," diyen Karl Marx'ın uyarısını anımsayarak; bu gidişatın önüne emekçilerin birleşik enternasyonalist mücadelesiyle, kendileri için bilincini dikmek gerek...

"Kendileri için bilinci" dedik, unutulmasın; "Ezilenler, aynı anda hem kendileridir, hem de bilinçlerini içselleştirmiş oldukları ezenlerdir. Çatışma tamamıyla kendisi olmak ile bölünmüş olmak; içindeki ezeni püskürtmekle püskürtememek, insani dayanışma ile yabancılaşma, belirlenmiş kurala uymakla seçme yapabilmek, seyirci olmak ile oyuncu olmak... arasındaki seçimde yatar,"*[9]* der P. Freirie...

Tarih yanıtını bekliyor...

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

16 Haziran 2008
17:38:03, Ankara.

NOTLAR

[1] 21 Haziran 2006'de "Wörgl (Avusturya) ve Çevresindeki Demokrat Göçmenler YOL TV ile Dayanışıyor" Gecesinde yapılan konuşma...
[2] Kurt Lewin.
[3] Sibel Özbudun, ?Kapitalist Küreselleşme, Ataerkildir!", Uzun Yürüyüş Dergisi, No:68, Nisan-Mayıs 2005.
[4] Temel Demirer, "Irkçılık 'Küreselleşirken'!", Odak, No:2007-06 (SN:06), 18 Haziran 2007; Odak, No:2007-07 (SN:07), 19 Temmuz 2007.
[5] Temel Demirer, Küresel Kapitalizmi Meşrulaştıran Söylemler, Editör: Fikret Başkaya, Özgür Üniversite Kitaplığı: 67, Maki Yay., 2008, 218 sayfa içinde yayınlandı... s.121-208.
[6] Sibel Özbudun-Temel Demirer, "Neo-Liberal Faşizmin Küresel Panoptiocon'u", Odak, No:200-08(SN:24), 11 Ağustos 2005.
[7] "Suçu Göçmene Atmaya Son!", The New York Times, 2 Mayıs 2008.
[8] François Châtelet, "Liberal Denen Devletle Faşist Devlet Arasındaki İlişkiler Üstüne Varsayımlar", ss.84-89; Maria-A. Macciocchi, Faşizmin Analizi, çev: Cemal Süreyya, Payel Yay., 1997, içinde.
[9] P. Freirie, Ezilenlerin Pedagojisi, s.28.

www.arsivakurdi.org

DOSYA

KÜRDİSTAN'DA KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ, AÇIK BİR KOMÜNİST PARTİNİN İNŞASI VE SOMUT PROJELER ÜZERİNDE EYLEM BİRLİĞİ

www.arsivakurdi.org

Antep MESOP Yürütmesi

Görevimiz: "Nesne olan işçi sınıfını ve çalışanları özne yapmak"

MESOP Antep yürütmesi olarak gündemde olan Amed eksenli haftalık Kürtçe-Türkçe gazete ve Kürdistan'da komünistlerin birliğini amaçlayacak açık komünist bir parti tartışmalarına yönelik görüş ve önerilerimizi sunacağımız yazıda şu ilkelerden hareket ediyoruz.

1. Kendi kendisini komünist olarak tanımlayan birey, grup ve örgütlerin birlikten yana tavır alması.

2. Bu genellemeden hareketle tartışmamız gereken, atacağımız adımın biçim ve içeriği ne olmalıdır sorunudur (sınıfsal sorun, ulusal sorun, ezilenler ve çalışan kitlelerin sorunları)

3. İkinci maddeye bağlı olarak ülkemizdeki bu öbeklerin konumlarını, çözümlemeye çalıştığımız sorunlama belgesiyle ilişkilendirerek çok ayrıntıya kaçmadan en genel anlamda ülkemizin yapısıyla, tarihiyle ve kültürüyle ilişkilerini Kürdistan özgülünde ortaya çıkarmayı denemek.

4. Açık parti konusu; sosyalist siyasetin en zor, karmaşık, çetrefilli bir sorunudur.

5. Bu arada çıkarılacak gazetenin (Amed eksenli) parti kurulmasında bir araç değil de doğrudan doğruya parti örgütlenmesini sağlayacak (Bolşevikler örneği) bir organ olması sorunu.

6. Göz ardı edemeyeceğimiz bir husus vardır, onun altını çizmek de yaşadığımız şu zaman diliminde çok önemlidir. Amacımız; sabır, inat ve yoğun bir emekle varmış olduğumuz noktada polemik havasına girmemiz gerektiğidir. MESOP dinamiğinde somutlaşan ?işçi-emekçi halkta ve kadrolarda; siyasal, toplumsal, kültürel yaşamda az çok karşılığı yani kazanımları olmayan yeni yorgunluklara, enerji boşalımına neden olacak bir yürüyüşe kalkmak istemiyor"la eş anlamlıdır. Üstelik koşulların, gelişimin; kapitalizmin yoğunlaşan kriz sürecine giren bir zamana denk düşmesinin de göz ardı edilmemesi gerekiyor.

7. Elimizde yukarıdaki saptamalarımız ışığında değerlendireceğimiz iki metin vardır; biri Sosyalist Mezopotamya dergisi yayın kurulunun çağrısı olan beş maddelik bir metin, diğeri ise Nusret Maçin ve Sinan Çiftyürekçe kaleme alınan ve her MESOP'lunun bizce itirazsız kabul edebileceği metin.

Kendi kendini komünist olarak tanımlayan hiçbir kişi, grup ya da yapı, komünistlerin birlik olmalarına koşulsuz destek verir; ama bu bir genellemedir. Bize düşen görevse birlikte olmanın tarihsel ve kültürel ayrıntılarını göstermektir. Bundan önceki yaklaşımlarımızda bu söylediklerimizi zaten dile getirmiştik. Oysaki yapacağımız şey, "Kürdistan'da günümüz ve geleceğe dönük olarak komünistlerin birliğini "güncelleştirmek" ve Kürdistan'da yaşamanın anlamını ortaya koyabilmektir.

Bizce Kürdistan coğrafyasında yaşayan her bireyin (komünistin)

www.arsivakurdi.org

şu sorunlamayı kendi kendisine yapması gerekir. Sorunlama şudur: "Benim kişiliğimde hangi tarihsel koşullar, hangi kültürel değerler, hangi iklim etkili olmuştur; bunu saptamak ilk işim olmalıdır."

Özellikle Kürdistan'da son iki yüz yıldır görece ulusal öğeler de taşıyan sayısız başkaldırılar yaşanmıştır. Örneğin Bedirxan Bey direnişi bunların içerisinde en anlamlı olan başkaldırıdır. Keza; Ezid Şeraili bunlardan bir tanesidir. Yine 1909'da Şeyh Abdurrahman Barzani'nin ortaklaşa bölüşümü savunan mücadelesi, eşitlikçi, kültürel ve sol bir yapıya günümüz koşullarında dahi ışık tutan bir gelenektir. Kısacası biz, adı geçen isyanlarla direniş geleneğinin oluşturduğu bir coğrafyada yaşıyoruz. Ayrıca bir sosyal bilimcinin (Sibel Özbudun) betimlediği gibi "Tarihsel olarak herc ü mercin yoğun yaşandığı bir havzanın kültürel, tarihsel miraslarını etimizle, kemiğimizle yaşadığımız engin bir geleneğin kalıtımcısıyız."

Bu tanımlamalardan hareketle dünyadaki komünist hareketten kopuk olmamak koşuluyla kendi özgülümüz ekseninde bir duruş, bir çıkış göstermekle kendimizi ve kendimize yakın insanları söylediklerimize inandırmak zorundayız. Yeniden bir çıkış ve duruş diyoruz. Bu söylemimizi en kalın çizgileriyle betimlemeye çalıştığımız değerlerden ve çok eskilere dayanan özgün ve benzersiz geleneğimizden aldığımız için ifade ediyoruz. O nedenle biz bu değerlerden, gelenekten ve kültürden beslenmeyen bir düşünceyi, bir yapıyı öykünmeci olarak nitelendiriyoruz. Özce söylemek gerekirse belirtmeye çalıştığımız çerçevenin dışında istek ve amaçlar eskilerin deyimiyle "abesle iştigal olur" demek abartı olmasa gerek.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız espride komünistlerin birliğini hedef göstermekten ötede komünistler hangi temel ilkelerde, hangi temel nesnel koşullarda görece bir araya gelir söylemine yukarıda çizmeye çalıştığımız anlayışta bir araya getirmek ya da bir araya gelebilmek sorununu yanıtlamaya çalıştığımız bellidir. Burada koşullar olgunlaşmadan eş deyişiyle ruşeym halindeki hareketi iri, cilalı sözcüklerle, kavramlarla afaki bir biçimde her şeyi teorize etmekten kesinlikle kaçınmamız gerekliliğini yeniden ve yeniden vurgulamakta bizce çok büyük yarar vardır. Anlaşılır bir biçimde ifade edersek literatürde sık sık kullanılan Türkiye ve Kürdistan genelinde hiçbir zaman hayata geçirilemeyen polemiklerden kaçınmamız önemli olmanın ötesinde yaşamsaldır. Yapacağımız; üzerimize giyeceğimiz elbisenin ne dar ne de çok bol olmasına kuramsal ve etik anlamda karşı çıkmaktır. Yanlış anlaşılmaması için Engels'ten bir alıntı yapmamız gerekir: "Komünizm harekettir. En mükemmel teori ve ilke kağıda döküldüğü an eskir." Büyük Alman şairi Goethe'nin dediği gibi "Teori gri, hayat yeşildir."

Yapacağımız; üzerimize giyeceğimiz elbisenin ne dar ne de çok bol olmasına kuramsal ve etik anlamda karşı çıkmaktır. Yanlış anlaşılmaması için Engels'ten bir alıntı yapmamız gerekir: "Komünizm harekettir. En mükemmel teori ve ilke kağıda döküldüğü an eskir." Büyük Alman şairi Goethe'nin dediği gibi "Teori gri, hayat yeşildir."

Bu espri ve anlayışta olabilirsek, olmaya çalışabilirsek bir demokrat, bir sosyalist, bir komünist olarak vicdanen rahat oluruz. Yeri gelmişken hemen söyleyelim; bizi her anlamda, her eylemde, her söylemde MESOP'luyum diyebilenlerin onayından geçmiş "Politik Bildirge" bağlar.

Sosyalist Mezopotamya yayın kurulu çağrısında sorunlama olarak ifade edilen üçüncü maddeye "Amed merkezli olarak Kürdistan işçi/emekçilerine, komünist siyaseti taşıyacak olan haftalık bir Kürtçe-Türkçe gazetenin geniş bir çağrıcılar kuruluyla örgütlenmesine ilke olarak bir itirazımız yoktur. Bu hususa itirazımızın olmayışı şöyle anlaşılmasın, dahası da anlaşılmaması gerekir. Bu konuda bazı sakıncalarımız vardır, olmalıdır da. Her şeyden önce çağrıcılar kurulunun nitelikleri, düşüncelerinin derinliği ve o düşünceyi kazanma süreçlerinin bizim ilkelerimizle, bizim anlayışımızla ve dünya görüşümüzle uyumlu olmasını belirtmek bizim için olmazsa olmaz öncelik taşır. Yani belirtilen teorik çerçeveye sadık kalmakla birlikte yanıtladığımız ikinci mektuptaki koşullar MESOP hareketinin şu anda bağlı olduğu olmazsa olmazıdır. Yani amaç bir gazete çıkarmaksa Kürdistan komünistlerini bir araya getirmeyecek bir amaç için gazete çıkarmak, amaçsızlıktır. Kaldı ki amaç salt gazete çıkarmaksa elimizde haftalık bir yayın organı vardır. Kanallar tıkandığında biz; yayın organımızı bu çerçevede belirtilen amaçlar noktasında evrimleştirebiliriz, geliştirebiliriz. Bu şimdilik bir seçenek değildir. Amed merkezli bir gazete çıkarmak ya da bu girişim içerisinde bulunmak gerçekten de kapsayıcı olduğu için bu girişime tarafız. Yukarıda belirttiğimiz gibi seçeneksiz de değiliz.

Amed merkezli haftalık bir Kürtçe-Türkçe gazetenin komünistlerin birliğine hizmet etmesini dilemek başka bir şeydir, söz konusu gazete yaşam bulursa komünistlerin birliğine hizmet eden ara geçiş işlevi üstlenmesi başka bir nitelik taşır. Bu cümleyi biraz açmak gerekir. Şöyle ki bir yayın organının, bir eylemselliğin herhangi bir konuda (komünistleri ilgilendiren) katkı yapması karşı konulmaz bir anlayıştır. Fakat adı geçen gazetenin ya da herhangi bir davranışın aracı işlev görmesi değişik öz ve içerik taşır. Tanımın gereği geçiş süreci birçok yapının, anlayışın, düşüncenin izlerini taşır. Bu da konunun doğası gereği doğaldır. Değişik bir anlatımla geçiş işlevi; kendiliğinden oluşacak olan ve özle-

www.sosyalist.org

nen yapının başka bir iradenin de değişik bir düşüncenin de var olduğunun nesnel olduğunu kabul etmektir. Bu kabullenmek olmasa geçiş sürecine işlevsellik kazandırır diye bir tavır da olamaz.

Sosyalist Mezopotamya yayın kurulunun sorunlama olarak sunduğu 4. ve 5. maddedeki sorular yalnız öz olarak değil biçimsel olarak da MESOP'un bugüne kadar dile getirmediği kavramlar içermektedir. Komünistlerin ve Kürdistanlı gerçek devrimcilerin kitleleri, ezilenleri, kurtarmak diye kuramsal olarak Mesihçi bir anlayışı yoktur, olmamalıdır da. Bizim görevimiz komünistlerin ve onların örgütünün görevi, aydınlanma ve kitlelere afaki bilinç kazandırma asla değildir. Bize düşen görev; bizden önceki deneyimlerden ders çıkarmak, bir yerde eksik kalan burjuva demokratik hak ve ödevleri güncelleştirmek, işçi sınıfının ağırlıklı olduğu bütün ezilenleri, çalışanları kapitalizme, özgün anlamda sömürge sömürücülerin iktidarlarına karşı çıkmaktır. Kısaca yazımızın, görüşlerimizin, yaklaşımlarımızın bu çerçevede olmasını istiyoruz. Bizim görevimiz "nesne olan işçi sınıfını ve çalışanları özne yapabilmek"tir. Bu ise doğruluğu bizden önceki deneyimlerle, yaşadığımız olaylarla somut olarak kanıtlanmış işçi sınıfının dünya görüşü olan Marksist-Leninist bilimsel ideolojidir. Althusser'in deyimiyle; sınıf savaşımında ulusal sorunun çözümünde eninde sonunda savaşım silahı olan, materyalist felsefedir.

MESOP Antep Yürütmesi

www.arsivakurdi.org

Aziz Mahmut AK

'Tükürdüğünü yala!' kuşatması ve en dipteki bir avuç cevher

Diyarbakır merkezli haftalık bir gazete yaratma arayışı, üzeri küllendirilmiş bir sorunumuzun yeniden açığa çıkmasına vesile oldu. Sosyalistlerin örgütsel birliği sorunu yeni bir sorun değil, öteden beri hep vardı. Dünyada güç dengelerinin bariz bir eşitsizlikle kapitalizm lehine değiştiği ve Kürtlerde siyasetin solunun alabildiğine zayıfladığı son 20 yıldır ise yakıcı bir biçimde var. Ne var ki bunu gündemimize alma anları, -şark karakterinin tipik bir özelliği olsa gerek- her birimizin kendi kulvarında takattan düştüğü anlardır. Birliği önemsediğimiz dönemler, ülke siyasetinde söz sahibi olma ihtiyacının bizi birlikte davranmaya her açıdan mecbur hale getirdiği dönemler oluyor hep. Olsun, yine de zararı yok; ihtiyacın sürüklemesi biçiminde de olsa sorunu gündemimize almak, erteleme süreçlerini ifade eden metremizden birkaç çentiğin azalmasına, soruna çözüm üretme yolunun biraz kısalmasına katkı sağlayabilir.

Ancak derginin elinizdeki sayısının bu konuya ayrılacağına dair iletilen sorunlama notu pek tanıdık geldi. Okur okumaz beni beş yıl öncesine götürdü. Hafızam beni yanıltacak kadar hasar görmediyse eğer, MESOP aslında bir birlik projesiydi. Tasarım aşamasında bu tür sorunlama notlarının benzerlerini iletmiş ve söyleyecek sözü olanlardan görüşlerini ifade eden makaleler istemiştik. Yetinmemiştim; sosyalistlerin açık partide birliğine atfettiğim rol ve süreci çok önemsemem nedeniyle, ortak çabanın en hassas noktalarından biri sayılan yayın faaliyetini omuzlamak üzere evi-barkı yüklenmiş, sınırlı siyasal ilişkilerimin dışında hiçbir bağlantımın olmadığı Antep'e yerleşmiştim. Yayın alanındaki çalışmanın yanı sıra başlattığımız tekil/çoğul görüşmeler trafiği ve paneller dizisi de "birlik" endeksli yürütülmüştü.

Bizde bu hevesi yaratan cazibenin bir süre sonra ruhuna fatiha okundu; iş, geleneksel ilişkilerimizi biraz canlandırmanın basit bir açılımına dönüştü. [Bu noktaya gelişi sadece yoldaşlarıma fatura edersem haksızlık etmiş olurum, sürece seyirci kalan ilgililerin bundaki payı da azımsanamaz.] Birlik örgütlenmesi sürecinin adım adım sürüklendiği yöne ilişkin yaptığım ısrarlı eleştiriler yoldaşlarımla aramın biraz açılmasına kadar vardı. Derginin 17. sayısının ardından yayıneviyle bağlantım koptu. Köklerimin olmadığı kentte adım resmen ve de alenen "işsiz"e çıktı. Tam anlamıyla ayazda kaldım yani. Sosyalizm siyasetinin ve toplumun sorunlarına çözüm üretmeye katkı yapmak için çıktığım yolda kendim sorun olmaya başladım. Hayata tutunma kaygısı beni çekmecemde sararmış diplomama mecbur etti; daha önceleri hep politik ya da hukuksal gerekçelerle giriş-çıkış yaptığım memleketim Diyarbakır'a bu kez ekonomik gerekçeyle kapağı attım, eğitim esnafının elinde 43 yaşımda çırak (stajyer) oldum. Olan bitenin aslını, yani çıplak gerçeği ne aileme anlatabildim, ne de kadim dostlarıma... İşte benim "açık partide birlik" serüvenimin özeti!.. Şimdi ye-

www.sosyalistmezopotamya.org

niden birlik tartışması başlatıldığına göre, ilkine "VARAN-I" diyebiliriz artık.

Her neyse önemli değil, hazmetme kapasitemiz dar sayılmaz, yaşamımızın kaldıramayacağı bir mağduriyet öyküsünden saymayalım bunu. Lokomotifi görmeden katara binmenin erdem sayıldığı bu memlekette siyaset alanında "kendi" olmanın elbette bedelleri olacaktır. Bir zöğürt tesellisi gibi gelebilir, ama uzun vadede bizde iç demokrasi kültürünü kökleştirecek tarz da bu bedel ödeyen tarzdır. Umarım yeni birlik arayışları daha bir samimiyet ve ciddiyet zemininde yürür de "VARAN-II"de tamirci çıraklığına terfi etmem!..

KUŞATMAYI YARACAK KADRO

Reel sosyalizmin dünya çapında aldığı yenilginin insanlığın ilerleme sürecinde yarattığı fiziki tahribattan çok daha ağır olanı beyinlerde ve umutlarda yarattığı tahribattır. Bizler ezilen sınıfları kandırmaya dayalı burjuva sektör siyasetinin umut tacirleri olmayacağımıza göre, yaşanan moral çöküşün ardından ezilenleri sistem dışı arayışlara yöneltecek umutları yeniden yeşertebilmek çok daha meşakkatli bir yolculuk gerektirecek demektir.

İçinden geçtiğimiz süreç, toplumların değişim ve gelişim diyalektiğine, kaçınılmaz daha iyi yarınlara en ufak bir tereddüdü bile kaldıramayan bir süreçtir. Çünkü bize sürtünecek kadar yakınımıza sokulmuş, hiçbir çıkarını koklatmadığı yoksullara bile kendi ebediyetinin şarkılarını söyleten, daha iyi yarınlara dair en ufak bir şüpheyi dev umutsuzluk dalgasına dönüştürebilen çapta bir kapitalist kuşatma ile karşı karşıyayız. Geçmişte kapitalizme duyulan en küçük öfkeyi bile biz örgütleme şansına sahipken, bugün bizdeki en küçük tereddüdü kapitalist cephe kendi potasına çekme olanağını yakalamış durumdadır. Karşılıklı

Ben mi güneşte fazla durdum, yoldaşlarım mı zaman tünelinde kaldı, bilmiyorum. 2008 yılının Diyarbakır'ında çıkarılacak bir gazete için yürütülen tartışma ve yazışmalarda bazı yoldaşlar, asrı aşkın süre önce Rusya topraklarında üretilmiş Iskra örneğini veriyorlar, örgütsel birlik için RSDİP'i kriter alıyorlar. Şaşkınlığımı gizlemeyeceğim; ne diyeceğimi bilemiyorum. Bir soru: Acaba Rus komünistler bugün bir gazete projesi oluşturmaya kalkışırlarsa Iskra'yı -bırakınız örnek almayı- ciddi derecede bir nostalji konusu bile yapacaklar mı?

güç mücadelesinin aleyhimizde aşırı derecede eşitsiz hale geldiği günleri yaşıyoruz.

Bu katmerli kuşatmada ilk halkayı küresel kapitalizmle iç içe işlev sürdüren devlet aygıtı oluşturuyor; halkalar küçüle küçüle vücudumuza değecek noktaya kadar çoğalıyor; en yakın durduğumuz yol arkadaşlarımız ve ailelerimiz bile bazen bu halkalardan biri haline gelebiliyor. Öyle ki; şu anda toplum için oluşturduğumuz düşünce sistematiğimiz, hayallerimiz, davranış biçimlerimiz, ilişkilerimiz vb. egemenler için hala birer tehlike, toplum çoğunluğu için ise -zerre kadar hak etmedikleri halde- birer alay konusudur. Toplumun en aptalları bile bizleri aptal yerine koyuyor. Ve kuşatmanın her halkasından aynı ses yükseliyor: "Tükürdüğünü yala! Bu sevdadan vazgeç!"

Yüksek yoğunluklu kuşatmadan bizi kurtaracak olan, belki de bu tam dibe vurmuş halimizdir. Jeofizikçiler yerkürenin katmanlarını izah ederlerken, yerkabuğundan başlayıp magma katları boyunca altlara doğru inildikçe artan yoğunluk, basınç ve sıcaklığın en altaki iç çekirdeği çelikleştirdiğini söylerler. Bu izahat, zamanın hızla aktığı çağımızda uzun sayılabilecek bir dönem boyunca ağır kuşatma altında kalmış, gelen tüm telkinlere rağmen tükürdüğünü yalamamış sosyalist kadrolar için de neden geçerli olmasın! Ağır kuşatma basıncının çelikleştirdiği kadro, kuşatmayı yaracak olan kadrodur. Ne var ki, cevher oranı yüksek bu kadro, yaşadığımız sürecin özellikleri hesaplandığında çok küçük sayılması gereken düşünce, anlayış, kavrayış ve hareket tarzı farklılıklarıyla şu an dağınık haldedir. Toplumu öncülük sorumluluğunu unutturacak derecede lüks sayılabilecek bir dağınıklıkla yüz yüzeyiz. Bu zamanda bu lüksü kaldırabilecek durumda değiliz. Bir an önce toparlanmamız, enerjilerin toplamından bir sinerji üretmemiz gerekiyor. Bu toparlanmanın uzunca bir süredir açığa çıkan en uygun formülü de açık partide birliği gerçekleştirmektir.

BİRAZ DAHA SADE, BİRAZ DAHA SOMUT

Ben mi güneşte fazla durdum, yoldaşlarım mı zaman tünelinde kaldı, bilmiyorum. 2008 yılının Diyarbakır'ında çıkarılacak bir gazete için yürütülen tartışma ve yazışmalarda bazı yoldaşlar, asrı aşkın süre önce Rusya topraklarında üretilmiş Iskra örneğini veriyorlar, örgütsel birlik için RSDİP'i kriter alıyorlar. Şaşkınlığımı gizlemeyeceğim; ne diyeceğimi bilemiyorum. Bir soru: Acaba Rus komünistler bugün bir gazete projesi oluşturmaya kalkışırlarsa Iskra'yı -bırakınız örnek almayı- ciddi derecede bir nostalji konusu bile yapacaklar mı? Ben sanmıyorum. Arkaladığımız zengin tarihimize elbette sahip çıkacağız ve oradan hala alacağımız çok şey var; ama bu, tarihe çakılıp kalma biçiminde algılanırsa vay halimize!

Bu makalede, sorunlamanın ortak gazete boyutu üzerinde fazla durmak istemiyorum. Çünkü bir yayıncı olarak, birlikte yürüme kül-

www.marksistkutuphane.org

türündeki mevcut zayıflığımızın, hızlı karar alma süreçleri gerektiren yayın faaliyetinde ortaklaşmaya müsait olmadığını düşünüyorum. Gazetenin startı verilse dahi, kısa süre sonra küçük bir manşet tartışmasının bile büyük bir yol kazasına sebebiyet verebilme ihtimalini devre dışı bırakamıyorum. Ve ne siyasetin ne de Kürdistan işçi-emekçilerinin bu tür kısır kapışmaları kaldırabilecek hali kaldı. Dolayısıyla "önce örgütsel birlik, ardından bu örgütün gazetesi" biçiminde bir kurgu daha verimli olur.

Gazete projesinin çağrıcısı arkadaş topluluğunun bu işin mali kaynağını oluşturma üzerine yaptığı fikir egzersizi ilk bakışta felsefi yaklaşımlarımıza çok uygun görünüyor. Fakat mevcut potansiyel destekçiler (muhtemel ortaklar kitlesi) gerçeği göz önünde bulundurulursa, bu kurgunun kendi içinde biraz acemilik barındırdığı da söylenebilir. Doğrudur, kitlesel ortaklı yayınların dünyada da Türkiye'de de örnekleri var, ama bildiğim kadarıyla bunlar birer çok üniteli medya merkezleri olmasalar da en azından günlük gazete düzeyindedirler. Bölgesel, hatta ulusal çapta bile olsa, haftalık bir yayın için bu kitlesel ortaklığı yaratmak biraz orantısız görünüyor. Toplu konuta yakışır bir reklam kampanyası ve girişimden tek katlı bir ev üretmek kadar orantısız... Yani illaki ortak aranacaksa, haftalık gazete için sınırlı sayıda birkaç ortak yeter sanırım.

Tüm bunlara rağmen, "Örneği olması gerekmez, ilk örneğini neden biz yaratmış olmayalım?" deniyorsa, o zaman da ancak teknik altyapısı, kadrosu ve gündem belirleyen özel dosyalarıyla bir haftalık yayın üretilmelidir ki bu kitlesel ortaklığın şanına yakışık dursun. Böyle bir birikim ve bu çapa uygun bir hazırlık ise şimdilik görünmüyor. Her şeye rağmen bu fikrin özü güzel, bu çaba değerlidir. Şekillenmesi, usullere çekilmesi biraz zaman ister, ama yabana atmamak lazım.

Dikkatle gözlenirse, örgütlerimizin çapı ve etkileme alanı küçüldükçe sloganları büyür, ayetlerinin sayısı çoğalır. Dokunulmaz kabul edilen bu sözel varlıklarla pratik açıklar kapatılmaya, yetmezliklerin üstü örtülmeye çalışılır. Çap ve derinlik azaldıkça hedefler biraz küçültileceğine, "ulusal demokratik halk devrimi" sosyalist devrim oluverir; dört parçada merkezi örgütlenmeyi savunmayan siyaset Kürdi siyasetten bile sayılmaz olur; birileri birkaç sıcak gencin sımsıcak raporlarının kattığı coşkuyla toptancı davranıp, eli değmişken "devrim hükümeti" ilan eder vb.

Gelelim örgütsel birlik konusuna... Her tür birlik girişimi zorluklar barındırır, ama sosyalistlerin, hele de bizim toprağın ürünü olan sosyalistlerin birliği çok daha zordur, uğruna çok daha fazla çaba gerektirir. Ne Türkiye ne de Kürdistan solu -sistem sahiplerinin dönemsel hata ve zayıflıklarının bizi olduğumuzdan şişkin göstermesini saymazsak- kendi tarihlerinde geçici hükümet ortaklıkları seviyesinde bile bir yönetim tecrübesi edinemedikleri gibi, iktidarı gerçek anlamda zorlayan kitlesel muhalefet odakları da olamadılar. Bu da beraberinde 'çok ideoloji üstü az siyaset' alışkanlığı yarattı, siyasette manevra kabiliyetimizi köreltti, olması adetten sayılan "gerektiğinde esneme" özelliğinin bizde neredeyse bir kabahat olarak algılanmasına yol açtı. Aynı kulvarın yürüyüşçüleri olarak birbirimize bile esnek davranmayı başaramadık.

Dikkatle gözlenirse, örgütlerimizin çapı ve etkileme alanı küçüldükçe sloganları büyür, ayetlerinin sayısı çoğalır. Dokunulmaz kabul edilen bu sözel varlıklarla pratik açıklar kapatılmaya, yetmezliklerin üstü örtülmeye çalışılır. Çap ve derinlik azaldıkça hedefler biraz küçültileceğine, "ulusal demokratik halk devrimi" sosyalist devrim oluverir; dört parçada merkezi örgütlenmeyi savunmayan siyaset Kürdi siyasetten bile sayılmaz olur; birileri birkaç sıcak gencin sımsıcak raporlarının kattığı coşkuyla toptancı davranıp, eli değmişken "devrim hükümeti" ilan eder vb. Tersinden, günümüz dünya koşullarında siyasette kendilerine yer edinmeye çalışan, arkalarında ciddi bir kitle varlığı barındıran örgütlerin ise bünyelerindeki 'dokunulmazlar'ı alabildiğine azalttıklarını, hareket halinde olmanın doğası gereği kendilerine hata yapma şansını bolca tanıdıklarını, deyim yerindeyse yol yürüme uğruna biraz kirlenmeyi göze aldıklarını gözlemliyoruz. Bu iki farklı durumun yarattığı ruh halleri tesadüf değil, psikoloji ve pedagojide birer izahı olmalıdır.

Ülke siyasetinde kenarda/köşede duran, zaman zaman birilerini tamamlayıcı bir aksesuar işlevi gören mevcut halimiz hak etiğimiz bir hal değil, bu hal iyice can sıkıcı olmaya başladı. Bu bir kader hiç değil! Bu kaderi kısa sürede tersyüz etmek, yukarıda bir-iki vurguyla ifade etmeye çalıştığım alışkanlıklarımızı terk etmekten ve bazı önceliklerimize yer değiştirmekten geçiyor. Endişeye yer yok, önerilen görüş açısı değişikliğidir, daha doğrusu bu açıyı büyütmektir, eksen kayması veya omurgasızlık değil. Eksenli hareket tarzı, tüm yoldaşlar gibi benim de en büyük hassasiyetimdir; ancak eksenin kaydırılmaması temelinde açı değişikliklerinin hiçbir ayıbının olmadığını, dahası gerekli olduğunu düşünüyorum.

Teoriyi algılama ve yorumlamada bu denli darlığın bir kronik hastalık halinden artık çıkarılması gerekiyor. Ülke siyasetinin labirentlerinde kaybolmadan yol alabilecek, diğer siyasal akımlara siyaset dersi

www.sosyalist.org

verecek yeterlilikte bir açık sosyalist parti örgütlemek için -deyim yerindeyse- biraz kirlenmeyi göze alacak hareketlenmeye ihtiyacımız var. Kimseyi bir deterjan reklamında kullanılan sloganda olduğu gibi "kirlenmek güzeldir" seviyesine düşürme noktasında değilim, ama siyaset arenasında bağışıklık sistemimizi güçlendirecek derecede biraz mikrop kapmayı göze almadan büyüğe oynama şansımızın olamayacağını düşünüyorum.

KİMLERLE VE NASIL?

Birlik yoluna çıkılırken öncelikle üzerinde durulması gereken ve net yanıtlara muhtaç ilk soru: Kimlerle, nasıl bir birlik? Soruyu biraz açalım: Her muhatabın kendi kök aidiyetlerini sürdürmesi temelinde bir yan yana gelişten mi, yoksa bu aidiyetlerin kendilerini sadece gıdası kabul edecekleri yeni bir filizden mi söz ediyoruz? Bir başka ifadeyle; gecekondudan farksız evlerimizle komşu olup kendi sokağımızı mı yaratmak istiyoruz, yoksa tüm hanelerin tapu iptalleri üzerinden yeni ve hepimizi kapsayacak büyüklükte bir konut mu inşa edeceğiz? Bu sorulara dobra ve net yanıtlar verilmeden çıkılacak bir yolun hepimizde gereksiz yıpranmaya ve önemli oranda boşa gidecek enerji sarfiyatına neden olacağını bilmek için siyasette çok tecrübeli olmaya gerek yok. Her iki soruda da "yoksa"ların sağında duran şıktan yanayım. Diğer şıkkın Kürdistan'da siyasetin solunu örebilme iddiasında bir yapılanmaya kapı bile aralamayacağını; diyalogla yetinilen süreçlerin ise, küçük aidiyetlerin kendilerini yeniden ifade etme şansı yakalamalarının ötesinde genel sosyalist varlığa bir olanak sunamayacağını tahmin ediyorum.

Birliğin türü hakkında genel bir mutabakat oluşursa, birlik örgütlenmesinin üzerine oturması gereken ilkeler konusundaki önerilerimi, daha önce Sosyalist Mezopotamya Dergisi'nde yayınlanan makalelerdeki önerilerimin kısmen bir tekrarına dönüşse de sıralarım. Ancak bu aşamada sıranın halen bu önerilere gelmediği kanaatindeyim. Kısmi tekrardan söz ettim, yadırganmasın. Her yeni tanışma veya her yeni ürün projesiyle "birlik" defterini yeniden açarsak olacağı budur. Kısa aralıklarla yaşamak zorunda bırakıldığımız her birlik tartışmasında konuya ilişkin bir önceki görüşlerimizi tamamen rafa kaldırmayacaksak, kısmi tekrarlar da kaçınılmaz olacaktır.

Gündemde toplumsal devrimin olmadığı koşullarda sosyalist kimlikli bir partinin bu koşullar oluşuncaya kadar eli-kolu bağlı duracağına, en iyimser tahminle bile bir destekçi konumunun ötesine geçemeyeceğine dair yanlış kanaatin biçimlendirdiği bu büyük topluluk, ulusal demokrat partilerde konumlanmayı, fikriyatını söz konusu partilerin sınırlayıcı ortamlarında ifade etmeyi tercih ediyor.

Kimlerle bu birliğin yapılacağı konusunda ise son derece esnek ve davetkar olmak gerekiyor. Kürdistan siyaset sahnesinde hal-i hazırda burnundan kıl aldırmayacak düzeyde etkili bir sosyalist örgütten söz edemediğimize göre, günümüzde sosyalizm siyasetinin ülkede etkili olmasını isteyen ve kendisine "sosyalistim" diyebilen her örgüt, grup ve şahsiyet bu işin potansiyel başlatıcısı olarak kabul edilmelidir. "Şu örgüt nasıl olsa kabul etmez", "falan şahıs nasıl olsa bizimle yol yürümek istemez" türü beklenti ve ihtimal sınırlamalarının yaratacağı peşin daraltmalara gidilmemeli, elimizin veya sözümüzün ulaşabildiği her örgüt, çevre, grup ve bireyi davet etmeliyiz. Gelmeyecekler olabilir, ancak gelmeyeceklerini bizzat kendilerine söyletmemeliyiz. "Muhtemelen gelmeyecekler" deyip, gerçekten gelmeyecek olanları bile peşinen biz tespit etmemeliyiz.

AÇIĞA VURULMAYAN ÜÇ SIKINTI

Sohbet ortamları dışında kimse ciddiye alıp üzerinde pek durmadı, ama sosyalistlerin dağınıklığının ve birliğin önündeki en büyük engel, Kürdistan'da sosyalist kimlikli bir partinin ulusal özgürlük ve kuruluş sürecine öncülük edebileceğine duyulan şüphedir. Farklı siyasal akımların sosyalist öncülüğe ilişkin anlaşılabilir şüphelerinin ötesinde, sosyalistlerin kendilerine güven eksikliği olarak yorumlanmaya müsait bir durumla yüz yüzeyiz. Geçmişte daha çok Kürt halkının sosyo-ekonomik geriliği ve/veya ulusal sorunun çözümünün burjuva demokratik içeriği ileri sürülerek biraz utangaçça ifade edilen bu şüphe, sosyalizmin güç kaybıyla birlikte daha açık seslendirilir oldu.

Bu yaklaşım, sosyalist partiyi tek başına sosyalist devrimle özdeşleştirme, demokrasi mücadelesini ise ulusal demokrat partilere havale etme kurgusunun ürünüdür. Sosyalistlerin ulusal demokratik mücadele sürecinin de öncüsü olabileceklerine, yakın tarihteki çok sayıda örneğine rağmen ikna olmayan, onaylamayan bir yanlış kavrayışın sonucudur. Gündemde toplumsal devrimin olmadığı koşullarda sosyalist kimlikli bir partinin bu koşullar oluşuncaya kadar eli-kolu bağlı duracağına, en iyimser tahminle bile bir destekçi konumunun ötesine geçemeyeceğine dair yanlış kanaatin biçimlendirdiği bu büyük topluluk, ulusal demokrat partilerde konumlanmayı, fikriyatını söz konusu partilerin sınırlayıcı ortamlarında ifade etmeyi tercih ediyor. Daha da ilginç; bu arkadaşlar, kuruluşuna öncülük ettikleri yeni parti veya örgütlerin de ulusal demokrat kimliği aşmayan bir çerçevede kalması için diretiyorlar.

www.arsivsosyalizm.org

Sosyalistlerin ulusal cephe, ulusal kongre gibi çatı örgütlenmelerinin niteliğini tasarlarken ulusal demokrat kimlikle yetinmeleri anlaşılabilir bir durumdur, ancak sosyalist kimlikli bir parti kurmaktan bu derece uzak durmalarının izah edilebilir bir yanı yoktur. Ülkemizdeki bir kısım sosyalistin bu durumu ideolojik-politik aidiyete ilişkin kısmi bir mahcubiyetin ürünü değilse eğer, birçok boyutuyla haklı değerlendirilmekten uzaktır. Sosyalist partide örgütlenmeyenlerin sosyalist olamayacağını söyleyecek kadar dar bir düz mantık pozisyonunda değilim, ama olanakları varken sosyalistlerin bir sosyalist partiyi kurmaktan bu denli sakınmalarına da bir anlam verebilmiş değilim. Sanırım bu gerçeği dünyanın tamamına yayılmış yoldaşlarımıza/dostlarımıza izah etmek de oldukça zor olacaktır.

Eğer bu politik yaklaşım, Kürt halkının ekonomik ve sosyal geriliğinden dolayı sosyalist düşünceyle arasındaki makasın fazlasıyla açık olduğuna dayandırılıyorsa, 30-35 yıl önce bu halka sosyalizm sloganının nasıl attırılabildiği sorusu hemen devreye girer. Dahası bu, günümüzde ekonomik ve sosyal durumu ileri sayılan ülkelerde de sosyalizme ilginin bu denli azalmasını açıklayabilecek bir yaklaşım değildir.

Eğer bu politik yaklaşım, Ortadoğu denklemindeki yeni güç ilişkilerini Kürtlerin lehine değerlendirmenin sosyalistlerin yapabileceği bir şey olmadığı kanaatinden ileri geliyorsa, sosyalistlerin gerektiğinde şeytanla bile pazarlık masasına oturabileceklerine, üstelik bunu ulusal onur ve iradeyi gözeterek çok daha iyi yapabileceklerine kanıt olarak toplumsal mücadeleler tarihi gözler önüne serilir.

Eğer bu politik yaklaşım, ulusal özgürlük mücadelesinde Kürtlerin birlik ihtiyacına atfen şekillendiriliyorsa, ulusal birliğin, tek partide her akımın bir araya gelmesi gibi günümüzde oldukça zorlama gerektiren bir tarzla değil, sosyalist partinin de aktivisti olacağı bir çatı örgütlenmesiyle daha rahat sağlanabileceği söylenir.

Birliğin önündeki engellerden ya da birlik girişimlerinin başarısızlıkla sonuçlanmasına yol açan nedenlerden biri de; sistem ve rejim karşısında büyük siyaset üretemeyen Türk ve Kürt sosyalistlerinin, sıra iç meseleleri halletmeye geldiğinde birbirlerine karşı adeta siyaset kurdu kesilmeleridir. Birlik görüşmeleri trafiğinde elbette politik üstünlük rekabetleri gündeme gelir, bu son derece doğaldır. Ancak tamamıyla karşılıklı güvensizlik ortamında ve herkesin dilindekinden çok kafasının arkasındakiyle çıktığı trafikte kazasız-belasız bir mutlu son tablosunu yakalamanın zorluğu da bilinmelidir.

Eğer bu politik yaklaşım, sosyalizmin geleceğine ve bize şimdi sunulmuş olandan başka bir dünyanın mümkün olduğuna olan inancın yitirilmesinin, yani bir umut kırılmasının eseriyse, buna denecek bir şey yok.

***

Birliğin önündeki engellerden ya da birlik girişimlerinin başarısızlıkla sonuçlanmasına yol açan nedenlerden biri de; sistem ve rejim karşısında büyük siyaset üretemeyen Türk ve Kürt sosyalistlerinin, sıra iç meseleleri halletmeye geldiğinde birbirlerine karşı adeta siyaset kurdu kesilmeleridir. Birlik görüşmeleri trafiğinde elbette politik üstünlük rekabetleri gündeme gelir, bu son derece doğaldır. Ancak tamamıyla karşılıklı güvensizlik ortamında ve herkesin dilindekinden çok kafasının arkasındakiyle çıktığı trafikte kazasız-belasız bir mutlu son tablosunu yakalamanın zorluğu da bilinmelidir. Görüşmeler trafiğinde açıklık ve samimiyetin ne denli önemli olduğunu, bu konuda acı tecrübelere sahip olanlar daha iyi bilirler.

***

Egemen sistemin siyasi partileri başarılarını halkı kandırabilme oranı üzerinden hesapladıkları için, temel beslenme kaynakları cehalettir. Aydınlanmış, sorgulama yeteneğine kavuşmuş bir toplum asla hesaplarına gelmez. Bu nedenle medya ve propaganda araçları gerçekleri toplumdan saklama üzerine kurgulanmıştır. Aydınlanma/aydınlatma adına yaptıkları etkinlikler bile gerçeğin en azından bir yüzünü karanlıkta bırakan etkinliklerdir. Hem sürekli kokladığımız bu siyaset ortamının bize sirayet eden hastalıkları, hem de görece geri toplum özelliklerinden dolayı bazı sosyalist örgütler de varlıklarının devamını veya büyümeyi kısmen de olsa cehaletin yaşatılmasında arar oldular. Bundandır ki bilişim çağı olarak tanımlanan günümüz ortamında bile başka bir siyasal örgütün yayınlarını kendi sempatizanlarına yasaklayan örgütler var hala; yine bundandır ki bazı örgütlerin lider kadrosu, teori ve pratikte ciddi birikime sahip kadrolarla yürümeyi hedeflemekten ziyade gözleri henüz açılmış 'uyumlular'la yürümeyi tercih eder hale geldi. Bu durum bir boyutuyla örgütlenmede kolaycı yaklaşımı, diğer boyutuyla mevcut örgütlerimizin niteliklerini ve hazmetme kapasitelerini ortaya koyuyor.

Yani anlayacağınız, geri toplumsal ortamlarda siyasi öncüler genellikle "cehalet"e oynamaya meyillidirler. Sorgulama bilincine erişmiş kadrolar hele de biraz itiraz dillendiriyorlarsa çoğu örgütte liderlerin hesabına gelmez, gazabına gelir, kısa sürede hesabı kesilir. Böylelikle siyaset merkezleri 'bir bilen' ile onu tereddütsüz onaylayanlardan kurulu üretim fakiri ma-

www.arsivakum.org

kamlara dönüşür. Bu da "siyaset, uyumlu ekip işidir" söylemiyle gerekçelendirilir. Öte yandan örgütlerden korkunç derecede bir beyin ve emek göçü yaşanır, enerjiler çarçur olur. Bunun da izahı hazırdır: "Örgütlü mücadelenin zorluklarına göğüs geremediler!"

Bu söylediklerim örgütlerden kaçışları haklı gösterme, örgütsüzlüğe fetva çıkarma gibi bir amaç taşımıyor. Ki mevcut örgütsüzlerin büyük çoğunluğu "beyin göçü" olarak ifade ettiklerimden oluşmuyor zaten. Ancak örgütsüz konuma düşmüş kalabalıktan bir kesiminin böyle bir sorunun kıskacında kaldıkları biliniyor.

Bu sorun başlı başına ele alınmayı hak eden bir sorundur, burada konumuzla ilişkisi kapsamında niçin değinip geçtiğime geleyim. Anlattığım siyasal örgüt tarzında liderler iyi bilir, gerisi hep onaylayıcıdır ya; gelin görün ki birlik görüşmelerini ekseriyetle bu bilenler yürütür ve alışkın oldukları üzere karşılarında hep onaylayan birileri yoktur artık. Bu da dağınık örgütleri tek örgütte birleştirme trafiğinin ağır vasıtalı kazalarını beraberinde getirir. Görüşmeler çoğunlukla sonuçsuz kalır. Sonuçsuz sonuçla ilgili herkes bir şeyler söyler; anlatılanlara bakarsanız herkes haklıdır, olan birliğe olur, onu da hak getire artık!..

Bu nedenle, birlik görüşmeleri sürecinde her sosyalist kesimden kadroların ortak irade beyanları ve/veya gerçek eğilimlerini görüşmeler trafiğine yansıtacak kanalları -tüm şartları zorlayarak- yaratmaları çok önemlidir.

Birlik bizim acil ihtiyacımız. Bugünkü örgütler/gruplar gerçeğimizin anlattığım niteliği ise ihtiyacın giderilmesinde geciktirici faktörlerden biri oluyor. Yine de çaresiz değiliz. Örgütler gerçeğimizin niteliğini bugünden yarına kısa sürede değiştirme şansına sahip olamadığımıza göre, geriye yalnızca, birlik üzerine uzlaşmada kendinden taviz verebilme erdemi kalıyor ki özel bir ağırlık verilirse bunun başarılması mümkün görünüyor.

Başarılacak bir birlik, kim bilir belki daha 'çok bilenli', daha demokratik, daha kolektif üretimli, daha enerjik, daha kapsayıcı, daha kendine güvenli bir örgüt yapısı ortaya çıkarır da örgütlenme kültürümüze ciddi bir katkı sunar, bu alandaki kaderimizi olumlu yönde değiştirir. Ve bu sayede biz de geriye bakışlı olmaktan kurtulur, ileriye bakışlı olma seviyesine erişiriz de, olası birlikle beraber sınıf mücadeleleri tarihine mal edeceğimiz örgütlerimizin arkasından gözyaşı dökmeyiz...

www.arsivakurdi.org

Tuncay ATMACA

"Üçüncü aşama"ya adım atıyoruz!

MESOP – Girişimi olarak 3. Genel toplantımızın sonuç bildirgesinde "İzlenecek Aşamalar ve Sorunlama Belgesi" önümüzdeki her evrenin görevlerini, sorumluluklarını, hedeflerini belli başlı aşamalar olarak planlamıştık. Bu planlamaya göre; birinci aşama olan, girişim evresinde, ideolojik, felsefi yeniden üretimle yeni bir senteze varabilmeyi önümüze hedef olarak koymuştuk. Bu aynı zamanda bir toparlanma ve örgütlenmenin yaratılmasını da içeriyordu. En önemlisi ise ülkede sosyalist-komünist hareketi ideolojik, teorik olarak temsil ettiğimiz iddiasını güçlendirmekti. Denilebilir ki; bu evrenin kimi görevleri aksasa da ya da bir sonraki evreye sarksa da, ideolojik, felsefi üretimle yeni bir sentezi büyük oranda arkaladık. Bu sürede yoğun bir şekilde tartıştık. Zaman zaman aksasa da hedeflediğimiz aylık teorik yayın organını çıkardık. Ve politik bildirgeyle ilgili kimi tartışmalarımızı dergi sayfalarına da taşıdık. Bu evre için belirlediğimiz kimi panel vb. toplantıları Kürdistan ve kimi Türkiye metropollerinde gerçekleştirdik. Bütün bunların da etkisiyle ülkede komünist hareketi temsil iddiamızı güçlendirdik. Kendi adıma hiç mütevazi davranmaya gerek yok. Diyebiliriz ki, bugün artık her yerde "Kürdistanlı Komünistler" olarak kabul görüyoruz.

İkinci aşama olarak, hareket evresini hedeflemiştik. Şu anda içerisinde bulunduğumuz aşama bu. Bu evrede önümüze koyduğumuz görevlerin henüz başındayız. Bu evre için ne demiştik? "Bu evrede ideolojik, felsefi yeniden üretimde az çok ama mutlaka yol almamız gerekiyor. Zengin "ben"imiz içerisinde "bizim olanı belli başlı belgeleriyle üretmiş olmamız gerekiyor" (İzlenecek Aşamalar ve Sorunlama Belgesi-Gün Yayıncılık) demiştik. Bunu yaptık. Zengin "ben"imiz içerisinde "bizim" olanı, yani manifestoyu sonuçlandırdık. Bunu "21.yy'da Özgürlük ve Sosyalizm Manifestosu" (Gün Yayıncılık) başlığıyla deklare ettik.

Ne demiştik? "Bir haftalık gazete çıkarılmalı." (İzlenecek Aşamalar ve Sorunlama Belgesi- Gün Yayıncılık) Hepimizin bildiği gibi bunun yerine yapılan tartışmalarda merkezi bir gazete yerine çıkarabildiğimiz her yerelde yerel gazetelerin çıkarılmasına karar vermiştik. Bunun ilk adımı olarak da Antep'te haftalık "Çoban Ateşi" gazetesini çıkardık. Ve bir yılı aşkın bir süredir de yayın hayatına devam ediyor. Yine bu evrede belirlememiş olsak da MESOP genel toplantısında aldığımız bir karar doğrultusunda başka unsurların da katılmasıyla yapılan çağrı neticesinde "Kürt Ulusal Çalışma Grubu" oluşturuldu. Ve bugün bu oluşum, TEVKURD ismiyle çalışmalarını devam ettiriyor. Yine hiç mütevazi olmaya gerek yok. Bugün TEVKURD çalışmalarında herkes MESOP'luların ne kadar emek sarf ettiğini kabul ediyor.

Yukarıda da belirttim. Kendi adıma henüz bu evre için belirlemiş olduğumuz görevlerin tamamını yaptığımızı söyleyemem ama zaten henüz bu evre bitmiş değil.

www.arsivekurdi.org

Yani devam ediyor. Tabii ki önümüzde daha yapmamız gereken görevlerimiz var. Ya da kabul edilir ki, evreleri birbirinden bıçak sırtı gibi ayıramayız. Her bir evre bir diğeriyle iç içe geçebilir. Ya da bir evre bir diğer evreyi tamamlayabilir. Şu anda içerisine girdiğimiz süreç de böyle bir şey diye düşünüyorum.

Evet, görünen o ki, şu anda üçüncü aşamaya yani parti evresine adım atıyoruz. Belirttiğim gibi evreler bazen iç içe geçebilir. Bu da kanımca öylesi bir durum.

Bilindiği gibi, tartışmış ve çıkarabileceğimiz yerellerde haftalık gazeteler çıkarmamız gerektiğine karar vermiştik. Bu karar doğrultusunda, ikinci haftalık gazetenin Amed'de Kürtçe-Türkçe bir gazete olması çerçevesinde bir adım attık. Bu adım doğrultusunda kimi dostlarla görüşmeler yaptık. Ve bu görüşmeler doğrultusunda bir taslak kaleme alındı. Bence kaleme alınan bu taslak aynı zamanda bizim üçüncü evreye geçmemizin önünü açıyor. Şöyle ki; taslakta "1-Tarihsel kökünü, bir yandan Feqîye Teyran'dan Cigerxwun'a uzanan yurtsever-emekçi-sosyalist damara, diğer yandan marksizm ve sosyalizm kuramına dayandıran ve ülkemizin yakın tarihinin farklı siyasal damarlarından gelen komünistler olarak; bölge ve dünyadaki devrimci, komünist yapılarla ilişki ve dayanışma içerisinde ülkemizde devrimci değişimi hedefliyoruz. Hem bu hedefimizin önemli araçlarından biri olacak hem de komünistlerin birliğinin örülmesinde de rol üstlenecek ...devamla;

2- Kürdistan Proleteryası 'her şeyden önce siyasal gücü ele geçirmek, ulusun önder sınıfı (ulusal sınıf) durumuna gelmek, bizzat ulusu oluşturmak zorunda olduğuna göre' işçisiyle, işsiziyle işçi sınıfının örgütlenmesini ve süreçte devrimci siyasetin öznesi konumuna yükseltilmesini amaçlayan ... devamla;

13-Bizler aşağıda imzası bulunanlar, stratejik bir yönelim ile yola çıkıyoruz. İşçi emekçi halkta ve kadrolarda ulusal, siyasal, toplumsal ve kültürel yaşamda az çok karşılığı yani kazanımları arkalayan, yeni yorgunluklara, yeni enerji boşalımına yol açmayacak bir yürüyüşe çıkmak istiyoruz. Tıkanacak, bürokratikleşecek ve kendini tekrarlayarak işlevsizleşecek bir yönelime girmek istemiyoruz" deniliyordu. Biz buraya sadece taslağın birkaç maddesini aldık. Oysa taslak bir bütün olarak okunduğunda görülecektir ki sorun salt bir gazete projesi değildir. Buraya aldığımız maddelerden de anlaşıldığı üzere, taslak bir adım önde ya da bir adım gerisinden komünistlerin birliğini ön plana çıkarıyor. Bu birlik de sonuçta bir komünist yapılanmadır. Ve bence bunun adı da çok nettir. O da partidir.

Parti tartışması kanımca hep metanetlidir. Çünkü üzerinde yaşadığımız coğrafya da bu konuda bir kavram kargaşası mevcut. Öyle ki, komünist parti dediğinizde hemen parti illegal olur refleksiyle karşılaşırsınız. Ya da yasal parti mi kuruyorsunuz küçümsemesiyle. Oysa bence parti illegal mi, yasal mı olacak karşıtlığı, başlı başına sorunlu bir tartışmadır. Komünistler hiçbir zaman sorunu böylesine karşıtlık içerisinde tartışmamalılar diye düşünüyorum. Çünkü Marx, "belirli bir örgütlenme biçimini veya belirli bir partiyi asla fetiş haline getirmedi."(Marksizm ve Parti-John Molyneux, say; 22)

Görüldüğü gibi, gazete taslak metni hayata geçirildiğinde aslında belirttiğim gibi üçüncü aşamaya geçmiş olacağız. Yani partiyi kurma evresine.

AÇIK MEŞRU PARTİ

Parti tartışması kanımca hep metanetlidir. Çünkü üzerinde yaşadığımız coğrafya da bu konuda bir kavram kargaşası mevcut. Öyle ki, komünist parti dediğinizde hemen parti illegal olur refleksiyle karşılaşırsınız. Ya da yasal parti mi kuruyorsunuz küçümsemesiyle. Oysa bence parti illegal mi, yasal mı olacak karşıtlığı, başlı başına sorunlu bir tartışmadır. Komünistler hiçbir zaman sorunu böylesine karşıtlık içerisinde tartışmamalılar diye düşünüyorum. Çünkü Marx, "belirli bir örgütlenme biçimini veya belirli bir partiyi asla fetiş haline getirmedi."(Marksizm ve Parti-John Molyneux, say; 22) Ama bu coğrafyada parti her zaman bir fetiş haline getirilmiştir. Kanımca böyle olduğu için de var olan ya da kendini öyle tanımlayan partilerin hiçbirisi kitleselleşememiştir. Bu fetiş haline getirilme nedeniyle parti araç olmaktan çıkarılıp amaç halini almıştır. Tartışıldığında herkes bunun (partinin) bir araç olduğunu söyler, ya da böyle yazıp çizer. Ama yaşanılan pratikte görüyoruz ki, o (parti) artık bir amaç haline getirilmiştir. Kuşkusuz parti konjonktürel durumlara göre kurulan, şekillenen bir araç değildir. O devrime ve hedeflenen devletten devletsizliğe uzanan süreçte işlev üstlenecek bir araçtır. Hal böyle olunca da; yani hedefi değiştirip dönüştürmek olunca da, bugün şöyle bir parti, yarın şöyle bir parti kuralım, ya da konjonktürel durum bugün şöyle bir parti yarın şöyle bir parti kurmamızı gerektiriyor, diyemeyiz. Tabii ki eğer değiştirip dönüştürmeyi hedefliyorsak. Böylesi bir tartışmaya hiç girmeden, yani parti illegal mi legal mi olur tartışmasına. Benim açımdan parti; "ister en serti, isterse de görünüş bakımından en yumuşağı olsun, hedefe götüren her araç, devrimci olarak benim için uygundur." (İşçi Sınıfı Partisi Üzerine – Marx, Engels, Lenin. Say;141) Çünkü sorun sınıfsız, sömürüsüz bir dünyada yaşamak. Eğer bir partinin hedefi bu ise ve bunun için, sözde değil gerçekten mücadele ediyorsa, be-

www.sosyalistmezopotamya.org

nim için illegal mi legal mi olduğu önemli değil.

NEYİ NASIL TARTIŞMALIYIZ

Sosyalist Mezopotamya dergisinin 22. sayısının ana konusu gündeme geldiğinde, konuyu İzmir'de yoldaşlarla tartıştık. Yoldaşlardan kiminin ilk tepkisi yasal parti mi kuruyoruz oldu. Sorunu kavramadan ilk verilen tepki buydu. Bu tepki yukarıda da belirttiğim gibi, bu coğrafyada oluşan ya da oluşturulan algı sonucuydu. Bu algı "parti mutlaka illegaldir." Oysa az çok parti üzerine yazılanları okumuş olan Lenin'in illegal örgütlenmeyi evrensel geçerliliği olan ve değişmez bir içeriğe sahip bulunan bir ilke olarak görmediğini, legal veya illegal örgütlenme ve bürüneceği içeriğin her ülkenin özgün koşullarına bağlı şekillenmesi gerektiğini savunduğunu anlamış olması gerekiyor. Ama ne yazık ki bu coğrafyada kendisine komünistim diyenlerin bile birçoğu bunu anlamış değil. Eğer anlamış olsalardı; "'illegal mücadele araçları devrimci, yasal mücadele araçları reformistir' genellemesi yapılmaz. Esas olarak program, tüzük ve stratejik duruş önemlidir. Dolayısıyla illegal örgütlenme her dönem ve koşulda evrensel geçerliliği olan bir ilke değil..." (Marksizm ve Örgütlenme - S. Çiftyürek, Kürt Solu, Sayı; 7, Sf;67, Gün Yay.)

Kimi yoldaşlar ise böylesi bir adım atmanın henüz erken olduğunu dile getirdiler. Oysa ki; "Sosyal-demokrasi eli kolu bağlı duramaz. O faaliyetlerini daha önceden kararlaştırmış herhangi bir plan veya politik mücadele yöntemi ile sınırlamaz..." (Kitle İçinde Parti Çalışması–Lenin) Biz de aşamaları belirlerken kendimizi bununla sınırlayacağımızı söylemedik. Evet, bunlar izleyeceğimiz yoldu. Ama illa da böyle olacak diyemeyiz/dememeliyiz. O halde erken olan neydi? Biz partiyi tartışalım derken, yarın parti kuracağız demiyoruz. Bu bir süreç sorunu. Ve henüz tartışmaya yeni başlıyoruz. Hem kendi içimizde hem de dışımızdaki dostlarımızla/yoldaşlarımızla. Sorun bu tartışmayı sağlıklı bir şekilde yürütebilmektir. Birbirimizi kırmadan, dökmeden. Birbirimizi anlamaya kavramaya çalışarak. Tıpkı, 1890'larda Engels'in "... mutlak tartışma özgürlüğü bir zorunluluktur... ülkenin en büyük partisi bütün fikir farklılıkları kendilerini tam olarak ifade etmeksizin varolamaz" (Marksizm ve Parti-John Molyneux) belirlemesinde olduğu gibi. Kuşkusuz biz de bugün tartışmalıyız. Çünkü farklı farklı geleneklerden geliyoruz. Tartıştığımız kimi dost ve yoldaşlarımızla. Birbirimizi anlamaya kavramaya ihtiyacımız var. Kuşkusuz bu tartışmalarda her komünist gibi bizimde MESOP'lular olarak ödün vermememiz gereken ilkelerimiz var. Yerelin merkezileşmesi, özgürlük içinde disiplin, gövdede güçlü örgüt, demokratik merkeziyetçiliğin gerçek içeriğinin doldurulması vb gibi. Ve bir hareket olduğumuzu unutmadan.

Bu gazete, komünistlerin çıkaracağı ve onların ortak örgütlenmesine hizmet edecek bir gazete olmalıdır. Devrimci demokrat ya da denildiği gibi emekten yana demokratların ortaklaşacağı bir gazeteye hiç mi hiç ihtiyacımız yok diye düşünüyorum. Zaten herkesi kapsayan böylesi bir oluşum var. Bu da TEVKURD'dur. Ve bence kimi eksiklikleri ve zaafları olsa da önemli bir yol almıştır. Bu çalışma devam ediyor/etmelidir.

AMED GAZETESİ YA DA SÖYLEMEK İSTEDİKLERİM

Yukarıda da belirttim. Aslında gazete projesiyle üçüncü evreye doğru adım atıyoruz. Ama henüz önümüzde ikinci evreden sarkan ve yapmamız gereken görevlerimiz var. Buradan önce önümüzdeki görevleri yapalım, sonra bu evreye geçeriz gibi bir sonuç çıkarılmamalı. Evreler iç içe geçebilir. Ya da bir evre bir diğerini tamamlayabilir. Soruna böyle bakmak gerekir.

Amed projesine nasıl yaklaşmalıyız

Birincisi; kimi dostlarla (komünistlerle) sadece ortak bir gazete çıkaralım demek bana gerçekçi gelmiyor. Eğer bu ortak bir örgütlenmeye hizmet etmeyecekse bunun hiçbir anlamı yok. O zaman bırakalım bu tartışmayı bir kenara, boşuna enerji harcamak yerine biz gazeteyi kendi başımıza çıkaralım. Çünkü ortak bir örgütlenmeyi hedeflemeyen bir tartışma boşuna bir tartışma olacaktır.

İkincisi; Bu gazete, komünistlerin çıkaracağı ve onların ortak örgütlenmesine hizmet edecek bir gazete olmalıdır. Devrimci demokrat ya da denildiği gibi emekten yana demokratların ortaklaşacağı bir gazeteye hiç mi hiç ihtiyacımız yok diye düşünüyorum. Zaten herkesi kapsayan böylesi bir oluşum var. Bu da TEVKURD'dur. Ve bence kimi eksiklikleri ve zaafları olsa da önemli bir yol almıştır. Bu çalışma devam ediyor/etmelidir. Tekrarlamak gerekirse çıkarılacak gazete komünistlerin birliğine ve ortak örgütlenmesine hizmet edecek bir gazete olmalıdır. Başka türlüsü kendi adıma düşünülemez.

Üçüncüsü; Salt aydınlanmacı bir perspektifi de kendi adıma doğru görmüyorum. Neyin aydınlanması? Bir kez daha ısrarla vurgulamak istiyorum. Eğer komünistlerin ortak örgütlenmesine hizmet etmeyecekse, salt böyle bir gazeteyi çıkarmanın hiçbir anlamı yoktur diye düşünüyorum.

Dördüncüsü; Bu ortak örgütlenme bence meşru kitlesel komünist partisidir. Kendi adıma buradaki kitleselleşmeden anladığım; "Komünistler herhangi bir kitleselleşmeyi değil, değerlerinin kitleselleşmesini savunurlar. Sorun, değerlerin örgütlü güç haline getirilmesidir. Kalıcı olanın bu olacağını..."

www.sosyalistmezopotamya.org

(Marksizm ve Örgütlenme - S. Çiftyürek, Kürt Solu, Sayı;8 Say;93, Gün yay.) budur.

Sonuçta, bugün MESOP'un yanı sıra çevre, grup, birey olarak komünistler vardır. Sorun manifestomuzun da belirlemesiyle yeni bir sentez temelinde komünistlerin birliğidir. Kuşkusuz MESOP'un yaratmış olduğu değerler vardır. En önemlisi ise Kürdistanlı Komünistlerin "21. yy. Özgürlük ve Sosyalizm Manifestosu" dur. Bunlar yok sayılamaz/sayılmamalı. O yüzden de tartışmada ana eksen bu olmalı diye düşünüyorum. Ama benim için isim değil nitelik önemlidir. Nitelikte Kürdistanlı komünistleri kucaklayacak açık meşru bir komünist partisidir.

www.arsivakurdi.org

S. ÇİFTYÜREK

Yeni bir sentez hedefiyle eskimiş ayrılıklarımızı aşalım

GİRİŞ

Bir süreden beridir, komünist kadrolar arasında siyasal birlik hedefi de dahil, somut bir siyasal proje üzerinde görüşme ve tartışmalar yaşadık. Bu, süreç olarak devam ediyor; ancak bu sürede aşmamız gereken kimi sorunlar da belirginleşti.

Birincisi; Amed merkezli haftalık gazete ile ilgili görüşmelerde, kadroların niyet ve çabalarından bağımsız olarak yüzleştiğimiz sorunların başında, kökeni yıllar önceye dayanan farklı ideolojik-politik şekillenmeler geliyor. Öyle ki kavramlara bile kendi özgün siyaset disiplini gereğince farklı anlamlar yükleyen komünist kadroların "haydi" deyince bir iki hamlede (toplantı ve görüşmelerde) kalıcı sonuçlara varabilmesinin güç olacağını az çok biliyorduk. Ancak pratikte bunu daha çıplak yaşayarak gördük.

İkincisi; üzerinde tartıştığımız olgunun ya da hedeflediğimiz aracın salt haftalık gazete ile sınırlı mı kalacağı, yoksa gazete ile birlikte komünistlerin örgütsel birliğini de içeren bir proje mi olacağı sorununa yaklaşım farklılığı, halihazırda tam olarak aşılmadı. Eylül başında planlanan toplantıda öncelikle bu sorunun netliğe kavuşturulması gerekiyor. Araç, araçların niteliği ve hedefinden önce aracın kendisinin netlikle belirlenmesi gerekiyor. Komünistler arasında birlikten yana bir hedefi bulunmayan salt politik bir gazete mi, yoksa Kürdistan'da açık meşru bir komünist partinin yaratılması hedefiyle birlikte haftalık bir gazete mi? Demek ki öncelikle araç ya da araçların kendisini belirlememiz gerekiyor. İkinci adım, bu araç ya da araçların siyasal deklarasyonları veya programlarıdır.

Üçüncüsü ve önemlisi; Amed merkezli politik gazete projesine dahil olanların öncelikli gündemlerinin farklı olduğu gerçeği ile de yüzleştik. Kimisi "Komünistler birleşerek siyasette daha güçlü yer almalı, alabilirler ve birlik için ideolojik-teorik alanda bire bir aynılaşmamız gerekmiyor. Marksizm zemininde olmak kaydıyla teorik farklılıklarımız pratik mücadele sürecinde iç tartışmanın öğesi olmalıdır" deyip siyaset ve örgütlenmeye uygun araç önerirken; kimisi "İdeolojik-teorik tartışma ağırlıklı bir süreç öncelikle yaşanmalı" deyip buna uygun araç önerdi. Kimisi komünistler ile emekten yana demokratların birlikte yürüyebilecekleri siyasal bir aracı öne çıkardı. Kimisi de "Siyasetin aracı olacak ortak bir gazete çıkaralım; ama gazeteyi aşan bir örgütlenmeye yönelmeyelim" vb. dedi. Kısacası önümüzde öncelikli gündem ve araca ilişkin farklılıkları gidermek gibi bir sorun duruyor.

Dördüncüsü; Yaşadığımız sınırlı pratik, bize salt sözlü tartışma ve görüşmelerin yeterli olmayacağının yanı sıra bağlayıcı yazılı görüşlerin yararlı olacağını kanıtladı.

Sonuç olarak; bu süreçte acele edilmemesi gerçeğiyle daha çıplak yüzleştik ve ayrıca kimi yoldaşların "acele edilmemeli" yönünde görüş ve uyarıları da oldu.

www.serbakurdi.org

KOMÜNİST SİYASETİN (PARTİNİN) SOSYOLOJİSİ YA DA İKLİMİ

Diğer parçalarla kıyaslandığında komünist parti ve örgütlenmenin hem nesnel koşulları hem de siyasal kökleri Kuzey'de daha güçlü. Daha somutta komünist siyasetin sosyolojisi, başka bir ifadeyle Kürt toplumunun belli başlı siyasal, kültürel, sosyal ve ekonomik çizgileri ele alındığında özet olarak şunları görüp algılarız:

Birincisi; Kapitalist gelişme tarım, ticaret ve sanayide çoktandır hakim duruma geldi. Özellikle son 20 yılda kapitalizm büyük bir hızla geliştirildi, geliştiriliyor. Bunda bir yandan emperyalist Batı'nın "sanayi taşıma hareketi" adı altında kapitalist sanayileşmeyi kendi merkezlerinden Çin, Hindistan, İran, Türkiye, Mısır gibi "çevre" ülkelere taşıması ve belirtilen "çevre" ülkelerin de kapitalizmi kendi merkezlerinden "çevre"lerine taşıması yöneliminin rolü olmuştur. Diğer bir faktör olarak, şoven Türkiye rejiminin kapitalist gelişme ve entegrasyonu, Kürtlerin asimilasyonu amacıyla ayrıca bilinçli geliştirme gerçeği de var. Sonuç: Başlangıçta Antep'ten Erzurum'a sınır bölgelerinde geliştirilen kapitalizm, son 15- 20 yıldır artık Urfa, Adıyaman, Mardin başta olmak üzere iç Kürdistan'a da kaydırılmıştır. Dikkat edilirse, İstanbul, İzmir, Ankara artık sanayileşme merkezleri olmaktan çıkıyor. Bunların yerini Denizli, Afyon, Konya, Kayseri havzalarıyla Antep, Maraş, Adıyaman, Urfa, Mardin, kısacası GAP havzası almaya başladı. Bu gelişmenin sonucunda işbirlikçi Kürt/Kürdistan burjuvazisinin yanı sıra yaygın bir işçi sınıfı oluştu.

İkincisi; "Kürdistan İşçi Sınıfı" adlı kitabımda işçi sınıfının oluşumu ile ilgili konu üzerinde ayrıntılı durmuştum ki kitapta kullandığım verilerin üzerinden 15-20 yıl geçti. İşçi sınıfının nicel olarak büyümesinin esas olarak son 20 yılda gerçekleştiğini de ayrıca belirteyim.

Sosyolojik olarak üzerinde en çok durulan aşiret yapısı, ekonomik olarak çözülmüştür. Sosyal ve kültürel olarak ise kentleşme ile paralel çözülmektedir. Her şey bir yana, DTP, AKP Kürdistan'da oyların %80'ini alıyorsa, demek ki siyasal tercihte ideolojik bilinç öğesi az çok ama mutlaka rol oynuyor. DTP'nin de AKP'nin de taban çalışmasında ve siyasetinde kadının kilit görev üstlendiği biliniyor.

Bugün rahatlıkla şunu söyleyebiliriz: Kuzey'de nüfusun %80'ini işçi, işsiz veya yoksullar oluşturuyor. GAP havzası, özelikle de Antep, Maraş, Malatya, Adıyaman, Urfa, Mardin, Elazığ, Erzurum gibi kentler işçi kentlerine dönüştüler; bu, bir süreç olarak devam ediyor. Başta mavi yakalı olmak üzere yaygın bir işçi kitlesi var, ama kendi varlığının bilincinde olan sınıf olarak proleterleşme oldukça zayıftır ki bu, bir yanıyla komünist hareketin sorunudur.

Üçüncüsü; sosyolojik olarak üzerinde en çok durulan aşiret yapısı, ekonomik olarak çözülmüştür. Sosyal ve kültürel olarak ise kentleşme ile paralel çözülmektedir. Her şey bir yana, DTP, AKP Kürdistan'da oyların %80'ini alıyorsa, demek ki siyasal tercihte ideolojik bilinç öğesi az çok ama mutlaka rol oynuyor. DTP'nin de AKP'nin de taban çalışmasında ve siyasetinde kadının kilit görev üstlendiği biliniyor. Kadını siyasete yönlendirenin geleneksel değerler olmadığı açık. AKP'de aşiret, tarikat, cemaat oyu vardır, ama bu oylarda da belirleyici olan siyasal kimlik kazanmış İslam'ın kendisidir. Kısacası, artık "ağa hangi partiye oy verirse aşiret de ona oy verir" saptaması belirleyici olarak aşıldı.

Dördüncüsü; işçisiyle, işsiziyle, mevsimlik işçisiyle, kamu emekçisiyle, öğrencisi ve nihayet ev kadınıyla Kürdistan kadını siyasetin salt nesnesi olmaktan çıkarak öznesi olmaya doğru hızla yol alıyor. Bunda ulusal özgürlük uğruna mücadelede kadının dinamik bir şekilde yer almasının yanı sıra kapitalist gelişmenin kadını ekonomik ve sosyal yaşamda ücretli çalışmaya, dolayısıyla sokağa, sosyal hayata çekmesinin de büyük rolü olmuştur.

Beşincisi; modernleşmenin diğer unsurlarından biri olarak nüfusun kentleşmesidir. Bu iyidir, kötüdür; kentleşmede çarpık gelişme olmuş, kırın kentleşmesinden çok kentin köylüleşmesi yaşanmış... Bütün bu tartışmalarla birlikte Kürdistan'da nüfusun 2/3'ye yakını artık kentlerde yaşıyor. 2000 yılı DİE verileri bunu çarpıcı olarak ortaya koyuyor.

"Güneydoğu Anadolu Bölgesi" ya da diğer adıyla GAP'ın kapsadığı bölgede 2000 yılı itibariyle 6.605 bin nüfusun % 63'ü kentlerde, % 37'si ise kırsalda yaşıyor.

"Doğu Anadolu Bölgesi"nde ise yine 2000 yılı itibarıyla 6.150 bin nüfusun % 53.15'i kentlerde, % 46.85'i ise kırsalda yaşıyor. "Doğu Anadolu Bölgesi"nde bu oran, 1990 yılında, kentte % 42.57, kırsalda % 57.43 idi. Görüldüğü gibi, aradan geçen on yılda tablo hızla kentleşme lehine değişiyor.

Altıncısı; ayrıntısına girmeden belirteyim, birçok gelişmenin karşılıklı birbirini beslemesiyle paralel, dünyada olduğu gibi Kürdistan'da da artık bir entelektüel emekçiler kuşağı, başka bir ifadeyle işçi ve emekçilerin organik aydını yetişti, yetişiyor.

Yedincisi; özgülümüzde, olgunlaşarak sol çocukluk hastalığını aşan bir komünist kadro kuşağımız da var artık. Peş peşe ciddi ideolojik, siyasal kırılmalar yaşamış olsa da bu kadro kuşağı teorik-pratik mücadelenin diyalektiğini yeniden yakalayacak mecraya girerse, girebilirse verimli katkılarda bulunabilir.

Amiyane tabirle, komünist siyaset ve parti için ekonomik, sosyal

www.arsivdergisi.org

ve siyasal koşullar vardı, bugün bunlar daha da güçlenmiş durumda. Bu malzemeden helva yapmak "komünistim" iddiasını taşıyanların önünde duruyor.

KOMÜNİSTLERİ BEKLEYEN ACİL GÖREVLER

Komünistler olarak amacımız temel çizgileriyle ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelesini zafere ulaştırmaktır. Bununla bağlantı içerisinde, evrensel olarak nihai amacımız, sınıfsız, sömürüsüz, komünist toplum. Sanırım bu genelleme ortak paydamız.

Amaç kadar olmasa da araçlar da önemlidir. Parti, yayın, sendika ve diğer kitle örgütleri bu araçlardan bazılarıdır. Parti de bu araçlardan biridir, ama tabir uygunsa araçların anasıdır.

Tartıştığımız sorun açısından acil ve temel görevimiz; Kürdistan komünistlerinin kendi kimlikleriyle siyaset denkleminde daha güçlü yer alabilmeleridir. Komünist siyasetin gerek başat talep olan ulusal özgürlük mücadelesinin, gerekse özgürlük mücadelesine de içerik kazandıracak olan sınıfsal kurtuluşun dinamik bir gücü haline getirilmesidir. Zira istisnalar hariç, ulusal sorun ister burjuvazinin, isterse proletaryanın öncülüğünde çözümlensin, özü itibariyle sınıfsaldır. Bugün Kürdistan'ın farklı parçalarında komünistler siyaset denkleminin içerisinde yer alıyorlar. Ancak bu yer alışın zayıf kaldığını biliyoruz. Birleşik bir komünist parti çalışması dahil, araçlar, komünistlerin siyaset denkleminde daha güçlü yer almalarına hizmet edecekse anlamlıdır.

Siyaset yelpazesinde komünist hareket zayıftır. Ancak Kürdistani siyaset yönünden bakıldığında milliyetçisiyle, liberaliyle, komünistiyle genel olarak siyaset sorunlarla yüklüdür.

Liberalizm, tarih sahnesinde bir yanıyla muhafazakarlığa karşı ideolojik bir tepkiydi. Fakat kapitalist sistem kurulduktan sonra, onun koruyuculuğuna soyunan liberalizmin kendisi de süreçte muhafazakarlaştı. Liberalizm, ilk doğduğu topraklar olan Batı Avrupa'da bile gerçek içeriğiyle yok artık. Kürdistan'da ise liberal siyasetin zemini zaten oluşmadı. "Liberalim" iddiasıyla davrananlar ise daha çok milliyetçi-muhafazakar çizgidedirler.

Komünist hareket, öncelikle Kuzey'de birlik perspektifini ve adımlarını da kalıcılaştıracak olan işçi, emekçi yığınlar içerisinde yeniden kök bulma arayışıyla siyaset denklemine güçlü girebilirse, bu hem Kuzey'deki ulusal demokratik hareketi Kürdistani siyaset çizgisinde etkileyecek hem de diğer parçalardaki komünist/kominizan hareketle karşılıklı etkileşim için ciddi bir ön adım olacaktır.

Milliyetçi siyaset dünya nezdinde olduğu gibi Kürdistan'da da kendi asıl mecrasından çoğunlukla kopmuş ya da koparılmıştır. 20.yy boyunca emperyalizme, sömürgeciliğe karşı olmak yurtsever, demokrat olmanın koşuluydu. Günümüz milliyetçiliği ise, her yerde emperyalizmle işbirliği içerisinde ve her yerde kendi milli kaynaklarını yabancı sermayeye açma yarışında. Öyle ki millileştirme değil, milli kaynaklarını emperyalist sermayeye açanlar başarılı sayılıyorlar. Kürdistan milliyetçi hareketine de egemen olan siyaset budur.

Kuzey'de ayrıca ulusal demokrat ya da milliyetçi iddiada olanların tamamı ulusal özgürlük talebinin çözümünü Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecinde görmekteler. "Milliyetçi" ya da " ulusal demokrat" iddiasını taşıyan partiler, Kürdistan'ın nihai parçalanışını pekiştirecek bir adım olarak Türkiye'nin AB'ye üyeliğinin en hareketli savunucuları olmaktadırlar. Milliyetçi siyasette ikinci kırılma burada yaşanır.

Parçalanmış ülke jeopolitiği Kürt siyasetini, özelde milliyetçi siyasetini, Şerefhan Bitlisî'den Mam Celal'e varana kadar hep etkilemiş, yer yer belirleyici de olmuştur. Kürt siyasetinin bir ona bir buna yaslanma, iş birliğine girme arayışının esas nedenlerinden biri parçalanmış ülke gerçeğinin siyaset üzerinde baskısıdır. Ki parçalanmış ülkenin jeopolitiği, Kürdistan genelinde örgütlenmenin de başlıca engellerinden biridir. Başka faktörlerin yanı sıra bu nedenle de her defasında yarı yolda kalınmasına neden olmuştur. Dolayısıyla parçalanmış ülkenin ve Kürt halkının birliğinin tarihsel bir hak olması gerçeği var. Ancak bu hakkın var olmasıyla siyaseten uygulanabilir olması farklı şeylerdir.

Komünist hareket, öncelikle Kuzey'de birlik perspektifini ve adımlarını da kalıcılaştıracak olan işçi, emekçi yığınlar içerisinde yeniden kök bulma arayışıyla siyaset denklemine güçlü girebilirse, bu hem Kuzey'deki ulusal demokratik hareketi Kürdistani siyaset çizgisinde etkileyecek hem de diğer parçalardaki komünist/komünizan hareketle karşılıklı etkileşim için ciddi bir ön adım olacaktır. Diğer parçalardaki komünist hareketle tek bir partide birleşemezsek bile, en azından esnek bir mekanizmayla dayanışmayı gerçekleştirebiliriz.

Hangi açıdan bakarsak bakalım, siyasetin sol yelpazesindeki komünist hareket kendi alanını güçlü doldurdukça, ulusal ve toplumsal muhalefetin dilinin yeniden kurulmasında da ciddi bir rol üstlenebilir.

"Amed'de politik Kürtçe-Türkçe gazete projesi" taslağının ilk metninde bu konu şöyle ele alınmıştı:

"6- Genelde olduğu gibi Kürdistan'da da siyaset tabir uygunsa şirazesinden çıktı, ölçü ve nitelik kaybına uğradı. Komünist siyasette de büyük boşluk varlığını koruyor. Bu boşluğu doldurabildiğimiz oranda genel olarak ulusal demokratik siyasete de nitelik kazandırmada katkı sunmuş olacağız" diyor. Taslak, komünist siyaset alanındaki sorumluluklarını asli gö-

www.arsivakimi.org

revleri olarak yerine getirmeyi hedeflerken, dışındaki ulusal demokratik harekete dönük olarak da dolaylı katkı sunmayı belirliyor. Yani komünistler siyasetiyle, örgütüyle şekillendikçe milliyetçi, liberal yapıları kendi siyaset alanlarında net duruş almaya doğru itmek gibi bir misyon da üstlenebilir.

Komünistlerin görev ve sorumluluklarını, komünistler arası birliği vb. tartışıyoruz. Peki üzerinde hesaplar yaptığımız komünistler ne durumda?

Kürdistan'da komünist iddiayı taşıyan parti, grup, çevre ve bireyler var, fakat buna rağmen komünist hareket dağınık ve siyaseten zayıf durumda. Dağınıklığı ve zayıf siyasal durumu aşma, başka bir ifadeyle grup, çevre aidiyetinden ülke aidiyetine doğru büyüyen/büyütülen birleşik bir komünist partiye ulaşma görevi önümüzde duruyor.

Komünist hareketin bir diğer sorunu; kadroların işçi-emekçi halkla ve ekonomik, sosyal yaşam alanlarıyla bağlarının oldukça zayıflamış olması gerçeğidir. İşçi-emekçi kitle ilişkisi bakımından kadroların köksüzleşmesi, aşmamız gereken sorunların temelini oluşturuyor. İdeolojik, teorik alanda sorunlar yok mu? Var; ancak kitle ilişkisiyle kıyaslandığında, bu alanda belli oranda yol alındığı görülür.

Demek ki hangi araçla (parti, gazete vb.) olursa olsun komünist siyasetin daha güçlü devreye girmesini hedefleyeceksek, bu araç, birincisi; öncelikle Kuzey'den başlayarak komünistlerin birliğine, ikinci ise komünistlerin işçi-emekçi yığınlarla siyasal, sosyal, ekonomik sorun ve talepleri üzerinden bağ kurup geliştirmesinin aracı olmalıdır.

Özetle bizleri bekleyen iki acil görev bulunuyor: Komünist hareketin birliği ve birlik hareketinin işçilere, emekçilere dönük politik faaliyet içerisinde örülerek komünist kadroların yığınlarla bağ kurması... Yani komünist siyasetin kitleselleş-

Kürdistan'da komünist iddiayı taşıyan parti, grup, çevre ve bireyler var, fakat buna rağmen komünist hareket dağınık ve siyaseten zayıf durumda. Dağınıklığı ve zayıf siyasal durumu aşma, başka bir ifadeyle grup, çevre aidiyetinden ülke aidiyetine doğru büyüyen/büyütülen birleşik bir komünist partiye ulaşma görevi önümüzde duruyor.

mesini hedeflemek.

YENİ BİR SENTEZ VE BİRLİK

Eğer komünistler arasında birlik diye bir hedef bulunuyorsa, bunu ancak yeni bir sentez kavrayışıyla başarabiliriz. Çünkü geçmişte teorik-politik şekillenmemizde rol oynayan Moskova, Pekin vb. merkezler artık yok. Yani 20.yy boyunca ülkesel, kıtasal, hatta küresel düzeyde devrimci değişimde işlev üstlenmiş kimi ideolojik, politik ve örgütsel yaklaşımları artık geride bırakmak zorundayız. Üstelik yanlış oldukları için değil; gelişen, değişen koşullarda eskimiş, dolayısıyla aşılmış doğrular haline geldikleri için geride bırakmamız gerekiyor. Fikirler, doğru fikirler de gelişir, olgunlaşır, yaşlanır ve gün gelir aşılabilir. Ömürleri aylarla, yıllarla sınırlı geçerli fikirler olduğu gibi, yüzyıllara meydan okuyan ya da yüzyılları kucaklayan geçerli fikirler vardır. Özetle 19.yy ve 20.yy komünist mirasına, kopuş ile sürekliliği diyalektik bütünlük içinde ele alarak yaklaşmalıyız.

"Bugün komünist hareket; Marksizm, bilimsel sosyalizm kuramını ve 20. yüzyılın göğe akın eden devrimci ruhunu temel alarak sürekliliği; ancak 20. yüzyıla özgü politik program, pratik mücadele tarzı ve önemlisi artık belirleyici yönüyle sol milliyetçi ya da liberal sol gibi yeni bir sosyal demokrat harekete dönüşen eski komünist yapıyla bağını koparak da kopuşu gerçekleştirmelidir. 21.yy dünya komünist hareketi bu kopuş ve süreklilikle yeniden şekillenecek, şekillenmelidir. Biz Kuzey Kürdistan komünistleri, kopuş ve sürekliliği bu bütünlük içerisinde geliştirmeyi hedefliyoruz." (21.yy'da Özgürlük ve Sosyalizm Manifestosu, Yeniden Yön Arayan Tarih bölümünden, Gün Yayıncılık)

Kopuş ve sürekliliğe ilişkin bu yaklaşım, geçmişi aynen tekrarlamak yerine, yeniden üretimle tamamlamamızı öneriyor:

"Sonuç olarak; I., II. ve III. Enternasyonal'leri üzerinde şekillenip büyüdükleri ideolojik, siyasal, kültürel ve ekonomik ilişkiler toplamındaki iklim nedeniyle eleştirmiyor, anlıyoruz; kavrıyor ama değişen koşullarda yeniden ve aynen tekrarlanamayacaklarına da inanıyoruz." (21.yy'da Özgürlük ve Sosyalizm Manifestosu, Yeniden Yön Arayan Tarih bölümünden, Gün Yayıncılık)

Ayrıca yeni bir senteze ilişkin şu yaklaşımın üzerinde de düşünmemiz gerektiğine inanıyoruz:

"Bu hedef gerçekleştirildiği oranda hem Marksizme yeniden yaratıcı katkı gerçekleştirilir hem de ideolojik alanda yeniden senteze varmada yol alınmış olunacaktır. Ancak o zaman Marksizme hem ciddi bir Doğu aşısı hem de Doğu-Batı sentezinde büyük adım olan Ekim Devrimi ve Leninizmi aynen tekrarlamak yerine yeniden üretilmesi gerçekleştirilerek Avrupa merkezcilik de nihai olarak yıkılabilir. Bu başarıldığı oranda, Marksizmin ve komünizm davasının büyük okyanusuna (sentezine) Che, Mao, Trocky, R. Luxemburg, Gramci vb. önderlerin ve içerisinde yer aldıkları sınıf mücadelesinin yerel, bölgesel, kıtasal renkleri taşınabilir. Biraz ondan, biraz bundan türünden eklektik birliğin ya da aritmetik toplamın çok ötesinde yeni bir senteze (organik birliğe) varılabilir." (a.g.e. Dünya Komünist Partisi bölümünden)

Lenin ve yoldaşları Marksizmi ve genelde 19.yy komünizmini 20.yy başında aynen tekrarlamadılar. Referans aldılar ama kendileri olmaya çalıştılar. İdeolojik, teorik,

www.marksizm.org

pratik-politik özgün yaratıcı katkılarıyla Marksizme zenginlik kattılar. Mao ve ekibi, Che ve yoldaşları benzer yol izlediler. Kısacası onlar, 19. yüzyılın gölgesinden çıkarak yol aldılar; bizler de 20. yüzyılın gölgesinden kurtulabilirsek yol alabiliriz.

Sürdürdüğümüz çalışma ve arayış hangi araç veya araçların hayata geçirilmesiyle sonuçlanırsa sonuçlansın, arayışın bileşeni olan komünistler arasında yeni bir sentez temelinde birliğe hizmet etmeyecekse -kendi adıma- bu çalışmayı sürdürmek anlamsızlaşır.

Yeni bir sentez hedefi, ideolojik anlamda aynılaşmak olarak algılanmamalıdır. Taslaktaki belirlemeyle "ülkemizin yakın tarihinin farklı siyasal damarlarından gelen komünistler olarak; bölge ve dünyadaki devrimci, komünist yapılarla ilişki ve de dayanışma içerisinde ülkemizde devrimci değişimi hedefliyoruz. Hem bu hedefimizin önemli araçlarından biri olarak hem de komünistlerin birliğinin örülmesinde rol üstlenecek Amed merkezli haftalık gazete üzerinden bir araya gelip iş ve eylem ortaklığını, dahası komünistlerin birliğini hedefleyeceksek, demek ki birlik içerisinde Marksizm zemininde teorik, ideolojik ortak yanlarımızın yanı sıra farklılıklarımız da olacaktır. Var olanı aşabilsek bile, parti ya da örgütün büyüyüp genişlemesiyle paralel yeni ideolojik, teorik eğilim farklılıkları doğal olarak oluşacaktır. Şu anki yönelişimiz açısından öne çıkan görev, 20.yy'ın bire bir tekrarı olacak eskimiş kimi farklılıklarımız üzerinde ısrar etmeden yeni bir sentez hedefinde buluşabilmektir.

Yeni sentez arayışının biz komünistler açısından kaçınılmaz olduğu ya da olacağı inancındayım. Bu açıdan birkaç noktanın açımlanmasında yarar vardır:

Birincisi; kimyadaki siyah ile beyazın bileşiminden varılan gri sentezi benzeri yeni olana açık olmak. Bunun siyaset diliyle açılımı; kimimiz sınıfsal yönü olmakla birlikte ulusal yönü ağır basan, kimimiz tersine ulusal yönü olmakla birlikte sınıfsal niteliği ağır basan; kimimiz kent, kimimiz kırsal alan ağırlıklı, kimimiz Moskova, kimimiz Pekin, kimimiz IV. Enternasyonal ağırlıklı vb. şekillendik. Bunlar bizim geçmiş doğrularımız olup çoğu artık eskimiş doğrular haline geldi. Yeni bir senteze öncelikle, eskimiş farklılıklarımızı aşarak varabiliriz.

Komünist kimliğin sınırları içerisinde farklılıklarımızla birlikte yürümek ve yeni bir sentez arayışında olmak ile komünist, liberal, milliyetçi gibi farklı siyaset disiplinleri arasında ittifak yapmak temelden farklıdır. Biri komünist birliği, diğeri ise cephe nitelikli birlikleri işaret eder. Cephe nitelikli yapısıyla TEVKURD var; yapılması gereken, TEVKURD'ün ortak ulusal payda olarak büyütülmesidir.

"Yeni bir sentez ya da 'organik birlik' vurgumuzun zengin ve herkesçe anlaşılır izahını bize, Fırat nehrinde birleşen kolların organik birliği vermektedir. Farklı yerlerden irili ufaklı kollar (ırmaklar, derecikler) Fırat'ta birleştiklerinde yan yana bir duruş sergilemezler. Fırat'ın içinde sentezlenip yeni bir organik birlik oluştururlar. Ayrı ayrı Fırat'a akan kollar, Fırat yatağında (nehrinde) hem yok hem de varlar. Yoklar, çünkü Fırat nehrinde kolların ayrı ayrı varlığı bulunmaz. Varlar, çünkü her ayrı kol Fırat'ın organik birliğinin bileşenidir." (S.Çiftyürek, Sosyalist Mezopotamya, Sayı 1, Sayfa 27) Doğadaki olaylar bire bir siyasete ve toplumsal yaşama indirgenmez, ama siyaset yönünden çıkarılacak derslerle yüklüdür.

İkincisi; komünist kimliğin sınırları içerisinde farklılıklarımızla birlikte yürümek ve yeni bir sentez arayışında olmak ile komünist, liberal, milliyetçi gibi farklı siyaset disiplinleri arasında ittifak yapmak temelden farklıdır. Biri komünist birliği, diğeri ise cephe nitelikli birlikleri işaret eder. Cephe nitelikli yapısıyla TEVKURD var; yapılması gereken, TEVKURD'ün ortak ulusal payda olarak büyütülmesidir. Marksizm zemininde ideolojik farklılıklarımızı, partiyi ve hareketi, kısacası ortak yürüyüşümüzü dinamize edecek tetikleyicilerden biri olarak algılıyorum. Fakat özellikle partideki bu teorik farklılıkların ayrı örgütsel aidiyetlere, yani hiziplere bürünmesine karşı durmak gerekiyor.

"Yani hem ideolojik, teorik, kültürel üretimde olabildiğince zengin farklılığı içerecek olan 'ben'in varlığını savunacağız hem de icraata dönük politika ve örgütte 'beni' reddedip 'bizi' esas alacağız. Bir başka açıdan zor bir sınav hepimizi bekliyor. Teorik-ideolojik üretimde 'ben' ve politika ile örgütte ise 'biz' ve bu ikisinin uyumlu birliği ya da durmaksızın 'ben' içerisinde 'bizim' olanı büyütebilmek! İşte Lenin ve önderliğindeki Bolşevik Parti'nin itici gücü ve işte sosyalist demokrasi... Becerebilecek miyiz?" (S.Çiftyürek, a.g.e, sy. 28)

İster gazete, ister gazetenin bir adım önünde ya da gerisinde hedeflenecek parti olsun, projeyi öylesine kurgulayalım ki zengin farklılığımızı temsil edecek "bizim" olanı birlikte büyütebilelim.

Üçüncüsü; dünyada olduğu gibi Kürdistan'da da artık bir entelektüel emekçiler kuşağı yetişti. Dolayısıyla tartışalım; sözlü, yazılı tartışalım. Fakat salt tartışmayla yol alamayız. Kamuoyuna açık, yazılı teorik-ideolojik tartışmalarda, istisnalar hariç, birbirini ikna edenin ya da taraflardan birinin diğerine "siz haklıymışsınız, ben yanılmışım" diyenin olmadığı da biliniyor. Eğer bu bilinen realiteyse bizim ihtiyaç duyduğumuz, "nereye akarsa aksın" misali suyu tarlaya salıp müdahale etmeyen, kim yararlanırsa yararlansın türünden salt entelektüel, aydınlanmacı bir tartışma hedefi olmamalıdır. Aydınlardan

www.alevakurd.org

farklarının, komünist kadroların salt yorumlayan değil, esas olarak devrimci değişim uğruna mücadeledeki duruşları olduğunu yine hepimiz biliriz.

Tartışalım, Marksizm zemininde zengin ideolojik, teorik "ben"imizi olabildiğince özgürce ama bir teorik yayında ve süreklilik içinde sergileyelim. Bunun için Kürt Solu kitap dizisi ve Sosyalist Mezopotamya dergisi var; bunlar ortaklaştırılabileceği gibi birlikte yeni bir teorik-ideolojik yayın da çıkarılabilir. Ama politika ve örgütlenmeye gelince demokratik merkeziyetçiliğin gereği olarak "bizim" olanı belirleyip, ona uygun pratik sergileyebilirsek yol alabiliriz. Tartışarak yürüyelim ya da yürüyerek tartışalım. Lenin'in partisinden bugün de sahip çıkacağımız yöntemlerden birinin bu olduğuna inanıyorum.

Dördüncüsü; yazılı ve sözlü tartışma ile görüşmelerde birliğin ve hedeflenen aracın sorunlarını, güçlüklerini ve farklılıklarımızı siyaset sofrasına taşıyalım. Böylece hem sorunları, ayrılıkları aşmaya çalışalım hem de kendimizi az çok hesaplanmamış risklere de hazırlayalım. Önceden risk ve güçlüklerin eksiksiz bir listesini yapamayacağımıza göre, tek tek çözüm reçetesi yerine yöntem olarak başvurabileceğimiz kimi anahtar yaklaşımlara ihtiyacımız olacak. Bu açıdan:

a- Birlik sürecinin her düzeyinde, özellikle parti içi işleyişte lider kültü, hakim (dominant) siyaset kültürü yerine komüncü "biz"i aramak. Tüm belli başlı temel siyasal, örgütsel sorunlarda, elektronik posta aracılığıyla bir anda on binlere ulaşabildiğimiz bir ortamda doğrudan demokrasiyi, en azından yarı doğrudan demokrasiyi işleyiş olarak kabul etmek, hesaplanmamış risk alanımızı da küçültebilir.

b- Parti içi demokraside, demokratik merkeziyetçiliğin ağırlık merkezini demokrasi üzerine kurmayı hedeflemek. 20. yüzyıl boyunca komünist partilerde demokrasi ile merkeziyetçilik dengesi

Teorik veya felsefi bir dergi ile kıyaslandığında politik bir gazete çıkarmak az çok ortaklaşmış bir siyaset dili ve kültürünü gerektirir. Teorik yayında, üretimde bulunacak her kadro zengin "ben"ini özgürce sergileyebilir, bu nihayet kendisini bağlar. Siyaset odağı da bu zengin üretim üzerinden politika üretmekte özgürdür. Yani alacağını alır, almayacağını geride bırakır. Ama siyaset yapmak, ne kadar esnetirsen esnet, yine belli bir netliği gerektirir.

merkeziyetçilik esas alınarak kurulmuştu. 21.yy'da ise demokrasi esas alınarak demokratik merkeziyetçiliği işletebilirsek yine hesaplanmamış risk alanımızı küçültebiliriz. Elbette zengin ve hatta farklı ideolojik, teorik üretim zemininde siyaseten yol alabilmek için demokratik merkeziyetçilik ilkesi temelinde azınlık-çoğunluk esprisine içerik kazandırmak kaçınılmaz olacaktır.

c- Disiplin ve özgürlük dengesi, 20. yüzyıl komünist hareketinde "disiplin içerisinde özgürlük" üzerine kurulmuş ve süreçte "özgürlük" parti içerisinde tasfiye edilmişti. Özgürlüğün tasfiyesiyle birlikte oksijensiz kalan disiplin (dev sosyalist devletler) de kendiliğinden yıkılmıştı. Uzatmadan belirteyim: Bugün arkaladığımız yüzyıldan farklı olarak parti içerisinde özgürlük ile disiplin dengesini "özgürlük içerisinde disiplin" üzerine kurabilirsek, parti ya da başka bir araçla uzun soluklu birlikte yürüyebiliriz.

d- Teoriyi yaratıcılığa zorlayan pratik mücadele ile tersinden pratiği yaratıcılığa zorlayan teorik üretim diyalektiğini kurabilmek. Yani soyut değil, pratik politikayla yüzleşmiş ya da politikaya alan açan bir ideolojik-teorik üretime, dahası sokağa, varoşa, tarlalara, okula inen komünist siyaset ile karşılıklı birbirini besleyen ideolojik-teorik üretimi başarabilmek. Bunu başarabilirsek üzerinde anlaşmakta güçlük çektiğimiz kavramlara da pratik mücadele içerisinde yeniden içerik katabilir ve devrimci değişimin simgeleri olarak kullanabiliriz. Yani kavramların dili üzerinde de ortak payda oluşturabiliriz.

e- Birlik yürüyüşünde karar içerisinde karasızlığa düşmezsek, yeni sürece köprüleri yıkarak girebilirsek, dolayısıyla eski dokunun yeniyi çelmelemesine birlikte izin vermezsek yol alabiliriz ve yine hesaplanmamış risk alanını daraltabiliriz.

SİYASET DİLİ NETLİĞİ GEREKTİRİR

Amed merkezli haftalık politik gazete projesiyle belki de komünistler arası birlik adımının en zor olanından başladık. Taslak metnin hazırlanmasında görev alan kadrolar bu zorluğun bilincinde olarak, siyaset diliyle ve olabildiğince "sınır çizgileri" belirlenmiş bir taslak hazırladılar. Çünkü doğrudan halka, kamuoyuna dönük siyaset yapmak amacıyla yola çıkılıyordu. Birlikte yürümek isteyen kadrolar arasında Marksizm zemininde de olsa ülke, bölge, dünya kavrayışlarında farklılıklar vardı, ama bundan da önemli olan aralarında ortaklaşmış bir siyaset dili yoktu. Bunları bilerek birlikte aynı araç üzerinden siyaset yapmak istiyorduk, halen de istiyoruz.

Teorik veya felsefi bir dergi ile kıyaslandığında politik bir gazete çıkarmak az çok ortaklaşmış bir siyaset dili ve kültürünü gerektirir. Teorik yayında, üretimde bulunacak her kadro zengin "ben"ini özgürce sergileyebilir, bu nihayet kendisini bağlar. Siyaset odağı da bu zengin üretim üzerinden politika üretmekte özgürdür. Yani alacağını alır, almayacağını geride bırakır. Ama siyaset yapmak, ne kadar esnetirsen esnet, yine belli bir netliği gerektirir. Herhangi bir somut

www.marksizm.org

olguya ilişkin bir önermede bulunmak; bir şeye yanlış veya doğru, şunu yapalım veya buna karşı duralım demek türünden halka, kadrolara çağrılar çıkarmak, hedef göstermek gibi somutlulukları gerektirir.

Dikkat edilirse, taslağın doğrudan bir ideolojik yük taşımamasına özen gösterilmiştir. Ancak dolaylı olarak taslak bir ideolojik donanıma sahiptir. Eğer ideoloji "fikirler bilimi" ise, eğer ideoloji "toplumsal bilincin, siyasal, hukuki, bilimsel, felsefi ve dinsel, moral (etik), sanatsal (estetik) fikirlerin tümü" ise, taslak bu fikirlerin tümü babında ve gözetilmiş bir ortak payda olarak ideolojik donanıma sahip bir siyasal deklarasyondur. Hatta hemen hemen her konuda "ayrıntılı ve köşeli" belirlenmiş bir siyasal belge konumundadır.

Eğer siyaset yapacaksak böyle bir belgeye ihtiyacımız olduğu inancındayım. Taslak, adı üstünde taslaktır ve değişebilir; fakat birazdan üzerinde duracağım gerekçeler dolayısıyla taslağın ayrıntılı bir siyaset belgesi niteliğini koruması gerektiğine inanıyorum.

Birincisi; köşe yazarlarının herhangi bir soruna ilişkin farklı yaklaşımları, farklı tutum ve önermeleri az çok anlaşılır. Ancak aynı sorunda yığınlara, kadrolara iki ayrı bağlayıcı tutum iletilmeyeceğine göre, gazetenin kendi bağlayıcı tavrı nasıl belirlenecek? Siyaseten sıkı örülmüş bir deklarasyon olmadan gazetenin bağlayıcı editör köşesi nasıl kaleme alınacak? Uzun yıllara dayanan ayrı ideolojik-teorik şekillenmemiz nedeniyle kavramları bile farklı içerikle kullandığımız gerçeğinden hareketle, detaylı bir deklarasyon olmadan birlikte siyaset yapmakta zorlanırız.

İkincisi; ister birey, ister çevre veya parti olsun komünistlerin siyaset kültürü ve dili üzerinde işçi, emekçi damarının basıncı yok denecek kadar zayıf. "Haydi" deyince bir-iki hamlede bunu yaratmak kolay değil. Amiyane tabirle "bekara avrat boşamak kolay" misali

Her şey bir yana, farklı siyaset (örgüt) damarlarından da olsa siyaset yapmak (mücadele etmek) için biraraya gelen komünist kadrolar ne yapar ya da yapmak zorunda kalırlar? Salt siyaset yapmış olmak için siyaset yapılmayacağına göre, siyaset yapmak için biraraya gelen komünistler, içeriği, biçimi ne olursa olsun örgütleneceklerdir. Kendimizi peşinen salt gazetenin örgütlenmesiyle sınırlandırırsak, geride büyük bir boşluk bırakırız.

komünist kadrolar olarak bir yanıyla bu durumdayız. Dilimizi ve siyaset tarzımızı disipline etmede yeterli bir işçi, emekçi kitle damarına halihazırda ulaşabilmiş değiliz. İdeolojik ve siyasal bilinçle, yani iradi olarak yaratılacak sorumlu siyaset dili ve kültürünün rolü küçümsenemez, ama bunun sınırları olduğu görüşündeyim. Bu açıdan bakarsak yine çerçevesi sıkı belirlenmiş bir siyaset belgesine ihtiyaç var, diyorum.

SİYASET-ÖRGÜT İLİŞKİSİ

Politika ve örgütlenme, sınırdaş olmanın ötesinde geçişli olup birbirlerine karşılıklı davetiye çıkarırlar. Siyasetsiz örgüt/parti olmayacağı gibi, örgütsüz siyaset de -hele hele komünist siyaset- tamamen olmaz demeyelim de, zordur. Bu karşılıklı ilişki siyaset ile örgüt dokusunun kaçınılmaz gereğidir.

Her şey bir yana, farklı siyaset (örgüt) damarlarından da olsa siyaset yapmak (mücadele etmek) için biraraya gelen komünist kadrolar ne yapar ya da yapmak zorunda kalırlar? Salt siyaset yapmış olmak için siyaset yapılmayacağına göre, siyaset yapmak için biraraya gelen komünistler, içeriği, biçimi ne olursa olsun örgütleneceklerdir. Kendimizi peşinen salt gazetenin örgütlenmesiyle sınırlandırırsak, geride büyük bir boşluk bırakırız.

Siyaset yapacağız; üstelik bunu haftalık bir gazete üzerinden yapıp işçilere, emekçilere, gençlere çağrılar çıkaracağız ama örgütlenmeyeceğiz!.. Bu, eşyanın tabiatına aykırı olur. Eğer Amed gazete projesinin bir adım önünde ya da bir adım gerisinde birleşik bir parti örgütlenmesini hedeflemez ve gazeteyi de bunun aracı haline getiremezsek ne olur? Birey, çevre, parti durumunda olan herkes ayrı ayrı bulunduğu yerde kendini gazete üzerinden örgütleyecektir. Gazeteyi çıkaranlar ortak bir kararla buna hayır deseler bile bunu fiilen engelleyemezler. Her şey bir yana, ben, sen, öbürü bulunduğu yerde, kentte gazeteyi dağıtıyorsa, örgütlenme de yapacaktır.

Kısacası; ya ortak parti hedefiyle gazete üzerinden birlikte örgütleneceğiz ya da gazete aracılığıyla herkes kendini ayrı örgütleyecektir. Eğer gazete üzerinden herkes kendini ayrı örgütleyecekse ortak gazete çıkarmaya, hele hele binleri hedefleyen ortaklar kuruluna dayandırılmış bir gazete çıkarmaya gerek var mı? Hangi açıdan bakarsak bakalım, salt gazete ile kendimizi sınırlandırmak, siyaset ve komünistler ilişkisinde ilerletici olmayacak.

Hangi araç üzerinde olursa olsun projenin esprisi Kürdistan'da komünistlerin birliğinin geliştirilmesi, en azından buna giden yolda yakınlaşma, iş ve eylem birliğinin sağlanmasıysa, gazetenin bir adım gerisinde de olsa açık, meşru birleşik komünist parti hedefini gündemimize almamız gerektiği görüşündeyim.

İhtiyaç duyulan nedir? Komünist siyaseti güçlü bir seçenek haline getirmekse, bu da komünistlerin birliğini ve birliğin araçlarını gerektiriyorsa, araçların anası partidir ve gazeteye oranla parti komünist kimlik temelindeki farklılıkları daha kucaklayıcı bir özelliğe sahiptir. Ya da en azından ben öyle algılıyorum. 1898'den Lenin ölünceye kadar Rusya'da komünist partisini ben böyle algıladım.

Eldeki taslak metin, bir gazetenin çerçevesini aşan amaç ve ilke-

www.arsivakim.org

ler içeriyor. Sadece bir gazete çıkarmak için 2. Madde başta olmak üzere 1., 3., 6., 12., 13. maddeleri gazetenin siyasi manifestosuna almaya gerek yok. Özellikle belirttiğim bu maddeler gazeteden öteye komünistlerin bir partide örgütsel birliği hedefiyle belirlenmişlerdi. 1. Madde'de yer alan "hem de komünistlerin birliğinin örülmesinde rol üstlenecek" yani gazeteyi bir adım geriden izleyecek komünist birlik hedeflendiği için yukarıda belirttiğim maddelere taslakta yer verildi. Taslak üzerinde yapılan kimi değişiklik ya da değişiklik önerileri de taslağın yukarıda belirttiğim özelliğini değiştirmiyor. Çünkü ihtiyaç duyulan, komünist hareketin tek bir ana gövdede birleşmesidir. Kendini salt gazete ile sınırlandırmak isteyen yoldaşlar bile siyasal, örgütsel birliği örecek önermeleri sunmaktan kendilerini alamıyorlar.

Gazete taslak deklarasyonuna yeni şıklar eklemeden sadece mevcut şıkların özü korunup bir gömlek genişletilirse, zaten bu bizi komünist partinin politik programına götürür. Gerçekten de bu taslağın özü ya da ruhu üzerinde anlaşıp siyaset diliyle konuşabileceksek, neden bir "adım daha atıp" partide birleşmeyi de gündemimize almıyoruz... Ayrıca gazete taslak metninin "izlenecek yol" başlığı altındaki şu hedef ve belirlemeler de önemlidir:

"2- Sonraki adım; ortalama 40 kişilik bir çağrıcılar kurulunun imzalayacağı gazetenin eldeki çağrı metni ile birlikte Kürdistan'da, metropollerde ve Avrupa'da binlerce sosyalist, komünist birey ve kadroya bire bir canlı temas üzerinden gidilerek gazetenin ortakları olmaları hedeflenecektir. Bu ana faaliyetin yanı sıra Amed başta olmak üzere olanakların olduğu her yerde proje ile ilgili panel, konferans vb. tanıtım etkinlikleri gerçekleştirilecektir." deniliyor.

Ortalama 40 kişilik çağrıcılar kurulu, Amed'de düzenli toplanıp bir kurul gibi çalışarak siyaset yapacaksa; 40 değil, 30 ya da 20 kişiden oluşsa bile, yine bu çağrıcılar kurulu giderek kalıcı kurum halini aldıkça kendi içerisinde de kurul (meclis), yürütme ve benzeri bir görev dağılımı yapmakla yüz yüze gelecekse; yani fiilen bir parti meclisi ya da merkez komitesi işlevini üstlenecekse, kendimizi sadece bir gazete ile neden sınırlandıralım. Salt bir haftalık gazete için, üstelik örgütlenme amacını taşımayacak salt aydınlanmacı bir gazete için 40 kişilik bir çağrıcılar kurulunun düzenli aralıklarla Amed'de toplanmasına gerek var mı?

Ortalama 7- 8 ayı bulacak bir eylem planıyla ülke, Türkiye metropolleri ve Avrupa kentlerinde panel, konferans ve sempozyumlarla projeyi arayış içerisindeki kadrolara, halka taşıyacağız ve insanları belli bir maddi girdi ile projenin (gazete çıkaracak şirketin) ortakları olmaya davet edeceğiz. Bütün bunları sadece bir haftalık gazete için mi yapacağız? Salt bir haftalık gazete için böylesine kapsamlı eylem planına gerek var mı?

Geniş ortaklar kurulunu, yani herkesin gücü oranında hisse sahibi olduğu bir para havuzunu oluşturduk diyelim. Kendimizi sadece bir gazete ile sınırlandırırsak ve geriye dönüşü olmayan örgütsel adımlar geliştirmezsek, sürecin başında ya da belli bir aşamasında "yürümüyor, yürütemiyoruz" noktasına gelirsek ne yapacağız? Projenin bir unsuru da para olduğuna göre, yarı yolda şu veya bu nedenle durmak ciddi sorunlara yol açmaz mı? Hepimizin yıllardır koruduğumuz siyasi duruşumuzun yara alma tehlikesi yok mu? En başta bu nedenle proje doğrultusunda adımlar atıldıktan sonra geriye dönüş olmamalıdır, diye öneriyorum. M. Emin Yoldaş'a yazdığım 21.04.08. tarihli mektupta da bu konuda "Kürdistan'daki komünist, komünizan herkes bulunduğu konumdan ileri; yani birleşik bir komünist partisine (...) doğru mevcut köprüleri yıkarak girmelidir. Dahası bu sürece girecek olan her örgüt, çevre ve birey, geriye yani sürece girmeden önceki pozisyonuna dönüşü ortadan kaldırarak girmelidir." diye önermiştim, öneriyorum.

Bunlardan hareketle kişisel önerim: Amed merkezli gazete projesi süresince ya MESOP ve diğer komünist grup, çevre ve bireylerin giderek organik bir parçasını oluşturacağı açık yeni birleşik bir komünist partisine yönelelim ya da zaten bu yönde atılmış bir adım olarak MESOP'u birleşik bir komünist partisi olma yolunda birlikte geliştirelim. Her halükarda salt gazete adımı ile yetinmeyerek, örgütsel, siyasal birlik yönünde de somut bir planla yürüyelim.

www.arsivkurdi.org

Abu Şehmuz DEMİR

Tarih bizi sorumluluğa davet ediyor

Sosyalist Mezopotamya dergisinin bu sayısını Kürdistan'da komünistlerin birliği ve meşru legal partileşmeye sayfalarını ayırması, işçi sınıfı ve halkımız için tarihsel olarak önem arz etmektedir. 21. yüzyılda komünist pencereden kendi adına legal siyaset yapamayan nadir ülkelerden birinin komünistlerinin atacakları böylesi tarihi bir adım, medeniyetler diyarı Mezopotamya coğrafyası için tarihi önem arz ettiği gibi, komünistim diyen kişi, güç ve güçlere de tarihi sorumluluk yüklemektedir. Biz de bu yazıda işin teorik tarifi yerine atılacak adıma, kendi cephemizden bu yazı ile binaya bir kıymık taş ile katkı sunmaya çalışacağız.

Bilindiği gibi 1990'lı yıllardan sonra sosyalizmin kalelerinin üzerinde Kızıl yıldızlı bayrakların şimdilik aşağıya çekilmesiyle beraber, uluslararası emperyalist kapitalist sistem yirmi yıla yakındır, dünyayı hallaç pamuğuna çevirerek sosyal yıkımı sürdürmekte. Yani 1990'lardan sonra kapitalist emperyalist sistem kendi gelecekleri için dünyada olduğu gibi ülkemiz ve bölgemizde de işçi ve yoksul emekçilere yönelik savaşın ve sosyal yıkımın vahşi saldırılarını sürdürmekte. Yine o yıllardan bu yana hiçbir dönem cesaret edemediği insanlık karşıtı gerici yasaları birer birer hayata geçirerek, işçi ve emekçilerin on yıllardır elde ettikleri tüm demokratik hakların ellerinden alınması ve rafa kaldırılmasına çalışılmakta. Öyle ki, kapitalist-emperyalist sistemin askeri ve bürokratik koruyucu zırhı kendi gelecekleri için ulusal ve uluslararası alanda kendini tehdit eden tüm mağdurlara yönelik korku ve sindirme saldırılarına geçmiştir.

Dün bunu komünizmin bekası ve dünyaya yayılması olarak gerekçelendirirken, bugün bu sistemin teorisyenleri bunu "medeniyet ve dinler" eksenine çekerek, toplumlar arası uçurumu derinleştirerek, sistemi tehdit eden devrimci güç ve güçlere yönelik içte askeri darbelerin örgütlenmesinin yanı sıra, uluslararası alanda da "kolektif emperyalizm" kendi geleceği için birçok bölgede kanlı savaşları sürdürmekte. Yani günümüz yer küresinde işçi ve emekçi sınıfa yönelik saldırılar geçen yüzyıla oranla, 21.yüzyılda daha da vahşileşerek ve artarak devam ediyor. Öyle ki, toplumların geleceğine bir alternatif yaşam sunamayan kapitalist sistemin, kendi mezarını kendi eliyle kazdığı, toplumu da tümden bir ölüler mezarlığına çevirmeye çalıştığı bir süreçle karşı karşıyayız. Bugüne kadar toplumla sistem arasındaki fay hatları veya uçurum hiç bu kadar derinleşmemiştir.

Bu anlamda ulusal ve uluslararası alanda, günümüz küçük burjuva önderlikli milliyetçi hareket ve partiler; işçi sınıfının ve toplumun siyasal, sosyal ve devrime gidecek iktidar sorununa yanıt veremeyeceklerdir; bundan dolayı komünistlere büyük sorumluluklar düşmekte. Çünkü dünyada ve ülkemizde gelişen siyasal gelişmelerin süreç içerisinde küçük burjuva önderlikli hareketler ve partilerin bir yol ayrımına takılacakları felsefik olarak

www.arsivakurdi.org

kaçınılmazdır. Diğer bir deyimle yönünü arayan insanoğlu topluluğu da, sınıfsal yönünü arayarak sınıfın komünist mücadelesine doğru yönünü çevirecektir. Gelecekte bu kitleleri kucaklayabilmek için sınıfın asıl çekirdek davasının aracı olan ve işçi sınıfını iktidara taşıyacak komünist partisinin yaratılması ve kitlelere mal edilmesi gerekir. Yani biz Kürt ve Mezopotamya komünistleri olarak böylesi tarihi bir misyonla karşı karşıyayız; işçi sınıfının çıkarları gereği toplumun sesine kulak kabartmak ve onun çıkarları doğrultusunda hareket etmekle mükellefiz.

Bu meyanda da komünistlerin birliği ve legal siyaseti düne oranla, bugün kendini daha acil bir şekilde üstünde tartışılması kaçınılmaz bir sorun olarak kendini biz komünistlere dayatmakta. Dünyada olduğu gibi, Kürdistan ve bölgemiz Ortadoğu'da gelişen siyasal gelişmelerin yanı sıra, ülkemiz işçi ve emekçi halkların sosyal haklarına yönelik en vahşi saldırılar ise acımasızca devam ediyor. Bu saldırılar karşısında komünist güçlerin birliği yasal siyaseti, ivedilikle önem kazanmakta. Öyle ki, salt ulusal söylemlerin karın doyurmadığını herkes bilir. Dünyada ulusal hareketlerin evirildiği ve geldiği nokta herkesçe bilinmekte. Ve günümüz ulusal hareketleri, ulusal sorunları emperyalist merkezlere taşıyarak, ulusun ulusal sorunlarını güdükleştirdikleri ise ayrıca ortada. Dün, Filistin'in FKÖ'sünü değer ve ilkelerinden vazgeçirerek küresel güçlerin destekçisi haline dönüştürmüşlerdir. Kürt ulusal hareketini de aynı sürece çekerek, emperyalizm ve kapitalizme karşı toplumun bağrında barındırdığı devrimci dinamiğin kırılması ve etkisizleştirilmesi süreci ile karşı karşıyayız. Bu vesileyle Kürdistan coğrafyasında giderek süreç içerisinde sınıf farklılaşması derinleşeceği gibi, nesnel bir etken olarak sınıfsal mücadelenin sınırları hem ulusal hareketlerin hem de küçük burjuva anlayışına sahip örgütlerin sınırlarını aşmaktadır. Yani giderek açlığın, susuzluğun ve yoksulluğun artması ile sınıf farklılığı dünyada olduğu gibi, Kürdistan'da da her gün artmakta. Bu gelişmeler küçük burjuva önderlikli hareketleri bugün fazlasıyla zorladığı gibi, sınıfsal mücadeleyi kendine eksen almış komünist hareketlerin önünü daha da açmaktadır.

Siyaset ileriye, geleceğe yönelik yapılan bir yatırım olduğu gibi, bir hizmet işidir de. Bu da uzun vadeli siyasal çalışmayı yaşamıyla toplum arasında köprü yapacak Karmati hareketinin Dai'leri (örgütçü ve propagandacı) gibi ceketini alıp halkın arasına çıkmak demektir. Yani Kürt komünist hareketinin ve çalışmanın buna uygun komünist Dai'lerin ceketlerini alıp halk ve sınıfın içerisinde örgütlenmeyi sürdürmeleri ile hareket kitleler içerisinde kitleselleşir.

Kürt ve Mezopotamya komünistleri olarak, dünyada olduğu gibi, bizler de tarihin yeni bir dönemeç noktasına gelmiş durumdayız. Bu vesileyle sınıfsal mücadelenin olmazsa olmazları arasında olan komünistlerin, Kürdistan'da fabrikaların, tarlaların ve sokağın mücadelesinin yükünü omuzlamamız gerekiyor. Meşru alanlarda mücadelenin araçlarından biri olan yasal Kürt komünist partisi, Mezopotamya coğrafyasında yeraltından yeryüzüne çıkarılarak, işçi sınıfının ve emekçi halkın sınıfsal ve sosyal sorunlarını meşru alanlara taşıyarak, sınıfın iktidar mücadelesine soyunmalı. Yani sınıfın legal partisinin oluşması için sistemle boğuşmayı göze alıp gerekirse geçmişte olduğu gibi bedel ödemeliyiz.

Tarih toplumlarda olduğu gibi, örgüt oluşturmuş kolektif camialar için de deney alınan ve gelecek ile bağı kurduğumuz ve yön aramamıza hizmet eden bir bilimsel çalışma alanıdır. Yani tarih geleceğe ışık saçan topluluğun ve insanoğlunun teorik ve pratikte yararlandığı çalışma alanıdır. Bu anlamda biz komünistler, bu tarihi misyonun ve sınıf mücadelesinin büyük oyuncuları olan kesimleriz. Komünist güçler olarak bu tarihi misyonun sorumluluğu ile davranmak zorundayız.

Geçerken belirtelim. Bizim gibi zulme uğramış, ülkeleri askeri darbeler ve faşizm yasalarıyla yönetilmiş birçok kıta ülkenin komünistleri de zalimin zulmünden kaçarak bir süreliğine Batı?nın çeşitli ülkelerine sığınmışlardır. Bunun hiç ayıbı yok. Ama ülkelerinde en ufak yasal olanakların doğmasıyla beraber bu komünistlerin otobüslere, trenlere ve uçaklara dolarak geri dönüp sınıfın komünist hareketini örgütlemek ve güçlendirmek için ülkelerinde aktif çalışmaları sürdürdüklerini biliyoruz. Bu yoldaşlardan bir kaçını örneklersek; Yunan komünistleri, uzun sürgün hayatı yaşayan Şilili yoldaşlar, Afrikalı ve Portekiz vs. ülkelerin komünistlerinin bu geri dönüş ile tarihlerine tarih kattıklarını biliyoruz. Biz Kürdistanlı örgütlerin, yani komünist örgütlerin bir ayağının yurttan uzak olabileceğini göz önüne aldığımızda, Kürt komünistlerinin tarihlerine tarih katarak, ulusun ve sınıfın davası için yukarıdaki ülkelerin komünistleri gibi, bir geri örnek dönüş zemininin ve sürecinin hazırlıkları içerişine neden girmeyelim. Omuzlarımızda taşıdığımız sınıfın ve partinin tarihsel misyonunu, sürgün ve göçebe usulü yaşamdan yerleşik saygın konuma er ve geç geçirmek zorundayız. O zaman vakit geç olmadan tarihe karşı duyduğumuz sorumlulukla davranmamız gerekiyor. Zira sınıfın ve emekçi kitlelerin içerisinde fiziki olarak hareket edilmediği müddetçe ne kitlelerin eğilimi ne de sınıfın düzeyi kavranabilir. Bunların kavranması için sınıfın ve yığınların içinde fiziki olarak çalışmak gerekiyor. Yani 12 Eylül askeri faşist cuntasının kurbanları olan bizler, sınıf ve halk ile aramızdaki

www.sosyalakademi.org

boşluğun doldurulmasını Yunan komünistlerinin yaptığı gibi, biz Kürt komünistleri de Mezopotamya'nın tarihi topraklarına tarih katmak için toplumun içine geri dönmemiz gerekiyor. Böylesi bir tarihin yaratılmasında ve toplumsal mücadeleye önderlik edecek olan yasal Kürt proletaryasının komünist partisinin yasallaşması için, Mezopotamya coğrafyasında komünist bireyden güçlere varana kadar herkese tarihi sorumluluk düştüğü gibi, yine herkese işin bir uçundan tutma görevi düşmekte.

Öyle ki, dünyada olduğu gibi, bölgemizdeki gerici ve anti demokratik gelişmelerin karşısında, işçi ve emekçi halk yığınlarının ve Kürt halkının özgürlük, eşitlik, demokrasi ve kardeşlik mücadelesinde komünistler en ön safta mücadele edenlerdir. Bu özgürlüklere susamış olan başta Kürt halkı olmak üzere, ülke genelinde devrimci ve demokratik güçlere yönelik ahlaksız gelişmeler karşısında, alternatif bir devrim gücü olan Kürt komünistlerin birliği ve yasal hareket alanlarının genişlemesi zorunlu olarak ortaya çıkmakta. Elbette, böylesi bir hareketin hareket etmesi gereken zeminin kendisi, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerdir. Bu sınıfın ekonomik, sosyal ve siyasal mücadelelerinin yanı sıra, Kürt halkının ulusal sorunu onun demokratik ve siyasal hakları, mücadelesidir de.

Özetle; siyaset ileriye, geleceğe yönelik yapılan bir yatırım olduğu gibi, bir hizmet işidir de. Bu da uzun vadeli siyasal çalışmayı yaşamıyla toplum arasında köprü yapacak Karmati hareketinin Dai'leri (örgütçü ve propagandacı) gibi ceketini alıp halkın arasına çıkmak demektir. Yani Kürt komünist hareketinin ve çalışmanın buna uygun komünist Dai'lerin ceketlerini alıp halk ve sınıfın içerisinde örgütlenmeyi sürdürmeleri ile hareket kitleler içerisinde kitleselleşir. Eğer yeteri sayıda ve sağlam Dai'lere sahip değilsen harekette kitleler içerisinde kitleselleşemez. Önümüzdeki sorunun kendisi veya kendimize sorun haline getirmemiz gereken şudur: 21.yüzyılda Kürdistan'da kendi ayakları üzerine dikilen legal bağımsız komünist partinin yaratılmasıdır. Sınıfın ve ulusun geleceği için böylesi bir diyalektikle yüz yüzeyiz.

Sonuç itibarıyla, eğer Kürdistan'da çeşitli sosyalist kesimlerce atılacak legal komünist parti çalışması sekteye uğrasa da biz Kürt komünistleri olarak bir grup girişimciyle süreci başlatmalıyız.

www.arsivakurd.org

Namık DURUK

Öncelikli adım komünistlerin birliğidir!

12 Eylül 1980 askeri darbesi ardından 90'lara yaklaşırken SSCB'nin geri çekilme durumuna gelmesi veya değişime uğraması sonucu ulusal sorunun henüz çözüme kavuşmadığı ve ulusal gelişmenin daha tamamlanmadığı bölgelerde ulusların kendi kaderlerini elde etme süreci yaşanıyor. İkinci dünya savaşının bitiminden 1970'lerin ortalarına kadar dünyaya hakim olan enternasyonalizm, ezilen ulusların emperyalizme karşı birliği, yerini bugün milliyetçi akımların yükselişine bırakmıştır. Bu durumu, emperyalizmin, içinde bulunduğumuz konjonktürde elde etmiş bulunduğu siyasi, askeri ve ideolojik üstünlüğünün bir sonucu olarak değerlendirmek gerekiyor. Emperyalizm özellikle dünyada ezilen işbirlikçi milliyetçi eğilimleri körüklüyor. 2000'li yıllarda yüzlerce yeni devletçiklere bölünmüş ve milliyetçi çıkar çatışmalarıyla birbirine düşmüş ezilenlerin bu durumu, emperyalizmin dünya çapındaki hegemonyasını garantiye alacak bir gelişme olacaktır. Öte yandan yeniden yükselecek anti-emperyalist dalganın ezilen ve sömürülen dünyada hem mücadelede hem de yeni siyasi oluşumlarda milliyetçiliğin alternatifi enternasyonalist ve büyük uluslararası birliklerin yolunu açacağına kuşku yoktur. Ülkemizde Kürt devrimci hareketinin zor bir dönemden geçtiği çok açıktır. Bu dönemle birlikte Kürtler arasında yıllardan beri varlığını sürdüren iki ayrı eğilim, bu iki eğilim arasındaki mücadele tarihi; bir yol ayrımını getirip Kürtlerin önüne koymuştur. Bunlardan birincisi, milliyetçilik yoludur. Kürtleri bölgedeki diğer komşu halklardan soyutlayan bir yanıyla Kürtleri ulusal yalnızlığa mahkum eden, başka bir ifadeyle Kürtleri emperyalistler arası rekabetin girdabına çeken milliyetçilik yolu; diğer yol ise, son yılların sıcak mücadelesi içinde Kürt halkının kanı ve canı pahasına öğrendiği ve geliştirdiği enternasyonalizmdir. Milliyetçilik bugün Kürtleri her alanda bölgedeki diğer halklardan ayırmak sloganıyla ortaya çıkıyor. Kitle örgütlerinde, sendikalarda, derneklerde; her yerde ayrı örgütlenmeyi derinleştirmek istiyor. Bundçu bir örgütlenmeyi getirip Kürtlere dayatıyor. Öte yandan enternasyonalist tavır ise her alanda Kürtlerin beraber yaşadığı yerde halklarla sıkı birliğini, öncü ve devrimci örgütlenmelerde birliğini öngörüyor. Anti kapitalizmi, antiemperyalizmi temel alan bir ulusal kurtuluşçuluğu bölgenin diğer halklarını da kapsayan toplumsal devrimle birleşmiş sosyalizme inanmış bir ulusal kurtuluşçuluğu Kürtlerin önüne çıkış yolu olarak koyuyor. Konjonktürel gelişmeler ne olursa olsun sonunda kazanacak olanın enternasyonalizm olacağının; çünkü Türk halkının geniş kesimlerinin çıkarları enternasyonalist bir tavıra yönelmekten geçiyor. Ulusların kendi kaderini tayin hakkı esas olmakla birlikte Türkiye ve bölgede ezilen yoksul emekçi halklarla birlikte ezenlere karşı birlikte hareket etmek yoksul ve imhayla karşı karşıya kalmış Türkiye ve bölgedeki

www.anakurdi.org

ezilenlerin ortak çıkarları gereği olarak kaçınılmazdır.

*Kürdistan'da günümüz ve geleceğe dönük olarak oluşması düşünülen komünistlerin birliği siyasi ve örgütsel yapılanmayı esas alınmalıdır.

* Kürdistan'da öncelikli adım komünistlerin birliğidir.

Yayın konusuna gelince Kürdistanlı komünistlerin birliğinin amacına uygun olarak;

Kürdistan emekçilerine net biçimde yazılıp aktarılması gerekir diye düşünüyorum. Farklı düşüncelere sahip çevrelerle doğal ikili ilişkilerimiz olacaktır. Politik perspektiflerimizi komünist ilkelere uygun olarak öne çıkarmak zorundayız.

Çıkarılacak yayının Kürtçe-Türkçe olarak çıkarılmasının yararlı olacağına inanıyorum. Ancak Kürdistan'ın özgürlük mücadelesi adına varolan farklı oluşumların dün olduğu gibi gelecekte de Kürt halkının bilinçlendirerek doğru bir gelişim sağlayacaklarına inanmıyorum. Tarihsel sürece bakıldığı zaman Kürt halkının bugün içinde yaşadığı olumsuz koşullar geçmişten gelen çarpık yapılanmaların olumsuz sonuçları olarak ortadadır ve günümüzde Kürdistan adına bir komünist yapılanmanın temel nedenleri geçmişin ve bugünün olumsuzluklarıdır. Bu nedenle yeniden bir Kürdistan yapılanması ve buna ihtiyaç duyulması, yaşanılan olumsuzlukların sonucudur bu nedenle yeni oluşacak yasal Kürdistan komünist hareketi geleceğin bilimsel ışığı metod ve yöntemlerini doğru bir şekilde ortaya koyma durumundadır. Ortadoğu'da Kürdistan adına oluşturulması düşünülen Kürdistan komünist hareketi olarak bizden önce var olan ve ileride de oluşacak yeni yapılara hem uyumlu hareket edeceğiz hem de siyasi, politik, stratejik bilimselliği her şartta en doğrusunu kavrayıp öncü olma durumunda olmayı görev olarak esas almalıyız.

www.arsivakurdi.org

Abdürrahim GÜMÜŞTEKİN

Amed merkezli emek eksenli yayın organı

gumusportre@hotmail.com

Kürt ulusal birlik meselesi öteden beri tartışılagelen bir konu. Ulusal kurtuluş mücadeleleri pek homojen olmaz. İçinde mutlaka sınıfsal boyutlar var; ama burjuva, ama küçük burjuva, ama proleter. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için de bu, aynen geçerlidir. Dolayısıyla buradaki her renk, başlı başına birer ideolojik-politik duruşu ifade eder, her renk çok naif olmazsa da biraz bu gerçeğe denk düşer.

Devrimci Marksistler, söz konusu mücadelenin proleter boyutunu benimser ve önemser. Bu proletaryanın tarihsel misyonuyla alakalı bir konudur. Proletaryanın öncü kurmayını örgütlemek, bu misyonu yerine getirmenin birinci acil adımı ve zorunlu yoludur.

Bu perspektif dışında gelişen hareketler, muhteva olarak belirsiz kalır. El yordamıyla ve/veya kendiliğinden gelişen hareketlerin, nereye angaje olacağı belli olmaz. Dolayısıyla evvela yöntem ve perspektifte net olmak zorundayız. Yapacağımız çalışma ve vereceğimiz mücadelenin neye hizmet edeceğini, nereye angaje olacağını mutlaka bilmeliyiz ve bunu bizzat belirleyebilmeliyiz, hem de en başta...

Bu bağlamda 'Amed merkezli emek eksenli yayın organı'nı ele almalı ve tartışmalıyız.

Konuyla ilgili görüşlerimi kısmen açmış, ilgili arkadaşlara, ortama iletmiştim.

Şimdi burada konu dışına kaymadan yine görüşlerimi özetle aktarmaya çalışacağım:

Birincisi; "Benzeşenler birleşir" Fransız atasözünden konuya girersek, birlikte bir şeyler yapmak istediğimize göre biraz benzeşiyoruz galiba; ama ne kadar benzeşiyoruz? Halk savaşı stratejisi anlayışından sıyrılmadan proleter mücadelenin kenar mahallelerine gece kondu yapanlar, emek-sosyalist ekseninde çelişik kalırlar. Veya kafasının arkasında ulusallık olup, lafta sınıfsallık (proletercilik) yapanlar da, emek-sosyalist eksenini bulandırırlar. Keza salt işçici (urvüriyerist) yaklaşımlarla da bu zemin yadsınır. En önemlisi hala "devrim çocuklarının kafasını yer" mantığı, anlayışı ve politik kültürü(!) ile köklü olarak hesaplaşmamı; dolayısıyla örgüt içinde şiddeti uygulayacak gizli bir kafa yapısına sahip olanların bulunduğu bir zemin, kesinlikle mayınlı tarladan başka bir şey değildir. Bunlarla yürünecek yol, sosyalist bir yol olamaz. Dolayısıyla kendimizi ve (yol) arkadaşımızı sorgulamamız lazım.

İkincisi; ne yapmak istiyoruz? Ne yapmaya, ne kadar müsaitiz?

1- Ortak yan ve yönlerimiz!
2- Ayrı yan ve yönlerimiz!
3- Birlik kurmaya ve/veya birlikte hareket etmeye müsait miyiz?

Bunların tespit edilmesi ve bilinmesi lazım.

Üçüncüsü; asıl amacımız nedir? Kürdistan proletaryasının öncü kurmayını örgütlemek gibi bir amacımız var mı? Bunun için;

www.serwakurdi.org

1- Sosyalistlerin birliğine evet mi?

2- Sosyalistlerin birliğinden mi ortak bir yayın organına?

3- Yoksa ortak bir yayın organından mı sosyalistlerin birliğine?

Henüz bu aşamada olmadığımız açıktır. Öyleyse yapılacak şey nedir?

Dördüncüsü; burada amaç ve hedef nedir?

1- Aydınlanmayı amaçlayan bir yayın düzeyi mi?

2- Farklı bir siyaset oluşturmayı hedefleyen bir yayın düzeyi mi?

3- Örgütlenmeyi doğrudan önüne koyan bir yayın düzeyi mi?

Elbette bu düzeyleri makasla kesip birbirinden ayırmak mümkün değil; ama ayrı düzeyler, ayrı düzlemler demektir. Yani birçok ayrı kategoriden söz ediyoruz. Biz, ne yapmak istiyoruz?

Bir yayın organını örgütlemek ve devamlılığı olan bir zemin ve örgütlüğe vardırmak, başlı başına bir düzeydir, hem de üst bir düzey. Bu bir süreç meselesidir, süreç sağlıklı olarak yaşanmadan arkada boşluklar kalır. Bunun ne demek olduğu açıktır.

Şimdi bir süreç başlamış-başlatılmış bulunuyor. Bu sürece takoz koymak, art niyetliliktir elbette.

Ama yapay bir şey de yapmamak lazım. Her seferinde birlik adına bir şeyler yapıp bozmak negatif bir işlevi kalıcılaştırır. Dolayısıyla ilerisi için kötü şeyler yapılmış olunur. Zaten Kürdistan'da bu konu yeterince istismar edilmiştir. Bu da elbette hesap verilmesi gereken bir durumu ifade eder.

www.arsivakurdi.org

Necati GÜZEL

Kürdistan'da komünistlerin birliği üzerine saptamalar

"Amed'de politik bir Kürtçe-Türkçe gazete projesi hakkında düşünceler ve öneriler" başlığında deklare edilen çağrı metnine ilişkin düşüncelerimizin neler olduğunu kısa bir niyet mektubuyla açıkladık. Ancak neden kısa tuttuğumuzun haklı gerekçelerini de Amed'de bu çerçevede yapılan dar toplantılarda ve sunulan yazılı açıklamalardan da anlaşılacaktır. Çağrı metninde üzerinde tartışmaya açılan ilgili şıklar ve maddeler, önümüze bir örgütlenme modeli çıkartmaktaydı. Henüz düşünsel anlamda bir projenin bir çağrı metnine dayanarak bir örgütlenmeyi neredeyse zorunlu kılmasının yöntem olarak sürece denk düşmediğini vurguladık. Bu anlamda tartışmaya açık bir yayın projesi veya parti çalışması hakkında duruş ve tavırla ilgili yazı öneri ve görüşlerin bir karar olamayacağını da belirttik.

Kısaca, emekle taçlandırılmış ulusal demokratik ve devrimci güçlerin birlikteliğiyle hareket eden kucaklayıcı bir gazete hedefiyle atılan adımlar neredeyse zorlayıcı ilkelerle donatılı bir yapılanmayı öne sürerken, yayın etrafında oluşturulmak istenen kucaklayıcı bir zeminin inşası yönündeki görüşleri algı karmaşasıyla karşı karşıya bırakmamalıdır. Çünkü tespit ve öneriler sunarken neden ve ne için hareket ettiğimizi tartışmanın dışında sürecin denkliği ve dinamiklerin olgunluğu; en önemlisi sürece müdahil olma gücünü bilmek zorunluluğu vardır.

Sosyalist Mezopotamya dergisinin bu anlamda yayın kurulunun **"Çağrı"** başlığında (yayın kurulu adına) görüş ve öneri talebi ve bu talebin şıklarının nasıl neye göre belirlendiği bir tartışma başlığıyla mahfuz tutulacağını ayrıca belirtmekte yarar var.

Kürdistan'da komünistlerin birliği, açık bir komünist partinin inşası ve somut projeler üzerinde eylem birliği ve olanakları..." üzerine düşünce ve tespitler

Günümüz koşullarında Kürdistan'da, sosyalist/komünist bir birliğin yaratılması ve yaşatılması için yayın veya farklı projeler etrafında örgütlenme partileşme, elbette ki bir yöntemdir; koşulların ve dinamiklerin yeterli oluşumuyla değerlendirilir. Ancak bu değerlendirmeler yapılırken **öznelerin netliği, gücü ve kararlılığının** dışında sosyal dokunun sınıfsal ve ulusal açıdan oluşmakta olan konjonktürel verilerle değerlendirilmesine ihtiyaç olduğu kanısındayız. Tespit yapılırsa, bugün için partileşme/yayın için karar verme aşamasında karşımıza çıkan ve çıkacak olan görüşlerimizi sunarken tabii ki, Türkiye'nin sistemden gelen kırılma seslerinin Kürt sorununun çözümünde ve sınıfsal/sosyal hareketler üzerindeki etkilerini gözardı etmeden, iki ana açımlama kendini dayatmaktadır.

1-Dünyada yarım kalan uluslaşma sürecini nispi oranda bölgede de tekabül ettiren ve oluşmakta olan bölgesel konjonktürün tahlili, tanımı ve bölge statükosu üzerine siyasal ve fiziksel etkileri.

2- Kürdistan dolayısıyla Türkiye'nin ihtiyaca göre sosyoekonomik ve politik tahlilinin yapılmasıdır. Bu, ülke ve bölgesel konjonktürle ilgili tespitlerdir. Sınıfsal tespitler ise bu tahlilin neticesinden sonra ele alınabilecek bir yapılanma/partileşme çalışmasının netleşmesiyle öne çıkacaktır.

www.arsivekurdi.org

Yeni bir örgüt denilirken egemen ezen devletin siyasal tanımı ve sınıf bilinciyle var olan hareketlere karşı tutumundaki gevşekliğin kitle üzerindeki rehavetin etkileri örgütsel bir pratiğin tanımlanmasında ve ideolojik teorinin beraberinde, her iki taslak metinde de önemsenen **'pratiğin'** geliştirilmesi için koşulların belirleyici olduğu bir gerçeklikle öne çıktığı anlaşılmaktadır. Evet, bir tarafta sosyolojik tahlilin verileri, diğer yanda kendini dayatan koşulları (bölgesel/yerel ve küresel konjonktür) değerlendirdiğimizde, sadece ihtiyacın subjektif şartlarıyla hareket edemeyeceğimiz ortadadır. Kürdistan'da sosyalist ve komünist politik örgütlenme ihtiyacının eksikliğini, önümüze çıkan bu sosyo-ekonomik şablonla dikkate almamız, süreç içerisinde bir birlik ve örgütlenme düşüncesinin fiziksel verilerini daha rahat görebilmemize olanak sağlayacaktır. Bu yaklaşımla ilgili olarak düşüncemizin net olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Sosyalizmin çöküşüyle tüm dünyada olduğu gibi Türkiye ve Kürdistan'da da koşullarla birlikte kavramların rolü, dinamiklerin gücü *doğal* ki değişim göstermiştir.

Bu nedenle surecin olgunluğunun tespiti ve zeminin inşası *"Kürtler açısından ulusal mücadelede sınıf bilincini önkoşul olarak algılamaları yine bu halkın özgür iradesiyle netleşecektir. Özgür bir irade ancak bağımsızlığı bünyesinde mahfuz tutan ulusal kurtuluş temelinde inşa edilen devrimci mücadele ve tutumla kazanılır. Burada karar vermede etkin olan taraf ezilen sömürülen ulus ve egemen ezen ulusun dinamikleri olsa bile, meselenin özü demokratik haklar sorunudur. Bu temelde kendini dayatan gerçekleri (Dünyada ve bölgede yarım kalmış uluslaşma surecinin tekabülünü) görmeden salt sınıfsal mücadele Kürt halkına bir anlam ifade etmeyecektir. Kaldı ki, konjonktürel gelişmeler Kürt sorunun ulusal bir anlayışla değerlendirirken bu durum gözardı edilemez.*

Kürdistan'da sınıf bilinciyle evrilecek halkların, toplumların ve kitlelerin sınıfsal anlamda kategorik gelişim süreci sınıf temelli sosyo-politik bir yapılanmayı da ön görmemekte. Kürdistan'daki sosyo-ekonomik yapının niteliğine bakıldığında bu açıkça görülmektedir. Bu anlamda Kürdistan'da sınıfsal yapılaşma surecine bakalım, Kapitalizmin Kürdistan'a girişi kendi iç dinamikleriyle olmadığı gibi gelişim süreci de dış dinamiklerin kontrolünde ve tekelinde ancak sömürge mantığı ile gelişme yerine kontrollü büyütülmüştür demek daha yerinde olur."(Egemen ulusun Logosu... Rizgari,28 11 2004. F. Bakur)

Hiçbir komünist sosyalist; hatta bir devrimcinin bile nihai hedefinde bırakınız seçenek sunmayı ikinci bir alternatif olabilir mi? Elbette ki, öncelikli adım tartışmasız seçenek sınıf temelli bir hareketin siyasal inşası ve onun iktidarıdır.

Sorunlama başlığında yeni ve geniş bir tartışmayla ele alınan **"Kürdistan'da, günümüz ve geleceğe dönük olarak komünistlerin birliği ya da somut projeler üzerinde eylem birliği hakkındaki görüş ve yaklaşımları"** bu tespitlerle ele almaktayız. İkili ve dar toplantılarda ele alınan önce kucaklayıcı bir yayın, örgütlenme/partileşme ise süreç içerisinde kendini dayatacak bir güç ve olgunluğa geldiğinde ele alınmalıdır. Komünistlerin **"eylem birliği"** denilmektedir. Burada eylemin komünist sosyalist bir parti ve buna ilişkin ideolojik teorik yayınlarından söz edilirken Kürdistan'da ortak bir işçi sınıfı (etnik ve sınıf karakterli) olmadığı için proleter anlamda bir **"eylem birliği"** oldukça zayıf kalacaktır.

Sorunlamadaki ikinci başlık ise, **"Kürdistan'da öncelikli adım, siyaset yelpazesinde komünist siyaseti etkili bir seçenek haline getirecek olan komünistlerin birliği midir? Eğer ilk adım olarak komünistlerin birliği görülüyorsa; bu adım, doğrudan açık meşru bir partinin kuruluşuna odaklanarak mı hayata geçirilmeli? Özetle komünist kimliğin sınırları içerisinde olan herkesi kucaklayacak bir komünist partinin örgütlenmesi hakkında neler söyleyebilirsiniz?"** Değerli dostlarım, yoldaşlarım şunu iyi bilmelidirler ki test sorusunu andıran bu soruda zorlanmaktayım. Hiçbir komünist sosyalist; hatta bir devrimcinin bile nihai hedefinde bırakınız seçenek sunmayı ikinci bir alternatif olabilir mi? Elbette ki, öncelikli adım tartışmasız seçenek sınıf temelli bir hareketin siyasal inşası ve onun iktidarıdır. Ayrıca komünist bir parti vurgulamasında Kürdistan'ın devrimci ulusal güçlerle ve antiemperyalist anti sömürgecilik kavramlarının konjonktürel değerlendirmesi altında kavramsal olarak yeniden değerlendirilmesi zorunludur.

Devamla **"Özetle komünist kimliğin sınırları içerisinde olan herkesi kucaklayacak bir komünist partinin örgütlenmesi hakkında neler söyleyebilirsiniz?"** cümlesinin temasına baktığımızda, bir örgütlenme yeniden karşımıza çıkmaktadır. **"Komünist kimliğin sınırları"** açılımı ise, **"sınırlar"** neye göre belirlenmektedir; sol sosyalist ve komünistlerin yıllardır devam eden genel ideolojik farklılıkları ve çözümsel perspektifler bakımından ayrık düşmeleri/muğlaklık içermektedir. Bu açı hareketliliğinin bir partileşme/hareket süreciyle aşılması nasıl düşünülüyor?

Bunun çözümü diğer ulusal güçlerle birleşik/yeni bir yapılanmada aranıyorsa, müdahil olma anlamında ve dağınık duran dinamiklerin açı ve güç kaybını elbette ki önleyecek bir çözümdür. Peki; Türkiye ve Kürdistan'da dağınık duran bu öznelerin bulundukları zemin, biçimsel olarak güçleri ve rolleri nelerdir? Salt düşünsel anlamda bir özne olmaları, olası düşünülen birleşik yapılanma sürecinde yeterli olabilir mi? Sosyalizmin yetmiş yıllık mücadele mirasını iktidar sürecini ve geçmişi bir deneyim olarak arkalamak elbette ki yeterlidir. Önemli olan bunu bilince çıkarabilecek ve dinamikleri bugünü yeni bir perspektifle tahlil edip pratize edecek kadroların inanç ve kararlılıklarıdır.

Bu kadrolar ve kararlılık var mı-

www.arsivakurdi.org

dır?

Bu sorunun cevabı, **"Çağrı metinlerinde"** vurgulandığı üzere bir kadro sorunu olmakla birlikte, sosyalizmin çöküşüyle (1989) tüm dünyada olduğu gibi Kürdistan'da da koşulların kavramların ve dinamiklerin rolü gücü doğal ki, değişim göstermiştir. Bugünkü sosyal ve konjonktürel dayatmalarla var olan nesnel gerçekliklerin karşılığında nihayetinde K. Kürdistan'da solda birleşik bir komünist/sosyalist yapılanma arayışı olsa da bu süreç içerisinde maalesef karşılığını bulamadığını görmekteyiz. **Farklılıkların aşılması, benzeşmesi ve safraların birleştirilmesi** gibi yaklaşımlarla ifade edilen yeniden birlik arayışlarının süreç içerisinde sübvanse eden kadroların varlığı inkar edilemez. Ancak tabandan kopuk kadro siyasetiyle veya deyim yerindeyse **"elit"** sınırlar içerisinde hiç de organik olmayan bu girişimler, yukarda sözünü ettiğimiz inanç ve kararlılığın yaratılmasına katkılarının olmadığını görmekteyiz. Çünkü sözü edilen inanç ve ihtiyaç duyulan kararlılık, organik örgütlenme sorunuyla halen hükmünü korumaktadır.

Sorunu aşmada pratiğin önemi

Çağrıya ilişkin sorunlamanın üçüncü başlığında, **"Amed merkezli olarak Kürdistan işçi emekçilerine, komünist siyaseti taşıyacak olan haftalık bir Kürtçe- Türkçe gazetenin geniş bir çağrıcılar kuruluyla örgütlenmesi hakkında ki görüş ve önerileriniz? Amed merkezli gazetenin, komünistlerin birliğine de hizmet etmesi başka bir ifadeyle komünist birlik sorununda bir ara geçiş işlevini de üstlenmesine ilişkin yaklaşımınız nedir?"** diye görüş ve önerilere gelince: Bu anlamda, bir yayın, bir gazete çıkarmak zaten ülke ve bölgesel konjonktüre müdahil olma açısından yeni bir süreç başlatmaktadır. Bu bir pratiğin başlangıcıdır, denebilir. Bunun başarılı olmasının yayının sürekliliğinin teminiyle olacağını hepimiz bilmekteyiz. Yapılan ikili görüşmelerde, toplantılarda ve yazılı açıklamalarımız da böyle bir sürecin aşılması için pratiğin önemini bizler de vurguladık. Söz konusu sürekliliğin, yani bir yayın ve süreç içerisinde kadroların netliği, yeterliliği ve oluşturulacak birliktelik ölçüsünde bir partileşme ele alınmalıdır. Bu sürekliliğin sağlanması için onu açık olan konsensüsün, henüz hazır görülmeyen bir yayın etrafında örgütlenmenin dayatılması sorunu korkarım bir şekilde emekle yaratılan bu çaba ve gayretleri boşa çıkarabilir.

Hangi parti ve hareket olursa olsun, kategorik olarak sürekli kendini aşan, çözümleyici geniş bir merkezi kadro olmadan hiçbir hareketin başarı şansı yoktur. Fakat bu önerilerin girişimin hedefleri üzerine farklı taktikler oluşturmadan, eğer hedefin ne olduğu kesinlik kazanılırsa (yayın veya bir örgütlenme mi?) belirlenecek olan strateji daha net ve anlaşılır olacaktır.

Daha net bir ifadeyle belirtmek gerekirse, sosyalist bir mobil güçle ve devrimci bir anlayış içerisinde ulusal demokratik ve tüm bölgeyi kucaklayan bir yayın etrafında karar kılınmalıdır.

Böylesi bir yaklaşım değişik grupların ve hareketlerin ortak bir çalışma zemininde değişik güçte ve vasıfta yetenekli kadroların oluşmasına, yaratılmasına olanak sağlayacaktır. Aynı konu üzerine yine yukarda **"elit"** kadro diyerek eleştirdiğimiz yaklaşım yerine bu doğrultuda **"güçlü ve tabanla organik bağı yüksek geniş bir merkezi kadronun oluşumu"** sağlanabilir. Bilinmeli ki, hangi parti ve hareket olursa olsun, kategorik olarak sürekli kendini aşan, çözümleyici geniş bir merkezi kadro olmadan hiçbir hareketin başarı şansı yoktur. Fakat bu önerilerin girişimin hedefleri üzerine farklı taktikler oluşturmadan, eğer hedefin ne olduğu kesinlik kazanılırsa (yayın veya bir örgütlenme mi?) belirlenecek olan strateji daha net ve anlaşılır olacaktır.

Bu anlamda Değerli Sinan Çiftyürek'in, **RSDİP** (Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi) **ISKRA** örneğini bu anlamda anlayışla karşılamakla birlikte, Kürdistan ulusal mücadelesini salt sınıf temelli mücadeleyle aynı kavşakta buluşturması ülke ve bölge koşullarına uygunluğu bir yana yeni dünya konjonktürü bakımından da örtüşecek tarafı yoktur. **RSDİP** (Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi) örneğini biçimsel olarak ele alındığı, amaç ve ilke birliğinin olmadığı ifade edilmekte. Ancak Marksist bir anlayışla sınıf temeli üzerinde hedeflerin belli olduğu bu süreç yaşandığı bilinmektedir. Bu hedefler doğrultusunda kendini dayatan tüzük, program, ilkeler bütünlüğünün öne çıkması sosyal demokrat hareketler için **(sınıfsal geçiş)** bir açılım olarak değerlendirilebilir. Mevcut koşulları bu anlamda ele aldığımızda tüm toplumu kapsayacak bu şablonla, Kürdistan'da Komünist öznenin burjuva demokratik talepleriyle örtüşen bir birlikteliğinden söz edilebilir mi? Bize göre **"geçiş sürecinin"** yaratılmasından öte ortak hedeflerden söz edilemez. Süreci değerlendirdiğimizde dinamikler, talepler ve hedefleriyle bir yayın etrafında giderek merkeziyetçi bir yapılanmayı esas alan **RSDİP"**in Rusya'da tekabül ettiği döneme ilişkin sosyalizmin inşası ve iktidar mücadelesi tahlili, sosyo-ekonomik ve politik olarak sınıf ve kapitalizmin gelişim süreci bakımından Kürdistan'ın sınıfsal ve konumu mücadelesi arasında deyim yerindeyse arada uçurumlar var.

Üçüncü başlıkta ele alınan soruna yaklaşımımıza gelince: Diğer ilk iki şıkta da belirttiğimiz gibi bu koşullarda hedefleri (geçiş süreci muhtemel olan) ekonomik yükü de aynı oranda geniş tutulacak olan geniş bir kurucular kuruluna sahip günlük bir Kürtçe Türkçe gazete çıkarılmalıdır. Böylesi bir yayın süreklilik/geçiş hem ihtiyaç duyulan kadroların oluşması bakımından daha elverişli bir zemin yaratacağı ayrıca dikkate alınmalıdır.

Sorunlamanın dördüncü başlığı: Amed merkezli ve ulusal, sınıfsal

www.arsiyaxwebun.org

sorunların bütünlüğü üzerinde işçi, emekçi yığınlara komünist siyaseti taşıyacak; fakat komünistlerin birliği ve örgütlenmesi amacını taşımayacak, yalnızca genel bir aydınlanmayı hedefleyen bir haftalık gazete mi?

Bu bir seçenektir. Aynı zeminde ancak farklı damarlardan beslenen diğer sol sosyalist ve komünistlerin tek kutuplu bir dünyada küresel sermayenin sınır ve sınıf tanımayan ve kendisini sürekli yenileyen üst emperyalist güç birliklerine karşı toplumu bilinçlendirmenin farklı mücadelesi denebilir. Günümüzde sıkça rastlanan bir kolaycı çözüm olarak kişiyi alternatifsiz durumlardan kurtarabilecek oportünist bir yaklaşım/önerme denebilir. Böyle bir yayın olabilir. Ama komünist ve sosyalistlerin düşüncelerini ifade eden bir yayın gazete olması düşünülemez. Yayının hedefi, bulunduğu toplumun nesnel sorunlarını saptama ve bilimsel çözümleyici rol üstlenmesi olmalıdır. Ulusal açıdan bakıldığında: Kürtler, ister ulusal ister sınıfsal açıdan tarihlerinin hiçbir döneminde bugün olduğu kadar kaygan bir zemin üzerinde, ideolojisi/stratejisi olmayan ve hedefsiz amaçsız bir mücadele içerisinde olmamışlardır. Bugün K.Kürtlerin öncü mobil gücünün kendi özgür iradesi dışında geldiği/ getirildiği çizgi, bulunması gereken mücadele zemininden kopuk olduğu bir süreçte salt aydınlamayı hedefleyen tek bir yayının yeterli olacağı bir iddia olarak gözükmekte. Ancak sorunlamanın beşinci maddesinde, **Komünistler ve emekten yana ulusal demokrat, devrimci demokratlara varana kadar geniş ulusal demokratik güçlerin ittifakına dayalı salt aydınlanma amaçlı bir gazete mi?** diyerek önerilen seçenek, dördüncü sorunun cevabını da kapsayarak diğer şıklarda vurgulanan tespitlerle örtüşmektedir.

Sonuç olarak

Dünyada 1990'lı yıllarda yaşanan sosyalist sistemin çöküşüyle süreç içerisinde ülkede ve Türkiye'de sınıf temelli solun sosyalizmin ve komünist hareketin geldiği nokta belli. Mevcut dinamiklerin yapısı

Bölgenin ve Kürt topraklarının sosyopolitik konumu ve dolayısıyla Türkiye'nin siyasal açıdan mevcut durumunu önemli bir şablon olarak aldığımızda, örgütsel bir çalışmadan, partileşmeden önce en az kısa vadeye yayılan bir yakın etrafında zemin arayışına gidilmelidir. Yine de, ilkelerle hedefleri birbiriyle örtüştürecek bu zemini analiz eden tahlil eden ortak bir görüşün oluşturulması, olgunlaştırılması için süreç içerisinde kendini yaratacak kadrolarla düşünülebilir.

yaşanan olumsuzluklarla (sınıf anlayışına) bir güven sorunu yaşamakta. Bu güven sorunu, ulusal sorunla özdeşleştirmeden ele alınmalıdır. Ancak deklare edilen metinlerde, tarihsel süreç içerisinde kısa ve tanımsal olarak buna ilişkin değinmeler olsa da oluşan koşullardan hareket edilmesi istenmektedir. Eğer bu koşullar var ise bunlar ileriki süreçte nesnel olarak ortaya konulmalıdır.

RSDİP'in de yaptığı budur. Doğrudur, yayın etrafında örgütlenme ve pratiğin ana temasını oluşturan örgütlenme bunun gerekleri taban kitleyle kadro arasındaki besleyici ana damardır. Ama koşulların belirleyici olduğu da ayrı bir gerçekliktir.

Daha doğru bir tanımla ifade **edersek "strateji ve taktik?** olarak algıladığımız **"çağrı metni"** yeni bir parti ve oluşumu tarif ederken: sosyalizmin siyasal iktidar hedefinin federasyon vb. değişimlere de demokratik devrim süreci saptamalarıyla, örgütlenmenin atıl tutulduğu salt bir parti ülke ve bölgesel çözüm ihtiyacını salt kavramlar etrafında inşa edilen partileşmede aranması sosyalist/komünist taleplerle örtüştüğü söylenemez.

Daha ilk günden bu belirlemeyi gördük. Gerek **çağrı metninde** ve yapılan, yazılan eleştiri ve öngörülerde metnin bu doğrultuda politik olarak bir tartışma zemini yaratılması istenmekte. Ancak, bu talebi karşılayacak enstrümanların sosyal ve sınıfsal durumu yeniden karşımıza çıkmaktadır. Gerçekçi verilerle bakıldığında bölgenin ve Kürt topraklarının sosyopolitik konumu ve dolayısıyla Türkiye'nin siyasal açıdan mevcut durumunu önemli bir şablon olarak aldığımızda, örgütsel bir çalışmadan, partileşmeden önce en az kısa vadeye yayılan bir yakın etrafında zemin arayışına gidilmelidir. Yine de, ilkelerle hedefleri birbiriyle örtüştürecek bu zemini analiz eden tahlil eden ortak bir görüşün oluşturulması, olgunlaştırılması için süreç içerisinde kendini yaratacak kadrolarla düşünülebilir. Yapılan eleştiri ve sunulan argümanlardan çıkan sonuç böyle. Öyleyse değerli dostlar, anladığımız ölçüde politik olarak kaleme alınan son haliyle **çağrı metni** bu anlamda muğlak kalmamalıdır. Önce bir yayın, akabinde süreç zaten kendini tekabül ettirecektir.

Bu genel çerçeve etrafında sizlerin de belirttiğiniz gibi mevcut ama **"dağınık öznelerin" ?sayısal gücü değil, süreç içerisinde hedefi belirlenmiş bir mücadele zemininde taktiksel gücü ve bugün için örgütlenme ortaklaşma ve birlikte yürümek için sorun olarak görmüyoruz." Sorun birlikte yürürken nasıl bir kadroyla yürüdüğümüzün ölçüsündedir.**

Evet, değerli dostlar! Atılan bir ilk adım etrafında bir süreden beri devam eden tartışmalar da bugün nihayetinde bir metinle başlatılan yayın veya akabinde organik bir yapılanmaya dönüşebilecek bu girişimi sadece birlikte bir gazete yayın çalışması olarak destekliyoruz. Süreç içerisinde birlik hareketine dönüşebilecek bir oluşuma da koşullara da karşı değiliz. Ancak fiziki olarak ölçüsü, siyasal olarak da ortak ideolojik bir duruşu henüz net olmayan bir partileşme kararına şimdiden evet deme olanağını görmemekteyiz.

www.sosyalistmezopotamya.org

A. HALHALLI

'Amed gazetesi' tartışması sorunludur!

Bir süredir gündemimizde yer alan Amed merkezli Kürtçe-Türkçe gazete tartışması, bir yönüyle zenginleşme açısından ve Amed'de siyasetin öznesi haline gelebilmenin sinyallerini vermesi açısından olumlu görünse de diğer yönden tartışmanın zamanı, mekanı, tartışmanın etki alanı ve örgütümüzün koşullarını değerlendirmek olmazsa olmaz koşullardandır.

Öncelikle tartışmanın gazete çalışmasının ötesinde birleşik komünist parti eksenine oturtulabileceği görüşünün; tartışmanın ve eleştirilerin paralelinde olduğunu belirtmeliyim. Bunun için öncelikle birlik konusunu ele alalım.

Sadece komünistler açısından değil, savaşımların tarafı olan her türlü anlayış ve odaklar 'benzerleriyle' birlik kurma ihtiyacı gözetirler. Bu ihtiyaca yönelik atılacak adımlar ise birliği oluşturacak güçlerin birlik anlayışına dönük perspektifleri, birliğe olan ihtiyaçları ve edinilen deneyimlerle birlikte edindikleri 'birlik kültürü' oranında atılır. Yani birliği oluşturacak güçlerin bu konudaki adımlarının tahmin edilmesi de olasıdır ve önemli olan bunun önceden belirlenerek kendimizin ne derece adım atması gerektiğini kestirebilmemizdir. Ancak bu şekilde birliğe katkı sunacak ciddi bir örgüt konumunda kalabiliriz. Tartışmanın içerisinde olan arkadaşlara birincil olarak bunu ifade etmek lazım... Yani öncelikle bu işin neresinde olunması gerektiğinin tespiti gerekir.

Komünistlerin birliğine gelince... Düşünce ve duruş açısından gerçekten komünist olma iddiasındaki birey ve örgütler; doğru olanı, güçlü olana tercih ederler. Ancak bu düşünce bazı dönemlerde o kadar yanlış algılanmıştır ki salt güçlü olanın peşi sıra gidilmesi koşulu olmadığı için başta İtalya komünist hareketi olmak üzere pek çok coğrafyada komünist hareket, tek hücreli canlıların mitoz bölünme geçirmesi gibi çoğalmaya başladılar ve bunların hepsi de ya aynı oranda büyüdü ya da aynı oranda küçüldü. Demek ki bu anlayışta ciddi bir problem var ve bu anlayış yüzünden komünistler neredeyse hiçbir yerde (Latin Amerika hariç) politika yapamaz oldu. Bunu aşabilmenin yollarını da aramak gerekir; ama öncelikle politika yapabilme ve ülke siyasetine yön verebilmenin koşullarını aramalıyız. Bu konu hakkında da arkadaşlara şunu sormak istiyorum: Birliği zorunlu kılan bu anlayış ülkemizde ne derece var? Ve varsa bile bunu kırmanın yolu, tersini yapabilmek midir? Ülkemiz gibi komünist siyasetin boşluğunun bu denli derin olduğu bir coğrafyada 'acaba' birlik 'güç'ü yaratacak mıdır?

Ayrılık anlayışındaki cömertlik, politika yapabilmenin önünü tıkadı diyebiliriz; ama politika yapabilmenin yollarını ararken de bunun tersini yapıyor olmak zorunda mıyız? Yani ayrılık küçülttü, geriletti diye, birlikte olmak zorunda mıyız? Örneğin İspanya'da faşizme karşı mücadele edilirken komünistler anarşistlerle de savaşmak zorunda kalınca devrimin önü tıkanmıştır. Burada zorunlu olarak birlik gerekli idi ama bakalım ülkemizde bu ne tür evirilmelere yol açar. Daha pek çok örnek verilebilir; ancak şunu belirtmekte fayda var: Ne İskra tartışması ya da araştırması ne az önce değindiğim İspanya örneği ne de İtalyan komünistlerinin yaşadığı tarih, Kürdistan koşullarının belirleyicisi ve gelecek politikalarının deneyimleri özelliğini taşıyamaz. Çünkü dönemsel koşullar ve coğrafya farklılığı demekle yetinmeden şunu da belirmek gerekir; ülkede kitlenin politik durumunu belirlemeden, kendi boyumuzu ölçmeyip ağırlığı-

www.KarsiyakaKurdi.org

mızı tartmadan Rusya, İspanya ya da İtalya örneklerini tartışmak yerli bir tartışma değildir. (Bu tartışmayı sürdüren yoldaş ve dostlarımız maalesef tartışmayı determinist bir yöntemle değerlendirerek, tartışmayı diyalektik materyalizmin temellerine göre politika yapabilmenin gerisinde bir tartışmaya evirmişlerdir, yazının ilerleyen bölümlerinde irdeleyeceğiz.)

1. Kurulması istenen birliğin, "pratikte şekillenmesi gerektiği" görüşü MESOP açısından tehlikelidir!

Birlik tartışmasının tarafları arasında görüş ayrılıkları olduğunu gördük. MESOP'un sunduğu 'pratikte birlikte yol yürürken aynı zamanda ideolojik tartışmamızı yürüterek birleşmek' gerektiği şeklindeki görüştür. İlk görüşte Parti'nin sunduğu görüşün kabul edilebilir olduğu gözlemlenebilir ya da zaten gazete tartışmasında 'amaç ve ilkelerde ortaklaşma' şartının kabul edilemez ve sekter bir görüş olduğu açıkça ortadadır. Ancak pratik politikaya henüz yeni atılan bir örgütün daha kendi doğruları kitlelerle buluşmamışken, yani pratiğin içerisinde deneyim kazanmamışken bu görüşü ortaya atmak hem MESOP pratiğinin bir daha asla kendi özgünlüğüyle kitlelere kavuşmamasının hem de oluşturulacak birlik içerisinde kitlelere sunulacak pratik politikanın sorunlu doğmasına sebep olacaktır. Çünkü biz, siftahı süpermarket sahibine yaptıran küçük bakkal durumuna düşürüyoruz kendimizi! Yanlış anlaşılmasın Parti'deki yoldaşların hemen hemen hepsinin ciddi deneyimleri vardır ama MESOP'un pratiğe dönük ilkeleri zaten yenidir, bunun deneyimi henüz oluşmamıştır.

2. Tartışmanın birleşik parti söylemlerine kadar dayanması, amaç ve ilkelerde bütünlük isteyen düşüncelerin ürünüdür!

Parti sözcüğü Lenin'e göre işçi sınıfının en büyük örgütlenme aracıdır. Ve Lenin en sonunda amaç ve ilkelerde ortaklaşmış kadrolarla birlikte Bolşevik Partisi ile devrim yapar. Kürdistan'da komünistlerin birleşik partisini, ortada hemen hemen hiçbir ilkesel ve hedefsel ortaklık olmadan parti tartışmasını ortaya atmak amaçlarda ortaklaşmaya çalışan düşüncelerin ürünüdür. Bunu da iyi gözden geçirmek tartışmanın tarafı olan yoldaşların görevidir ama bu tartışmanın tarafı olmak bile 'pratikte olgunlaşacak birliği' savunan yoldaşların kendi görüşleriyle ters düşmesi anlamına gelmektedir.

Kazanımlar, kazanımlar, kazanımlar... Kürdistan solu, dünya sol siyaseti içerisinde bölünmüşlük açısından en az kirlenmiş coğrafyalardan birisidir. Durum bu iken Türkiye solunun ihtiyaçlarını Kürdistan'da görmek farazidir. Şu anda ülkemizde siyasetin solunun ihtiyacı bu değildir.

3. İlkesel Sorunlar

Partimiz, zaten bir birlik çalışmasıdır; ama söz konusu yeni tartışma ve arayışlar Parti'nin politikalarının bir parçası değildir, tersine ancak ve ancak Parti'nin tasfiyesiyle gerçekleşebilecek bir birliktir. Bu konuyu değerlendirirken resmen ve fiilen MESOP-G sürecinin başlangıcı olarak değerlendirilen 3. Genel Toplantı Sonuç Bildirgesi (İzlenecek Aşamalar ve Sorunlama Belgesi) üzerinden, alınan kararları göz önünde bulundurarak koyduğumuz ilkeler açısından tartışmayı değerlendirmek gerekir. Bu belgenin bağlayıcılığı konusuna gelince, bizi bağlayan Politik Bildirge'nin ve o süreçte kişileri ilk örgütleyiciliği özelliği olması nedeniyle beş temel ödev olarak sunulan kararlar başından beri vazgeçilmez ilkelerimizdendir, bizi halen bağlar. Bu beş temel ödeve bir göz atalım:

a) MESOP dinamiği: Bu coğrafyada bir kez daha yeniden dağıtmak/çürütmek üzere toparlanmayı hedeflemiyor.

Alınan bu karar, gazete çalışmasının açık komünist birlik partisi tartışması ile birlikte değerlendirilmeye alınmasıyla birlikte zedelenme tehlikesiyle karşı karşıya. Çünkü arzulanan örgüt modeli MESOP'un da tasfiyesi anlamına geleceği gün gibi ortadadır. Ayrıca biz eğer MESOP'u aşma yönünde bir adım atarsak bu önceki adımların eksik atıldığı anlamına gelir. Bu da yaklaşık 5 yıllık ideolojik üretim sürecinin ürünlerine büyük zararlar verir. Böyle bir sorunu gündeme getirmeye gerek yok ve 5 yıllık ideolojik üretimin meyvelerini yeni yeni almaya başlarken ya da henüz bu görüşlerin yığınlar içerisinde maya tutup tutmayacağı belli olmamışken, bu görüşlerin yanında farklı bir takım tutumlarla pratiğe atılmak başta bu 5 yıllık üretime verilen emeğin boşa çıkmasına yol açar! Biz Politik Bildirge üzerinden örülecek bir pratikle değil de benzerlerin dayatmalarıyla birlikte şekillenen bir pratiği Amed'in odağına oturtursak, MESOP'u dağıtmış oluruz! Üretilen görüşleri çürütmüş oluruz!

b) MESOP dinamiği: İşçi-emekçi halkta ve kadrolarda; siyasal, toplumsal, kültürel yaşamda az çok karşılığı yeni kazanımları olmayan yeni yorgunluklara, enerji boşalımına neden olacak bir yürüyüşe kalkmak istemiyor.

Kazanımlar, kazanımlar, kazanımlar... Kürdistan solu, dünya sol siyaseti içerisinde bölünmüşlük açısından en az kirlenmiş coğrafyalardan birisidir. Durum bu iken Türkiye solunun ihtiyaçlarını Kürdistan'da görmek farazidir. Şu anda ülkemizde siyasetin solunun ihtiyacı bu değildir. Halkın komünist örgüt ya da örgütlere ihtiyacı vardır ancak anti-emperyalist, anti-feodal kavramlarına karşıtlığı ile kendini belirleyen bir düşünce ile hem anti-emperyalist hem de anti-feodal bir düşüncenin salt var olabilmek için bütünleşmesine ihtiyacı yoktur.

Buna ihtiyaç duymayan sadece halk mı? Hayır, bizim de henüz var edemediğimiz pratik çalışmalar üzerinden, başka çevrelerle pratik ekseninde gelişecek bir bütünleşmeye ihtiyacımız yok. Bu çalışma gazetenin ötesinde bir komünist

www.sosyalistmezopotamya.org

parti hedefini taşıyorsa bu bir kazanım değil kaybediştir. Neyin kaybedilişi? Kitlelerin acil ihtiyaçları için konulacak faaliyetlerin kaybı; zaman kaybı, tartışmaların yürütüldüğü dostların kitlelere gitmesinin önünü kapama vs...

Bu yapılan tartışma ile biz daha nasıl enerji boşalımına yol açacağız değerli yoldaşlar!

c) MESOP dinamiği: Organik birlikle sonuçlanmayacak bir hareket/partiye enerji taşımayı hedeflemiyor.

Organik birlik ilkesine gelince, samimi olmak gerekirse komünist birlik tartışmasını yürüttüğümüz dostları göz önüne aldığımızda, daha doğrusu kendimiz ile onlar arasındaki düşünsel farklılıkları göz önüne aldığımızda "demokratik merkeziyetçilik" olmadan nasıl yol yürüyeceğiz?

d) MESOP dinamiği: İşçilerin, emekçilerin, gençliğin ve halkların sosyal, kültürel, siyasal yaşamlarını devrimci hedeflere bağlı olarak değiştiren, dönüştüren bir hareket/parti olmada iddiası ve hedefi olmayan; sadece düşünen, araştıran tartışan bir partiyi hiç mi hiç kurmayı hedeflemiyor.

Yürütülen tartışmada yoldaşlarımız genel olarak ?pratik politik çalışmalarla birlikte ideolojik tartışmaların yürütülmesini?, farklı damarlardan dostların ise önce "amaç ve ilkelerde ortaklaşma"yı temel alarak tartışma önerdiklerini görürüz. En problemli hususlardan biri de budur bence. Çünkü -daha önce de değindiğimiz gibi- pratik politik faaliyet yürütebilmek için (özellikle MESOP'un Amed'de siyasetin öznesi haline gelemediğini ve uzun zamandır pratiğin içerisinde sınırlı ölçülerde var olduğunu göz önüne alırsak) bu konuda kendi adımıza belli bir yol kat etmiş olmamız gerekmez mi? 'Evet'ten başka bir cevabı var mı bu sorunun?

e) MESOP dinamiği: Tıkanacak, bürokratikleşecek ve kendini tekrarlayarak işlevsizleşecek olan bir örgüte, partiye bugünden zihin haritasında yer vermeyi düşünmüyor.

Bu kararı da örgütümüz MESOP'un aldığı tüm kararlar gibi sonuna kadar savunuyorum ve tekrar sormayı tercih ediyorum: Tartışmalara bakıldığında 'acaba' bürokratikleşmeden bu tartışmaları yürüten arkadaşlarla bir komünist parti kurulabilinir mi? Ayrıca yoldaşlar, bu yolun dönüşünün olmadığının (kendini tekrar etmeyeceğinin güvencesi olması açısından) garantisini verebilirler mi? Hayır! Bu da çalışmaların tıkanacağının sinyallerini verir. Zihin haritamıza tekrar göz atmamız gerekiyor bence.

4. Deneyimler tartışması ve 'mevsim'...

Birlik tartışması gündemleştirilirken fark edilen bir konu da geçmiş değerlendirmelerin tartışmaya sunulmasıdır. Bunun için determinizmden bahsetmek istiyorum.

Determinizm (nedensellik-gerekircilik): *Aynı neden aynı sonuca yol açtığına göre neden–sonuç bağlantısı kesin ve değişmezdir. Bu anlamda evrendeki tüm olay ve oluşlar, kesin, değişmez ve öngörülebilirdir. Diğer bir anlatımla evren, gözlemcinin ya da deney yapanın iradesinden bağımsızdır.* (wikipedi) *Bu olgu, diyalektik materyalizmle temelden çelişen ve diyalektik politikanın çok gerisinde bir değerlendirme biçimidir. Çünkü materyalist politika, Engels'e göre her türlü çağdaş-bilimsel gelişmeyi diyalektik materyalizmin temelleri haline getirme görevidir.* (Ergun Adaklı) O halde tartışmayı bu iki çelişki açısından değerlendirecek olursak, yapılan tartışma diyalektik temellerde yapılmış bir tartışma değil, tam tersine burjuva gerici temellerde yapılan politikaların etkisinde gelişmiştir.

Yapılması gereken tartışma ise tersinir bir biçimde günümüz politikalarını bilimsel açıdan değerlendirerek, içinde bulunduğumuz coğrafyanın gerekleri doğrultusunda siyasete yön verilmesi tartışması şeklinde olması gerekirdi. Örneğin Latin Amerika deneyimleri bilimsel olumluklarla birlikte ciddi veriler sunabilirdi. Ancak maalesef diyalektiğin gerisinden bir şekilde gelişen tartışmalar kimi zaman bilgi düzeyi ölçüsüne kimi zaman ise bilgi kaynak tartışmalarına kadar indirgenmiştir. Konuyla ilgili yoldaş ve dostların tartışmaların ideolojik temellerini irdelemeleri naçizane tavsiyemdir.

5. Çoban Ateşi Gazetesi yerele sığamıyor ve Amed'e de taşınabilir!

Çoban Ateşi gazetesi biliniyor ki Antep yerel emek gazetesi işlevini üstlenmiş ama Amed merkezli bir Kürtçe-Türkçe gazetenin gerekliliği nedeniyle merkezileşmeye başlamıştır. Bundan dolayı bizi zora sokacak bir gazetenin tartışmasını yapmaktansa kendi yayın organlarımızın işlevselliğini artırmaya çalışmak bence daha büyük bir ihtiyaçtır. Nitekim Sosyalist Mezopotamya dergisi ve internet sitesi de bu yönlü bir çalışmaya acil ihtiyaç duymaktadır. Henüz bu sorunları çözmeden yeni bir takım yayın kollarını acaba ne derece sağlıklı örgütleyebiliriz?

Sonuç: Yazının sonuç bölümüne 'sonuç' yazmak genellikle kabul edilen bir tercih değildir. Çünkü söylenecekler bitmemiştir ve yazar, konu hakkındaki görüşlerinin devamının var olduğunu belirtmek üzere genellikle 'sonuç yerine' söz öbeğini kullanır. Ama sanırım benim açımdan buna bile gerek kalmadı. Hatta Sosyalist Mezopotamya dergisi'nin 22. sayısını salt bu konuya ayırmak ya da bu tartışmayı ideolojik bir yayın organının dosya konusu haline getirmek bile ciddi bir problem teşkil eder bence.

Bu konuda olabildiğince dikkatli olacağından emin olduğumuz sorumlu yoldaşlara tavsiyem; bu tartışmayı sürdürmeleri, ancak bir gazete çalışmasının ötesine geçmemeleri (parti sözcüğü bile boşa sarf edilmektedir bence); bu gazete çalışmasını ise hemen şimdi değil MESOP olarak Amed'de politikalarımızı yaşatmaya başladıktan sonra yapmalarıdır.

S. İNAN

Kürdistan'da komünistler birleşirken neyi gözetmeliler

"Komünistlerin birliği" arayışı sorunu son yıllarda kendisine komünistim diyen her parti- örgüt- grup hatta bireyin kafasını meşgul eden bir konu. Bu arayış herkesin evet dediği ama bir türlü evetleştiremediği bir sorun. Bu soruna arayışlar yeni de değil. Özellikle dünyada sosyalizm /komünizm lehine güçlü rüzgarların estiği dönemlerde konuşulamayan bu konu, SSCB'nin yıkılması ile dünyada sosyalizmin imaj kaybetmesi, ardından koca koca partilerin sosyalizm/komünizm davasından ya vazgeçmesi ya da partilerin küçük küçük gruplara dönüşmesiyle genelde "birlik" özelde "komünistlerin birliği" arayışı başladı.

Dünün büyük komünist yapılarının bugün küçük gruplara dönüşmesi hatta çoğunun kendini feshetmesinin en önemli sebeplerinden biri bilindiği gibi Sovyet, Çin yahut Arnavutluk rüzgarının etkisinde olmalarıydı.

Bir kere her coğrafyanın komünist hareketi kendi rüzgarını kendisi yaratmalıdır/ yaratmalıydı. Her komünist yapı, üzerinde bulunduğu coğrafyanın rüzgarına göre duruşunu belirlemelidir. Bu elbette dünyayı sarsan rüzgarlara karşı sessizlik anlamına gelmiyor. Yani her komünist yapı, bir yanıyla örgütlendiği/ örgütlenmeyi hedeflediği toprakların rengini biraz taşımalıdır. Diğer yanıyla da bulunduğu coğrafyadan aldığı renge Latin Amerika'nın doğruları kadar Avrupa'nın, Asya'nın; kısacası dünyadaki bütün komünist hareketlerin renklerini de/tonlarını da taşımalıdır. Dünya komünist hareketinin bize uyan doğrularını ve tonlarını kendi özgün renklerinin içinde bulunduran açık bir parti?

Topraklarımızdan aldığımız renk ya da esen rüzgarlar "yerelliğimizi," dünyadan alacağımız ya da dünyayı sarsan rüzgarlar (bize uyabilenler) da "evrensel/enternasyonal"liğimizi ifade eder. Hedef, yerel siyasetin evrensel siyasetle bütünleşmesi olmalıdır. Bizim de kendi coğrafyamızdan, kendi nehirlerimizden "komünizm okyanusuna" gücümüz oranında su taşımamız gerekir.

Bu genel belirlemeden sonra tekrar kendimize dönersek Kuzey Kürdistan; komünist yapılar açısından zenginliğin, bolluk ve bereketin çok da söz konusu edilebileceği- örgütsel yapılar açısından- bir coğrafya değil. Bu bir boyutuyla Kürdistan'da komünist birlik açısından bir olumsuzluk. Çünkü oluşacak/ oluşturulmak istenen komünist birlik onlarca grubun tartışması sonucunda oluşmayacaktır. Var olan gruplar da ya üçerli beşerli gruplar ya da tekil kişilerdir. Kendisini grup ya da parti gibi tanımlayanlar da binlerin ya da on binlerin nicel gücünü ifade eden grup veya partiler değildir. Böyle bir zenginliğimizin olmayışı bir dezavantaj.

Bugün itibariyle Kürdistan coğrafyasında siyasi anlamda tozlu dumanlı havanın etkisinin azaldığı, dün önünü görmekte zorlananların şimdi daha rahat önünü görebildiklerini düşünüyorum. Dün, coğrafyamızda etkili olan kirli savaş politikalarının artık eskisi gibi etkin olmaması, en azından dünkü etkisinin kalmaması, dün tabu diye görülenlerin bugün çok rahat (hatta burjuvazi tarafından bile) tartışılması ve bu tabuların yıkılması bu dumanlı havanın biraz da olsa dağılmasını olumlu etkilemiştir. Bu boyutuyla komünist siyasetin önünün açık olduğu görüşündeyim. Bu belirleme Kürt/ Kürdistan sorununun çözüldüğü anlamına gelmiyor. Hatta Kürt sorununun çözümünde burjuvazi ve onun kalemşörlerinin (Son Abant Toplantısı) ya da iktidardaki AKP'nin soruna el atmaya kalkması Kürt sorununun istediği-

www.arsivakurdi.org

miz hedeflerdeki çözümünden daha da uzaklara götürebilir. Sorun daha da çözümsüz bir hal alabilir.

Kuzeyli komünistler bugünkü somut durumu görmezden gelemezler. Kurulacak birlik projesi somut durumdan hareketle somut projeler üretmeli. "Somut projeler üzerine eylem birliği" bu gerçeklikle/ hayat(ın) gerçekliğiyle ne kadar örtüşürse bu proje o kadar gerçekçi olur. Elbette enerjimizi ya da gücümüzü ortak bir hedefe yönlendirmek, aynı ortak noktada buluşmak olumludur ama tek başına birlik için yeterli değildir.

Tüm hedefler Kürdistanlı komünistlerin birliğine hizmet eden bir doğrultuda olmalıdır

- Komünistlerin birliğini hedeflemeyen salt genel anlamda aydınlanma amaçlı bir gazete projesi gerçekçi ve doğal değildir. Bir kere "aynılar aynı yere" ?ayrılar ayrı yere" gelmelidir artık. Bu coğrafyada karışan ayak izlerinin ayrışması gerekir. Ulusal demokratlardan devrimci demokratlara uzanan geniş bir birlik projesi de olmalı; ama önce Kürdistanlı komünistler yani aynı ana babanın çocukları olan biz kardeşler bir araya gelebilmeliyiz. Ondan sonraki süreç o geniş kesimle bir araya gelmenin yolunu da açar.

- Komünistlerin birliği de bir gazete projesi üzerinden değil farklı geleneklere ve deneyimlere sahip Kürdistanlı komünistleri bir araya getirmesi gereken bir komünist parti olmalıdır.

- Komünistlerin birliğinde merkezileşmesi gereken yer Amed olmalıdır; İstanbul merkezli birliklerle Amed'e yönelmemek gerekir.

- Komünist parti, komünist kimliğiyle ezilenlerin bütününü kucaklayıcı bir parti olmalıdır. Bu kucaklayıcılığı ve duruşundaki sağlamlığı, iddialarındaki gerçekçiliği, oluşturacağı projeler; "komünist siyaseti etkili bir seçenek" haline getirebilir. Kürdistan'da bu çıkışın gerçekleşebilmesi, en çok da özü sözü bir kadroların olmasıyla ilintilidir. Kadro bir siyasal oluşumun en önemli ayağıdır. Kadrolar, siyaseti kitlelere taşıyacaktır. Kitaplarda yazdığımız teori, yaşamla bağı oluştuğu sürece gerçekçi olur; yaşama şansı bulur. Unutmayalım ki komünist teoriyi yaşamla buluşturacak olan komünist kadrolardır.

- Oluşturulacak partinin isminin ne olacağından çok; neyi, nasıl savunduğu daha önemlidir. Dili emekçilerin anlayabileceği bir siyasi dil mi; yoksa geçmişte olduğu gibi yaşamdan kopuk sloganvari bir dil mi olacak? Bunun üzerinde özenle durulmalıdır. Ancak halkın (emekçilerin) anladığı bir dille politika yapan bir parti bu coğrafyada yaşama şansı bulur.

- Komünist siyaseti emekçilere taşıyacağı araçları iyi seçen, bu konuda netleşmiş bir parti bu coğrafyada yaşam şansı bulur. Bu araçlardeyim yerindeyse- derdimizi ne kadar anlatabilirse partinin yaşama şansı da o kadar yüksek olur. Brecht'in Avrupa'da faşizm koşullarında 1930'larda söylediğine kulak verelim: *"Faşist ideallerin karşısına ancak ve yalnız sosyalist idealler çıkabilir; ama hakiki sosyalist idealler. Kendi üstünlüklerinizi gizleyerek zafer kazanılmaz ki. Proleter ve orta kesimler – gereği gibi açıklanacak olursa – sosyalist ideallerden ürkmezler..."*

Tam da Brecht'in belirttiği gibi; "gereği gibi açıklanacak olursa sosyalist idealler proleter ve orta kesimleri ürkütmez." Bizler gereği gibi açıklayacak mıyız komünist siyaseti emekçilere? Kurulacak parti, işçi emekçilere komünist siyaseti - Brecht'in belirttiği gibi- açıklayabilecek mi? Açıklayabilirse bu coğrafyada yaşama şansı bulduğu gibi geleceği şekillendiren bir güce de dönüşür komünist siyaset ve bu siyaseti savunan parti.

- Kurulacak parti her şeyden önce süreklilik arz eden politikalarıyla işçi emekçilere bu konudaki inatçılığıyla güven vermelidir. Yani işçi emekçiler, durmadan "yeni" adına "yeni partiler," "yeni birlikler" tartışmasından uzak tutulmalıdır. İşçi emekçilerin düşüncesinde; çok tartışan, durmadan örgüt kurup yıkan bir düşünceye güven oluşmaz. Kalıcı olmayan hiçbir oluşum, işçi emekçiler nazarında destek bulmaz. Kalıcıların yaşam şansı bu coğrafyada var; ama ikide bir yer değiştiren, düşünce bunalımı yaşayan, dağılıp toparlanan bir partinin yaşama şansı yoktur.

- Bir diğer önemli nokta ise sorulması gereken şu soruda saklı. Neden komünistler birlik dedikleri ille de bu projelerini bir gazete üzerinden şekillendiriyorlar? Bizi gazete dışında bir araya getirecek başka araçlar, projeler yok mu? Elbette gazete önemli bir örgütlenme aracıdır; ancak örgütlenmede tek araç değildir. ?Somut projeler üzerinde eylem birliği" diyorsak (fraksiyoncu tartışmalarımızdan uzak) bu toprakların bize katacağı kültür, sanat, edebiyat değerlerini gün ışığına çıkaracak bir dergi neden olmasın. Ya da komünist siyaseti işleyen bir radyo ve televizyon neden birliğin ortak aracı olmasın?

Bir diğer konu bizi yarınlara taşıyacak olan gençlerimizin kurumsallaşması üzerinden gençlik evleri ya da kültür merkezleri gibi ortak projelerimiz olmasın?

Yine Amed merkezli ve Kürdistanlı kadını hedef alan –komünist siyasetin taşıyıcısı olan- kadın örgütlerini neden birleştirici projeler olarak düşünmüyoruz?

Komünistlerin birliği, somut proje ve eylem birliklerine dair değişik araçlar üzerinden de düşünülmelidir.

Zengin ve güçlü birlikler güçlü araçları, güçlü araçlar kalıcı ve güçlü partileri yaratırlar. Döneme denk komünist siyaset üreten ve özü sözüyle uyuşan kadrolar güçlü partileri yaratırlar. Bu toprakların dünden daha fazla güçlü bir komünist partiye ihtiyacı var. Bu partinin kalın çizgileri olmalı, ayırıcı yönü de bu çizgiler olmalıdır. İnce çizgiler ve hesaplar üzerinde kurulacak bir komünist partiye de bu topraklardaki işçi emekçilerinin ihtiyacı ve tahammülü yoktur.

www.arsivsokum.org

Recep MARAŞLI

Sosyalist Mezopotamya Yayın Kurulu'na

Değerli Dostlar,

Ben, Amed merkezli çıkarılması düşünülen gazete projesine öncelikli olarak, doğru düzgün, nesnel bir habercilik yapacak; siyasal düşünce zemininde özgürce tartışma ve düşünce üretme süreçlerine katkıda bulunacak; toplumumuzdaki çeşitli düşünceler, etnik gruplar, uluslar dinler, inançlar ve kültürler arasında demokratik bir platform yaratabilecek; insanı, özgürlüğü, emeği ve adaleti temel alacak bir Kürdistanî politikanın oluşmasına da aktif katkı yapabilecek bir çaba olarak algılıyorum.

Böyle olmasını diliyorum. Böylesi bir çabaya elimden gelen tüm desteği sunacağımı belirtmek istiyorum.

Kürdistanlı komünistler, sosyalistler açısından bu tür bir çalışmanın nihai olarak kendi amaçlarıyla da örtüştüğünü rahatlıkla söyleyebilirim.

Öte yandan "Kürdistanlı Komünistlerin Birliği"ne hizmet etmek gibi "örgütlenme aracı" yaratmak gibi kaygıların, bırakalım özgür düşünce üretmeyi, nesnel habercilik yapmayı bile engelleyeceği kanısındayım. İdeolojik propaganda ve ajitasyon heyecanı ile bunu örgütlenmeye tahvil etme hevesi, böyle bir yayının daha önce yüzlercesi denenmiş ve ömürlerini tüketmiş olan çabaların bir tekrarı haline getirir.

Kendisini "Kürdistanlı komünist", "sosyalist" veya "Marksist" olarak tanımlayan insanlar açısından öncelikli sorun "birlik" sorunu mudur bilemiyorum. Bana, ideolojik ve siyasal yenilenme ihtiyacı daha öncelikli gibi geliyor. Eğer "elimizde hazır kurtuluş reçetelerimiz var, tek mesele bunu propaganda edip taraftar kazanmak, örgütlenmek ve iktidara el koymak!" diyen kişiler varsa zaten yapacak fazla bir şey kalmamış demektir.

Örgütlenme konusu da doğrudan doğruya bu ideolojik-siyasi bakışla ilgilidir. Eski tip sol-sosyalist, Leninist, bürokratik merkeziyetçi, mutlakıyetçi örgütlenmeler tasfiye oldular. Hem sınıfın bizzat kendisi tarafından dışlanmışlardı hem de geniş emekçi yığınlar önündeki eski prestij ve etkilerini kaybetmişlerdi. Varlığını sürdüren bürokratik yapıları ise "sol" olarak adlandırmak ne kadar mümkün?

Kürdistan ulusal hareketi içindeki örgütlenmelerin nerdeyse tamamı bir dönem kendisini "Marksist-Leninist" olarak tanımladı, sınıf örgütlenmeleri olma iddiaları taşıdı. Her örgütün tartışılmaz ideolojik doğruları vardı. Çok zengin fraksiyonel ayrılıklarımız ve bununla ilgili kapsamlı bir siyasal edebiyat oluştu. Eksik olan şey, Kürt ulusal hareketi üzerinde son derece prestij sahibi olan sosyalist siyasal düşünce ve örgütlenmelerin neden zemin kaybettiklerinin sorgulanmaması, gereği gibi tartışılmamış olmasıdır.

Doğrusu örgütlenme konusu benim kafamı da meşgul eden esaslı problemlerden biridir. Ne yazık ki henüz güvenle önerebileceğim bir modelim yok. Sadece emin olduğum, şimdiye kadar denenmiş olanları bir kez daha deneme lüksü ve zamanımızın olmadığıdır.

İçten selam
ve başarı dileklerimle.
Berlin, 25.06.2008

www.arsivkurdi.org

N. Ferhat SAĞNIÇ

Kürdistanlı komünistleri bekleyen acil görevler

ferhats13@yahoo.com

24 Ocak kararlarını yaşama geçirebilmek için 12 Eylül 1980'de askerler ve bürokratlar darbe yaptılar. Bu darbe sonucu Kürdistan'da komünist hareket yıllarca sürecek bir suskunluğa büründü. Bu suskunluk ile beraber Gorbaçov'un glasnost ve perestroykasının yaşam bulması ve Ortadoğu'da özellikle de Türkiye'de emeklilik döneminde olan sol örgütlenme bitme noktasına geldi. Bu bitişin yerini Kürtler önce sol tandanslı olduğunu söyleyen PKK gerilla hareketi ile doldurmaya çalıştı; ancak bu örgütlenme de sonradan sol söylemleri bırakma yolunu seçti. Kısa süreli bazı komünist örgütlemeler çıksa bile bunlar yeterince güçlü çıkış yapmadıkları için olsa gerek sesleri duyulamadı.

1968 dünya öğrenci hareketinin Türkiye yansıması olan Kemalist solun iyi niyetli birkaç öğrenci hareketine dönüşmesi sonucunda yıllardır suskun olan Kürt siyasal mücadelesi de kendisini bu sol rüzgara kaptırdı. Kürtler önceleri FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) daha sonra da TİP (Türkiye İşçi Partisi) içinde örgütlendiler. Ancak ne FKF ne de TİP'in Kürtlerin özlem ve taleplerine cevap olmadığını gören Kürt gençleri kendi özgün örgütlerini kurmaya başladılar. Bunlardan ilki DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları) oldu. 12 Mart askeri darbesinde tutuklanan Kürt üniversite gençliği ve aydınlarının Diyarbakır Cezaevinde buluşması sonucu Kürt sol hareketinin komünist öncüleri, kendisine yol haritasını çizmiş olarak 74 affı ile dışarı çıktı. İlk Marksist Leninist dergi ve gazetelerini bu süreçten sonra yayın hayatına soktular. Önceleri Özgürlük Yolu, hemen ardından 21 Mart 1976'da Rizgari dergisi yayın hayatına başladı. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana ilk defa Kemalizm açık bir dille eleştirildi ve Türk solu ile kesin kopuşun ilk adımı böylelikle atılmış oldu. Kürtler Marksist Leninist dünya görüşünü benimseyip, Kürdistan meselesine ve dünyaya bakış açılarını da bu felsefe üzerine oturttular. Dünyada hızla gelişen Marksist Leninist felsefenin kendi içinde sapmalar doğurması doğaldı ve bunun Kürt soluna yansımasını beklememek ise saf dillilik olurdu. Kürt sol hareketleri bu sapmalardan da etkilenerek kendi rotalarını bulmaya çalışıyorlardı.

Kürt solunda birçok irili ufaklı örgütlemeler doğdu. Sovyet yanlısı, Çin yanlısı, Arnavutluk yanlısı, Troçkist, Stalinist örgütler kendi dergilerini çıkarıp örgütlerini geliştirdiler. Bunların hemfikir oldukları konu Kürdistan'ın sömürge olduğuydu. Kendini Kemalizm' den bir türlü koparmayan Türk solu ile de bağlar iyice kopmuş oldu. Buraya kadar kısaca Kürt sol hareketin geçmişini anlattım.

Konunu başında söylediğim gibi 1980 sonrası Kürt ve Türk solu kendi kabuğuna çekildi ve süreç içinde birçoğu yok oldu.

PEKİ NE YAPMALI?

Öncelikle gelişen Türk sol hareketi ile kopuşun devamı sağlanmalı. Çünkü Türk solu hala Kemalist ve hala Kürtlerin kendi kaderlerini kendilerinin belirlemesine şiddetle karşıdırlar. Bu süreçte ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını (UKKTH) savunmak onlar için milliyetçilik demektir. Bu süreçte Türk solu ile ittifak söz konusu bile olamaz.

www.serxwebun.org

Solun bitişi ile Kürdistan'da hızla gelişen milliyetçi dalga ve Güney Kürdistan'ın geldiği son nokta ile milliyetçilik boyutlanmış; Marks'tan, Lenin'den söz etmek artık aşağılanır olmuştur.

PEKİ NE YAPMALI?

Kürdistan'da sol bir damar var. Her biri ayrı ayrı yerlerde olan kılcal sol damarları ana damarda buluşturmak gerek. Bu da ifadesini komünist partide bulur. Komünizmden sapmalar veya fraksiyonların geçmişi bir 100 yılık dönemi kapsar. Stalin -Troçki kavgasının çözümü biz Kürdistanlı komünistlerin elbette sorunudur; ancak temel sorunu değildir. Kürtlerin Ermeniler için söylediği bir söz var: "Herkes lé ser diné xwe lé em brayé hevin." (Herkes dinini yaşasın, ama biz kardeşiz.)

PEKİ NASIL YAPMALI?

Stalin, Troçki, Enver Hoca, Mao tartışmalarını tarihe bırakmalı. Bu sorunlarla dünyadaki diğer komünistler uğraşsınlar bu ara. Bizim gibi ulusal sorununu çözememiş sömürge ulusların bu tür tartışmalara girmesi ve taraf olması bana doğru gelmiyor. Elbette ki bu konuya tümden kayıtsız kalmak da bizim işimiz değil. Komünist Parti (KP) mevcut var olan Troçkist, Stalinist veya diğer akımları kendi bünyesinde buluşturmalı. RSDİP tipi bir örgütlenme bizim gerçekliğimize uygun düşmektedir. Lenin Bundcularla 10 veya 15 yıl aynı parti içinde çalışmasını bilmiştir. Bizim RSDİP'ten farkımız onlar illegal bizimse legal olmamız olacaktır. Haklı davamızın bize verdiği meşru Kürdistanî siyaset güdeceğiz. Bunun yolu da KP'den geçer.

BİR KOMÜNİST PARTİYE İHTİYAÇ VAR MI?

Kürdistanlı komünistlerin boş bıraktığı alanları gericiler, dindarlar, liberaller, muhafazakarlar doldurmuş durumdalar. Yukarıda saydıklarım, Kürt ulusal mücadelesinin öznesi durumuna gelmişlerdir. Bu tehlikeli gidişin önünü ancak Komünist

Amed'de çıkarmayı düşündüğümüz gazete projesinin Komünist Parti inşası için bir araç olması gerekmektedir. Gazete yayın hayatına başladığında doğal olarak etrafında bir kümeleşme de olacaktır. "Peki bu kümeleşmeyi nereye kanalize edeceğiz?" sorusu ile karşı karşıya kalacağız, o an çözüm arayacağız. Komünistlerin bir özelliği de birkaç adım sonralarını görebilme yetileridir.

Parti keser. Ulusal mücadele ile emek mücadelesi at başı gitmeli, ideolojik inşanın yanında siyasal inşayı da beraberinde getirmeli. Komünistler kendi aralarındaki siyasal, düşünsel, taktiksel ve teorik anlaşmazlıklarını parti içerisinde azami ikna yöntemiyle aşmalı. Demir disiplinli, çelik çekirdekten oluşan kadroların mücadelesi partinin de gidişatını belirler. Komünistler ancak özgür bir toprak parçasına kavuştuğu zaman, kendi iç mücadelelerini sürdürmelidirler. Önümüzde acil duran iş; komünistleri Kürdistan emekçi sınıfı ile buluşturmaktır.

Bizim boş bıraktığımız alanları TKP doldurmaya çalışıyor. Üstelik Kemalist duruşları ile bunu yapıyorlar. Kürdistan'da birkaç ilde parti tabelalarını asmışlar ve her seçimde milletvekillerini belirleyip seçime katılıyorlar Kürdistan'ın 24 ilinde 2007 seçimlerinde aldıkları oylara bakalım:

Ağrı'da	799
Antep'te	1047
Amed'de	1131
Bitlis'te	355
Bingöl'de	377
Dersim'de	295
Elazığ'da	795
Erzincan'da	206
Erzurum'da	981
Hakkari'de	366
Kars'ta	675
Malatya'da	704
Maraş'ta	1195
Mardin'de	537
Muş'ta	667
Siirt'te	179
Sivas'ta	1423
Urfa'da	854
Van'da	1386
Batman'da	315
Iğdır'da	376
Ardahan'da	791
Kilis'te	41
Şırnak'ta	400
Toplamda	**15.895**

Demek ki bu verilere baktığımızda Kürdistan'ın her ilinde komünist parti bürolarını açacak kadar bir potansiyel var. Eminim bu oyların çoğunluğu sırf TKP adına verilmiş oylardır.

Yine adı geçen partinin gençlik tabanında bir bu kadar Kürt genci vardır.

Amed'de çıkarmayı düşündüğümüz gazete projesinin Komünist Parti inşası için bir araç olması gerekmektedir. Gazete yayın hayatına başladığında doğal olarak etrafında bir kümeleşme de olacaktır. **"Peki bu kümeleşmeyi nereye kanalize edeceğiz?"** sorusu ile karşı karşıya kalacağız, o an çözüm arayacağız. Komünistlerin bir özelliği de birkaç adım sonralarını görebilme yetileridir. Demek ki burada biz bir gazete ile işe başlarsak en sondan işe başladığımız anlamına gelecek.

Amed'de çıkarılacak gazetenin kurulacak KP' nin yayın organı olması gerekir. Önceliğimiz Kürdistanlı komünistleri bir araya getirmek, bir parti çatısı altında çalışmaktır.

Gazete çalışmalarını askıya almak komünistler arası diyalogu geliştirip parti çalışmalarını başlatmak doğru olanıdır. Birkaç ay komünist parti için fikir jimnastiği yapmamamız gerek. Sonrasında anlaşılacak bir komünist parti biçimi üzerinde çalışmanın yapılması acil ivedi görevlerimiz arasında olacaktır.

Özetle:

a) Komünistlerin eylem birliği ancak KP içinde olur. Geçmişte örgüt bazında yapılan ittifaklar sonuç vermemiştir. Bu nedenle ittifaklardan ziyade birlikte çalışmayı önü-

www.sosyalkurtuluş.org

müze koymalıyız. Ayrılıklarımızdan çok ortak yanlarımızı öne çıkarmalıyız.

b) Amed'de düşünülen gazetenin KP 'nin kurulmasından sonra çıkarılması gerekir. Komünistler bir çatı örgütü etrafında bir araya gelemeyecekse çıkaracakları gazete bir müddet sonra işlevsiz kalır. Yeni hayal kırıklıkları yaratır. Komünist kadrolar arasında yeni kırılmalar ve derin ideolojik ayrılıklar yaratır.

Dünya komünist hareketinin bir parçası olmak gerekiyor. Bugüne kadar kurulan komünist partilerin adının önünde hep o ülkenin ismi oldu ki bu doğru değil. Dünya komünist partileri seksiyon biçimde örgütlenmeli. Çünkü komünistlerin hedefi aynıdır; komünist bir dünya yaratmaktır. Dünya komünist hareketinde örnek olmayı ismimizle başlamalıyız; bizim ismimiz Komünist Parti –Kürdistan olmalı kısaltması da KP-K olmalıdır. Ve böylelikle KP-K kendisini dünya komünist hareketin bir parçası olarak görür. Lenin 1918'de kongreye sunduğu program tasarısında partinin önündeki Rusya isminin çıkarılmasını ister. Ancak kongre Lenin'in bu önersini kabul etmez. 1918'deki Lenin'nin önersini hayata geçirmek gerekiyor. Komünist enternasyonal de tek bir dünya partisi olarak örgütlendiği için komünist partiler de isimlerini alırken enternasyonalin bir seksiyonu olarak isim almaları gerekir.

NEREDEN BAŞLANMALI?

Amed'de düşündüğümüz gazete projesini parti projesine dönüştürülmeli. Çağrıcılar grubu yerine kurucular grubu oluşturmalı, bu kurucular parti tüzüğü ve programı üstünde çalışmalara başlamalıdır. Acele etmeden ama yavaş da hareket etmemek gerekiyor. Elbette ki bir parti çalışması sorumluluk ister. Böylesine çetin ve zor bir sorumluğu göğüsleyebilecek arkadaşların bir araya gelmeleri gerekiyor. Evimizde oturarak birkaç makale, kitap yazarak maalesef devrim olmuyor.

İstanbul 30/06/2008

www.arsivakurdi.org

M. YAŞAR

Kürdistan'da Marksizm ve komünist tavır üzerine bazı notlar

GİRİŞ

Marksizm'in Leninizm'in bizlere bırakmış olduğu silah, ileri teknolojilerin ürettiği görkemli silahlardan daha üstündür. Ama ne yazık ki bu silahı Marksizm'in Leninizm'in izleyicileri komünistler olarak, bir dönemden sonra etkili düzeyde kullanamadık, mirasyedici olduk. Yediğimizi yedik, yiyemediğimizi ise bir köşede küflenmeye bıraktık. Komünist kuramı bilimsel temellere oturtan onun yaratıcıları ve bu kuramı büyük bir ustalıkla yaşamla ilk bağlarını kuranların felsefeleri, biz izleyicileri tarafından tamamı okunmamış, okunan yerleri de iyi anlaşılmamış, bir taslak olarak ortada durmaktadır.

Marks'ın ve Lenin'nin özgür düşünmeye, sonsuz perspektiflerle keşfedilmemiş tüm sorunları, sorgulama ve cesaretle çözüm üretebilme olanağı sunan dünyayı anlama ve değiştirme imkanı veren, düşünceleri ne yazık ki bir eylem kılavuzu olarak algılanmaktan hala uzaktır.

İkinci dünya savaşı sonrası bazı doğu Avrupa ülkelerinde ve balkanlarda ortaya çıkan sosyalist iktidarlar ve Çin, Vietnam ve Küba kurtuluş savaşları ve devrimlerine rağmen, Marksizm ve Leninizm'in kabaca yorumlanması Sosyalist mevzilerin kaybedilmesiyle ve bugünkü tablo ile sonuçlanmıştır. Bu tablonun oluşmasında "yenilenme" adına Marksizm'den Leninizm'den 'bağımsızlığını' İlan edenler kadar "Marksizmin sınırları içinde" kalma adına, onun geliştirilmesi ve sürekli beslenerek ilerlemesi gerektiğini anlamayanlar da sorumludur.

Bizim sahiplenerek kullanamadığımız bu müthiş silah, emekçi sınıfların ve ezilen halkların düşmanlarının eline geçti. Bu silahın üstün özelliklerini kopyalayarak onu kendi silahlarına dönüştürdüler. Kokuşmuş sistemlerini koruyabilmek ve ömrünü uzatabilmek için kendi amaçları doğrultusunda kullandılar hala da kullanmaya devam ediyorlar. Özgürlük, eşitlik, demokrasi, adalet, refah, barış, medeniyet, kardeşlik gibi komünist kuramın özünü oluşturan tüm değerleri sahiplendiler.

Sosyalist Mezopotamya Yayın Kurulunun, 22. sayısında ağırlıklı olarak, "Kürdistan'da komünistlerin birliği, açık bir komünist partinin inşası ve somut projeler üzerinde eylem birliği olanaklarının irdelenmesi," Kürdistan'da "komünist kimliğin sınırları içerisinde olan herkesi kucaklayacak bir komünist partinin örgütlenmesi," "Amed merkezli olarak Kürdistan işçi emekçilerine, komünist siyaseti taşıyacak olan haftalık bir Kürtçe-Türkçe gazetenin" örgütlenmesi ve bu gazetenin, "komünistlerin birliğine bir ara geçiş işlevini de üstlenmesine" ilişkin açılan tartışmada düşüncelerimi açmadan önce, 1973 sonrası oluşan gelenekleri, özellikle geleneğimizi teorik ve pratik olarak şekillendiren ve bunun bu günümüzü etkileyip yönlendirmesindeki payını açmakta fayda görüyorum. Bu yakın tarihi ele alıp değerlendirirken gözden kaçırılmaması gereken önemli bir noktanın altını çizerek geçmekte de fayda vardır.

Kürdistanın uluslararası emper-

www.arsivkurdi.org

yalist ve gerici devletler tarafından parçalanıp sömürgeleştirilmesinin ardından, bu sömürge politikalarının ağırlıklı olarak Kürt kimliğinin ve tarihinin yok edilmesine dayanması ve bu politikaların ezen ulusların devrimci Komünizan güçleri ve Kürtler üzerinde de etkili olması, Kürdistan'ın tüm parçalarında Kürt halkının kendi bağımsız, sınıf ve ulusal düzeyde örgütlerini yaratmasını büyük ölçüde geciktirmiş ve engellemiştir.

Kürt, Türk, Arap, Fars komünizan güçlerin "komünistlerin vatanı, yurdu, milleti olmaz" ilkesinin Kürdistani politikalarda mekanik olarak yorumlanması da bu özel durumu daha da ileriye götürerek, Kürdistan tarihinin önemli bir kesitinde, Kürt, Türk, Arap, Fars gibi bölgenin temelini oluşturan halklarının, komünizan örgütlenmelerinde ve özellikle Türkiye ve Kuzeybatı Kürdistan'da Kürt ve Türk örgütlerinde adeta "tavuk mu yumutadan çıkmıştır, yoksa yumurtamı tavuktan çıkmış" meselesine dönüşmüştür. Kürdistan tarihihinin bu seyri içinde bu süreç kimi Kürt örgütleri açısından noktalanmış ise de bazı yapılanmalar açısından hala devam etmektedir. Bu açıdan Kürt örgütlenmelerinin belirli bir dönemini ele alıp incelerken, yapılan değerlendirmeler Kürt ve Türk komünizan örgütlerinin iç içe geçmişliği gözetilerek yapılmak zorundadır. Bu zorunluluktan dolayı tatışmalarda, Kürt örgütlenmelerinin tarihsel gelişim seyirlerini 1970'ten sonra ele alınarak yapılması, bazı Kürt örgütlenmelerine ve dostlarımıza Kürdi gelmeyeceği açıktır. Ama yapılacak başka bir şey yok, bizim gerçekliğimiz böyle. Fakat Kürt halkının mücadele ve örgütlenme tarihinin miladının sadece 1970 sonrası olmadığını biliyoruz bunun bilincindeyiz. Kürt ve Kürdistan tarihinde ulusal ve sınıfsal yakılan tüm isyan ateşlerine de saygı duyduğumu belirterek geçiyorum.

12 MART VE SONRASI

Kürt, Türk, Arap, Fars komünizan güçlerin "komünistlerin vatanı, yurdu, milleti olmaz" ilkesinin Kürdistani politikalarda mekanik olarak yorumlanması da bu özel durumu daha da ileriye götürerek, Kürdistan tarihinin önemli bir kesitinde, Kürt, Türk, Arap, Fars gibi bölgenin temelini oluşturan halklarının, komünizan örgütlenmelerinde ve özellikle Türkiye ve Kuzeybatı Kürdistan'da Kürt ve Türk örgütlerinde adeta "tavuk mu yumutadan çıkmıştır, yoksa yumurtamı tavuktan çıkmış" meselesine dönüşmüştür.

Ülkemizde oportünizm ile yollarını ayıran devrimci, Marksist, radikal sosyalist hareketler 12 Mart 1971 faşizmi ile ağır darbeler almıştır. Önder kadrolarının büyük çoğunluğunun fiziki olarak da imhası sonucu, komünizan güçlerin ilk ciddi silahlı kalkışması ne yazık ki kısa sürdü ve kesintiye uğradı. Henüz genç ve gelişim çağında olan devrimci marksist güçlerin, kendilerini daha ideolojik ve örgütsel olarak netleştiremeden aldığı ağır darbeler sonrası sığ ve kısır tartışmalar içerisinde gruplaşmalar oluştu. Döneme damgasını vuran temel tartışma, yaşanan pratik sürecin değerlendirilmesi ve reel sosyalizmin sorunlarına cevap vermekten başlıyordu. Bu süreçte biz gelenek olarak "Sosyal emperyalizm" tezi ile gündeme oturan Reel sosyalizmin sorunlarını, ilk başlarda 'revizyonist uygulamalar' olarak değerlendirip eleştirel bir yaklaşım sergiledik. Ancak daha sonraları, herhalde sosyalizmi savunma refleksi olacak, kıblemizi Moskova'ya çevirerek bu eleştirel ve araştırmacı yaklaşımdan uzaklaştık. "Sosyal Emperyalizm tezi sosyal şövenlerin tezidir," "Maocu burjuva uşakları" gibi ağır ve geriye dönüşü mümkün olmayan ifadelerle ideolojik kastlaşma ve kamplaşmaya ayak uydurarak, SBKP kuyrukçusu, şabloncu bir yol izlemeye başladık.

İdeolojik olarak bu evrilme bizde daha sonra üretilen tüm teorik açılımlarda etkisini göstermiştir. Başta 12 Mart döneminde yaşanan devrimci ve radikal kalkışma sürecine bakışımızda yavaş yavaş değişimler gözlendi. 1974'te 12 Mart sürecinden yeni çıkılırken attığımız sloganlarda, "Yaşasın Halk Savaşı" "Yeniden Dağlara Döneceğiz" gibi radikal sloganlar atılırken, 12 Mart döneminde yaşanan devrimci ve radikal kalkışmaya, tam olarak "küçük burjuva maceraprest hareketler" demedik ama ona yakın ne idüğü bellirsiz şeyler söylemeye başladık. Daha sonraları ise çorap söküğü gibi arkası arkasına devrimin niteliği ve sınıf mevzilenmesi, devletin karekteri ve faşizm sorunu, ülkenin ekonomik yapısı ve izlenmesi gereken startejik, taktik olarak örgütlenme ve mücadele yöntemi, ittifaklar ve birlik sorunu, Kürdistan ve Kürt ulusal sorununa bakış gibi, temel açılımlarda ayrı duruşumuza, oportünistçe teoriler üreterek devam ettik. Bu durum kendi aramızda yer yer tartışmalara neden olsada demokratik merkeziyetçilik ve kadro sorunuyla patlak veren 12 Eylül faşist darbesine kadar sürdü.

Bu yazıda yukarıda sıraladığım sorunları tek tek açmanın ve uzun uzadıya irdelemenin imkanı yoktur, faydası da. Ama Sosyalist Mezopotamya'da tartışmaya açtığımız konuları doğrudan ilgilendirdiği için, 12 Mart döneminde yaşanan ve oportünizmden kopuşmanın dönüm noktası olan devrimci sürece yaklaşımımızı, Kürdistan ve Kürt ulusal sorunu konusunda gelneğimizin

teorik ve pratik uygulamada yanlışlarını kısa da olsa ele almakta fayda vardır. Bu yanlışları ele alırken elbette yanlış da olsa bu çabaları küçümsemediğimin altını da çiziyorum. Bu bizim, iyi de olsa kötü de olsa geçmişimizdir, emeği-

www.dersimkultur.org

mizdir. Hiç kimsenin bu çabaları küçümsemeye bir hakkı da yoktur. Ayrıca bu sürecin arka planında herhangi bir art niyetin yattığını da düşünmüyorum. Ama dünya komünist hareketine dayatılan resmi SBKP ideolojisinin benimsenmesi, bizim gibi bir çok Marksist komünizan örgütlenmelere nelere mal olduğunu görmek açısından çok önemlidir diyorum.

Hareketimiz bilindiği gibi THKO'nun bir devamı, bir kolu olarak şekillenmeye, ağırlıkla Kürdistan'da başladı. Tabi bu sadece bize özgü bir durum değildi. Bizim dışımızda bir çok örgütlenmede 'Misakı milli sınırlar' içerisinde sorunların daha ağır olduğu Türkiye'nin yumuşak karnı olan Kürdistan'da doğup büyüdüler. Bilindiği gibi bir çok örgütün öderleri dahil, yönetim ve kadrolarının büyük çoğunluğunun, Kürt ve Kürdistanlı olmalarına rağmen, Türk gibi düşünerek, Türkiye örgütlenmesi hayalini kurdular.

Bu süreçte gelenek olarak biz de daha çok Antep, Adıyaman, Malatya, Maraş sınır kentlerinde kitleselleşme imkanı bulup geliştik. Kürdistan'ın iç bölgelerindeki Kürt kentleri ve kırsalında ise bir kaç ilişkinin dışında taban bulamadık, örgütlenemedik. Örgütlenemezdik çünkü; yüzümüzü hep Batı'ya dönmüştük. Batı'da güçlenirsek Doğu'yu da peşimizden sürükleriz hesabı içerisindeydik. Adeta Doğu'yu yani Kürdistan'ı çantada keklik görüyor, yukarıda adını andığım kentlerde kadro yoğunlaşmasını ve değişik nedenlerden dolayı kadro aktarımını Akdeniz, Karadeniz, Ege, Marmara ve İçanadolu bölgesine yaparak örgütlemeyi Türkiye'de ve hep Batı'da yaygınlaştırmaya çalışıyorduk. SBKP resmi ideolojisi ve onların doğal temsilcisi eski TKP "biz yüzümüzü Batı'ya çevirdik siz de çevirin" komutuna ayak uydurduk. Doğup büyüdüğümüz, dilini, kültürünü ruh halini bildiğimiz topraklardan, halktan kopartılarak Batı'ya koşmuş, koşturulmuştuk.

Bir dipnot olarak "Kürdistan sömürge değil ilhaktır" teorisi ortaya atıldı ve eklendi "ayrı örgütlenme olmaz" "zaten Türkiye'de devrim yaptığımızda herkes kurtulacak" diyerek yola devam edildi. Ama başka Kürt gruplarının etkinlik kazanmaya başlaması karşısında " Kürdistana yönelik özerk örgütlenme" savunulmaya başlandı. Sonuç olarak bu mantık ve yöntemlerle Türkiye'de devrim yapamadık ve kimse kurtulmadı.

Tabi bu örgütlenme pratiğine teorik destek ve açılım da gerekliydi. Nihayetinde bir dipnot olarak "Kürdistan sömürge değil ilhaktır" teorisi ortaya atıldı ve eklendi "ayrı örgütlenme olmaz" "zaten Türkiye'de devrim yaptığımızda herkes kurtulacak" diyerek yola devam edildi. Ama başka Kürt gruplarının etkinlik kazanmaya başlaması karşısında " Kürdistana yönelik özerk örgütlenme" savunulmaya başlandı. Sonuç olarak bu mantık ve yöntemlerle Türkiye'de devrim yapamadık ve kimse kurtulmadı. 12 Eylül faşizmi karşısında herkes bir yana savruldu ve tekrar paramparça olduk. İşin garibi olayın vehemetini 12 Eylül 1980 sonrası da görmedik ve hala modern bir işçi sınıfı örgütlenmesi ile Batı'dan medet ummaya devam ettik.

12 EYLÜL VE SONRASI

12 Eylül 1980 sürecine kadar Kürdistan'da hem de Kürt metropolleri sayılacak kent ve kırsal alanlarında işçi-emekçilerle, yoksul köylü ve gençlikle en güçlü bağları olan en güçlü örgütlenmelerden birisi olmamıza rağmen, 12 Eylül süreciyle birlikte ciddi sorunlar yaşayarak bu gücü değerlendiremedik. Bu sürece cevap verecek örgütsel hazırlık yapmadık. Ama bizim dışımızda 12 Eylül faşizminin getirdiği tüm olumsuz koşullara rağmen gücünü toparlamaya yeni bir mücadele startejisi çizerek direnişe hazırlananlar da vardı. Ve bunu diğer Marksist gruplarla birlikte ortak yapmak istiyor ve çağrı yapıyorlardı. Fakat ne yazık ki bu çağrılar ve girişimler, başta bizim ve diğer Marksist grupların olumsuz tutumlarını sürdürmesi sonucu gerçekleşmedi. Gerçekleşen ve aslında çok önemli bazı birlik ve cephe girişimleri de ciddi ve tutarlı davranmadığımız için dağıldı. Bu güçler diğer ulusal güçlerin ve Türkiye adına örgütlenen Marksist güçlerden umudunu kesmek zorunda kalarak tek başlarına kendi özgüçleri ve çabasıyla direniş başlattı. Burada dikkat edilmesi gereken başka önemli bir noktayı da gözden kaçırmamak gerekir. Bu direniş Kürt kimliği ile Kürdistanda komünizan güçler adına ilk adımı atarken bu aynı zamanda Denizlerin, Mahirlerin, İboların 12 Mart'la birlikte kesintiye uğrayan mücadelelerinin ve çizgilerinin devam ettirilmesi anlamına da geliyordu. Fakat ne yazık ki biz bu kalkışma ve direniş karşısında da tutarlı davranıp sürece katkı yapmaktan uzak durduk. Çünkü; Devrimci Marksist güçler olarak Kürdistan kırsalını, direnişi geliştirmenin, önemli üstlerinden biri oldugunu, halk savaşında ve demokrasi mücadeledesinde, stratejik öneme sahip olduğunu çoktan unutmuştuk. Sadece bunu unutmakla kalmadık, Kürt halkı ve onları temsil etmeye çalışanlarla aramıza mesafe koyduk. Direniş yerine kendilerine bile hayrı kalmayan teslimiyetçi gruplarla güçbirlikleri denendi ve hüsranla sonuçlandı. Oysa bizlerde Denizlerin, Mahirlerin, İboların yaratmış oldukları direniş çizgisini devam ettirmiş olsaydık, bugün Kürdistan'da ve Türkiye'de bambaşka bir tablo olacak ve yaşanan sıkıntılar önemli ölçüde hala karşımızda durmayacaktı. Ülkemizde de bu tarihsel kesitte, Kürt ve Türk komünizan örgütlenmeler açısından yaşananlar kısaca budur.

www.arsivkurdi.org

Kimileri her ne kadar bu durumu 12 Eylül faşizminin ağır koşulları ve saldırısıyla izah etmeye ya da Marksist doktirinin yetmezliği ve Leninist örgütlenmenin işe yaramadığını ispatlamaya çalışsa da yaşananların cevabı olmadı olamazdı da. Çünkü yaşanan pratik, bu cevapları yeterli derecede yalanmaya yetmektedir. Mücadele boşluk tanımadı ve birileri çıktı doldurabildiği kadarıyla doldurdu. Bu açıdan, birilerini ürkütmemek için politik laflarla, kelimeleri ağzımızda yuvarlamadan, gerçekci ve herhangi bir komplekse kapılmadan, cesurca, bu süreci değerlendirip cevap vermek gerekirse; Ülkemizde 12 Mart faşizmine karşı radikal ilk kalkışmadan sonra, günümüze kadar yaşanan inişli, çıkışlı devrimci durumu en iyi algılayan direnişçiler oldu ve bu süreçte devrimci fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek Kürt halkı ve Kürdistan adına önemli kazanımlar elde ettiler. Sancılı da olsa etmeye devam ediyor.

Elbette bu süreçte belirleyici rol üstlenen ve önemli başarılara imza atan bu hareketin olumsuzlukları, hataları, yanılgıları ve günahları da olmuştur, olacaktır da. Ancak bunların bu süreçte ön plana alınarak tartışma yaratılması, kimseye fayda sağlamamış bundan sonrada sağlamayacaktır. Aksine bu sürecin olumsuzlukları öne alınarak yapılan tartışmalardan demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı zarar görmüştür. Sürdürülmesi halinde, yine demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı zarar görecektir.

BUGÜN VE SONRASI...

Bugün Kürdistan ve Türkiye özgülünde tüm bölge ülkelerinin ve komünizan güçlerin kaderini yeniden belirleyecek yine kritik ve önemli bir virajdan geçiyoruz. Çünkü; bir dönemin doğru olan ve sonuçlarıyla doğruluğunu ispatlayan bu mücadele yöntemi, işlevini tamamladıktan sonra zamanını doldurdu, tıkandı. Son Amerika'nın müdahelesi ile Saddam yönetiminin devrilmesi ve Güney Kürdistan'da Federe bir yapının ortaya çıkması, emperyalist güçlerin Türkiye'ye ve bölge gerici devletlerine Kürt sorununu artık çözün telkinleri, Kürt sorununun yeteri kadar çözüme doğru olgunlaştığının ve siyasallaştığının göstergesidir. Direnişçi güçler de bu durumun farkına vararak, tıkanan bu mücadele yöntemini en düşük yoğunlukta tutmaya çalıştı. Fakat yaşanan bazı olumsuzluklar ve TC'nin katı ret ve inkarcı tutumu yüzünden bu süreç uzadı.

Birleşik bir komünist iradenin yaratılması için, Amed merkezli ortak bir Kürtçe-Türkçe gazete dahil her türlü çaba ve enerji harcanarak çeşitli yöntem ve araçlardan yararlanarak denemeler yapılırken, niyetlerin şekillenmesindeki güç dengesi gerçekliği unutulmadan, herkesin kendi adına yol alması gerektiğine inanıyorum. Bundan birlik görüşmelerinin ve sürecinin rafa kaldırılması anlamı çıkarılmamalıdır.

Bu sürecin uzamasına rağmen, Kürt sorununun siyasi çözümü doğrultusunda önemli başarılar elde edilmiş, edilmeye devam ediliyor. Ama kazanımları teslim etmeden, boyun eğmeden yeni kazanımlar katarak.

Yine önemli ve kritik virajdan geçiyoruz. Yeni sürecin ihtiyaçlarına yeterli cevabı verebilmek için tüm devrimci güçlere daha büyük fedakarlıklar, sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Ülkemizde Marksist solun önemli kesimleri tarafından bugün bizim Sosyalist Mezopotamya'da tartışdığımız sorunları da içine alarak, bizim çabalarımızı daha da güncelleştirmiş olan 'Çatı Partisi' önerisi tartışmaya açılmıştır. Bu önemli bir önermedir. Bugün ülkemiz gerçekleri ile daha çok uyuştuğuna inandığım 'Çatı Partisi' önerisine, kendisine Marksist, komünizan gücüm diyen hiç kimse sessiz kalamaz ya da pragmatizm deyip geçiştiremez. Dünya sadece bizim etrafımızda dönmüyor. Marksist solun bu psikolojiden arınması gerekir. Çevremizde olup biten olaylara, tartışmalara kayıtsız kalarak, kafamızı kuma gömerek sorunların üstesinden gelemeyiz. Ben 'Çatı Partisi' tartışmalarını da dikkate alarak, Sosyalist Mezopotamya'da tartışmaya açtığımız sorunlara ilişkin kendi düşüncelerimi şu şekilde özetleyebilirim.

a) Dünyada olduğu gibi ülkemizde'de proletarya tamamen farklı bir süreç yaşamaktadır. İşçi sınıfı günümüzde yaşadığı mevcut durgunluktan kurtuluncaya kadar mülksüzlerin kapitalist sisteme yeniden eylemli bir kalkışmasının nesnel şartlarını oluşturmak ve buna ek olarak üretim sürecinin ortaya çıkardığı bağlaşıkların yeniden aydınlatılması, yani sosyalist devrimin nesnel ön hazırlığının bilimsel açıklaması görevi hala ortadadır. Bu görev ülkemizde tüm Komünizan güçlerin sırtındadır. Bu açıdan Kürdistanlı komünistlerin birliğini, güçlü bir kominist partisinin oluşumuna hizmet edecek ve yuvarlak bir masa işlevi görecek Amed merkezli ortak bir gazeteyi önemsiyor ve çıkartılmasına tarafım. Bu görev ertelenmemeli. Ancak;

b) Herkesin birlik için, gerekçe ve zeminin varlığında hem fikir olmasına rağmen, niyetlerinin henüz yeterince çok açık olmadığı ortadadır. Gerekçe ve zemin, niyet olmadan işe yaramıyor. Yıllardır da yaramadı. Yüz kere de Amed merkezli ortak dergi ya da gazete çıkarsak işe yaramayacaktır. Bu açıdan; güç dengesi ya da dengesizliklerinin, birlik konusunda niyetlerin şekillenmesinde ve yönlendirmesinde önemli payı olduğu unutulmamalıdır. Bu bir gerçekliktir. Birleşik bir komünist iradenin yaratılması için, Amed merkezli ortak bir Kürtçe-Türkçe gazete dahil her türlü çaba ve enerji harcanarak çe-

www.arsivakurd.org

şitli yöntem ve araçlardan yararlanarak denemeler yapılırken, niyetlerin şekillenmesindeki güç dengesi gerçekliği unutulmadan, herkesin kendi adına yol alması gerektiğine inanıyorum. Bundan birlik görüşmelerinin ve sürecinin rafa kaldırılması anlamı çıkarılmamalıdır. Bundan dünya nasıl güneşin etrafında dönerken, kendi ekseninde de dönmesi gibi, komünist güçler de birlik etrafında dönerken, aynı zamanda kendi eksenlerinde dönerek yol alması anlamı çıkarılmalıdır. Sadece tartışma ve polemik üzerine komünistlerin birliği inşa edilemez. Bu açıdan;

c) Herkesi kucaklayan birleşik bir Komünist Partisi ya da bir odak, Kürt komünizan güçlerinin büyük çoğunluğunun onayını ve desteğini alarak oluşturulmalıdır. Bu ise bugünden yarına hemen olabilecek bir olay ve oldu bittilere getirilecek kadar basit değildir. Birlik kelimesinin içinin, adına yakışır bir şekilde doldurulması gerekir. Ancak bu süreç işidir. Ama olacaktır. Ancak o zaman, komünist irade ile siyasete kalite gelir ve en geniş halk kitlelerine ulaşılarak legalitede çizilen sınırların çok daha ötesine geçilir. Bu süreçte; Kürdistanlı komünistlerin birliğini ve güçlü bir komünist partisini ne kadar önemsiyorsam, Kürt komünizan güçlerinin büyük çoğunluğunun onayını ve desteğini almayan, önüne sadece 'birleşik' ibaresini koyarak, küçük bir kaç grubun ya da kişinin bir araya gelmesiyle oluşturulacak tırnak içi bir 'komünist partisi' düşüncesini, sınıfsal ve ulusal savaşımın görece pratik eylemliği açısından boş, önemsiz bir tartışma olarak görüyorum. Çünkü; bir tabela partisi görüntüsünün ötesine geçemeyecek olan, böylesi bir parti özgür kültürel gelişme için, gerekli koşulları yaratmak bir yana, ileride oluşacak oluşumların önünde engel teşkil etmese bile ayakbağı olur. O zaman;

d) Artık pratik yaşamın tüm alanlarında sadece eski yöntemlerin tekerlek izlerini sürerek ve belirli düşünce kalıplarına yapışıp kalarak, hiç kimsenin ileriye gidemeyeceği anlaşılmalı ve her dönemin kendi insan malzemesini, önderliğini yarattığını göz önünde tutmak zorundayız. Hangi dönem olursa olsun gerçek bir ihtiyaç varsa, dönem bu ihtiyacın giderilmesi için, gereken güçleri de ortaya çıkaracaktır, çıkarmıştır da. Komünistlerin birliği bugün Kürt halkının büyük çoğunluğunu etkileyen DTP'nin, komünizan güçlerini dışarıda tutarak, sağlanamaz. Kaldı ki bu hareket Marksist Leninist ideolojiden beslenerek bugünlere gelmiştir. Ben kişi olarak DTP'nin bugününü de yönlendirenlerin büyük çoğunlukla Marksist-Leninist doktrinden esinlenerek ülke gerçeklerinden hareket eden, komünizan güçler olduklarına inanıyorum. Bu açıdan Kürdistan'da komünistlerin birliği sürecinde objektif davranmak kadar, cesaretli ve dürüst davranmak da çok önemli hale gelmiştir.

Kapitalizme göre onu yıkmaya çalışan herkes meşru değildir. Kapitalizm karşıtlarının illegal olması ya da legal olması kapitalizm için fark etmiyor. Önemli olan kapitalizm karşıtlarının kendilerini nasıl konumlandırdığı ve adlandırdığıdır. Kapitalizm karşıtları olarak biz kendimizi nasıl konumlandırırsak konumlandıralım ve nasıl adlandırırsak, adlandıralım, meşru olmamız kitle gücümüze, siyasi ve politik duruşumuza, ağırlığımıza bağlıdır.

Bütün komünizan grupların kendi adlarına yönelimleri, yaptıkları ve yapacakları dolaylı olarak herkesi etkilemekle ve ilgilendirmekle beraber sonuç olarak herkesin kendi yönelimleri kendi kendilerini bağlayacak, sonuçlarına da kendileri katlanacaktır. Bu bizim için de geçerlidir. Tüm komünizan güçler başta kendi yol haritalarından sorumludurlar. Bu anlamda izlememiz gereken yol haritası konusunda görüş ve önerilerime gelince;

1- Kapitalizme göre onu yıkmaya çalışan herkes meşru değildir. Kapitalizm karşıtlarının illegal olması ya da legal olması kapitalizm için fark etmiyor. Önemli olan kapitalizm karşıtlarının kendilerini nasıl konumlandırdığı ve adlandırdığıdır. Kapitalizm karşıtları olarak biz kendimizi nasıl konumlandırırsak konumlandıralım ve nasıl adlandırırsak, adlandıralım, meşru olmamız kitle gücümüze, siyasi ve politik duruşumuza, ağırlığımıza bağlıdır. Bu açıdan Koşullar ve koşullarımız legalite ve illegalite arasında kesin, net ve kalın çizgiler çizmemizi zorunlu kılıyor. Bu konuda ne kendimizi ne de başkalarını kandırmayalım. Meşru olup, olmadığı belli olmayan zeminden, yapılardan kurtulmak ve netleşmek gerek. Esasen üzerinde kafa yorduğumuz daha güçlü bir iradenin oluşumu sürecinde ağırlığını hissettirmek dışında bu belirsiz zeminde oynanmamalı, dondurulmalıdır. Bunun da altını önemle çiziyorum. Bunu başka yazı ve ortamlarda daha geniş tartışmak ve bu belirsizliğe son vermek gerek. Bu bizim için zorunluluktan da öte zaruret haline gelmiştir.

2- Oluşturmak istediğimiz gerek merkezi komünist irade, gerekse bu iradenin içinde yer alarak, etkileyerek yönlendirmeye çalışacağımız bir cephenin bileşenlerini ve bağlaşıklarını iyi analiz etmemiz zorunludur. Varlıklarını TC gibi, Kürt halkının önemli bir siyasal gücünün tasfiyesine bağlayanlarla ne parti kurulur ne de bağlaşık güç olur. Startejisini 'bu güç sonrası' diye oluşturmaya çalışanlar korkunç bir yanılgı ve açmaz içerisindeler. 'Bu güç sonrası dönem' diye startejisini inşa etmeye çalışanlar, eğer kendileri var olacaklarsa, bu güç haydi haydi var olacaktır demektir. Bunu unutmamalılar. Özel-

www.serxwebun.org

likle ülkemiz, Kuzeybatı Kürdistan'da bu gücü dışlayarak, bu gerçekliğe göz kapatarak, yok sayarak siyaset yapılamaz.

3) Biz birleşik bir komünist iradenin yaratılması için her türlü çaba ve enerji harcayarak çeşitli yöntem ve araçları devreye sokup gereklerini yerine getirirken enerjimizi yoğun olarak bu yönde harcayarak kendimizi örgütlemeyi ihmal ediyoruz. Bu nedenle örgütsel yapımızda bir daralma hatta gerileme yaşanmaktadır. Bu süreçte kendi örgütlenmemize ağırlık vererek projelerimizi daha somut elle tutulur bir hale dönüştürerek yol almamız gerektiğine inanıyorum. Legal mücadelenin imkan ve olanaklarını sonuna kadar kullanmak için MESOP girişimi ve projesi diğer tüm hedeflerle birlikte sürdürülmekle beraber öne alınmalıdır. Bu anlamda;

4-MESOP oluşumunu yokuşa süren ve ayakbağı olanlarla, devrimci kurallar içerisinde defteri sonra açılmak üzere kapatarak yer almak isteyenlerle "Politik Bildirge" ışığında program ve tüzük netleştirilerek MESOP en kısa zamanda siyasal arenada, meşru zeminde yerini almalıdır. MESOP oluşumundan komünistlerin birlik sürecinin noktalanması anlamı çıkarılamaz. Bu ancak komünistlerin birlik sürecinde atılmış küçük bir adımdır ve bizim birlik sürecinde kendi eksenimizde dönerek yol almamız demektir. Mezopotamya Sosyalist Partisi'nin oluşumu; kendi içimizde ve kafalardaki soru işaretlerinin giderilmesinde ve yeniden toparlanmamızda önemli rol oynarken aynı zamanda kendimizi meşru zeminlerde daha iyi anlatabilme ve temsil edinme fırsatı yaratarak, esasen özlediğimiz güçlü bir birlik hedefine bizi daha da yakınlaştıracaktır.

Her zaman söylediğimiz gibi komünistler tarihi bir çok fırsatı değerlendirmede beceriksiz davranıp hak ettikleri konuma gelmemiş olsalar da her zaman halkın vicdanı olmuşlardır. Bu dağda da cezaevinde de böyledir. Hiçbir komplekse kapılmadan MESOP geçmişin yaralarını sarmak için üzerine düşen yükleri sırtlanmalıdır. MESOP pratik mücadele sürecinde bağlaşıklarını ve yol arkadaşlarını iyi analiz etmeli tavrını açıkca ortaya koymalıdır. Bir halkın büyük bir çoğunluğunu etkileyen bir hareketi, düşman gibi görenlerle yol almayacağını bilmelidir. Bu anlamda TEVKURD bileşenlerini de kesinlikle yeniden ele almakta ve gözden geçirmekte fayda vardır. Ya onlar yanlış adresteler ya biz... Onlar yanlış adreste iseler çekip gitmeliler. Onlar gitmiyorsa ve bizim onları göndermeye gücümüz yetmiyorsa bu haliyle TEVKURD içindeki konumumuzu ve varlığımızı tekrar sorgulayıp biz adresi değiştirmeliyiz. MESOP zaman geçirmeden oluşumunu hızlandırmalı ve "Çatı Partisi" oluşumuna destek ve hız vererek demokratik mücadelede daha geniş halk kitleleri ile buluşmanın ortaklaşa yol ve yöntemlerini aramalıdır. Bunun yolu da vardır. Önemli olan katkılara açık kapı bırakmayan simetrik kalıplardan kurtularak, aklın bağımsız çabalarına açık olunmasıdır.

Özetle; günümüzde de sınıf mücadelesinin ilhamı Marksizm-Leninizm'dir. Yaratılmış olan bu ilham proletaryanın sınıf mücadelesinin ve tüm isteklerinin ötesine geçer. Gerek kapitalist ekonominin anlaşılır analizinde gerekse de sınırsız perspektif ve uygulama alanıyla Marks ve Lenin sınıf mücadelesinin pratikte yürütülmesi için esas olandan çok daha fazlasını sunmuştur. Marksizm ve Leninizm'in artık komünistlerin ihtiyaçlarına karşılık vermediği de kocaman bir safsata ve kimilerinin geçmişte olduğu gibi bugünde oportünist yüzünü gizlemeye çalışmasıdır. Aksine, biz Kürdistanlı komünistler olarak ihtiyaçlarımızla Marks'ın ve Lenin'in fikirlerini tam olarak kullanmaya zorlayacak düzeye ulaşma becerisini gösteremedik. Sınıfta kaldık. Bundan sonra yanlış atılacak her adım bizi ikmale bırakacaktır.

www.arsivkurdi.org

Hamit YILMAZ

Manifesto, hedeflerimize ulaşmamızda bize yol gösterecek

Siyasal ve toplumsal mücadelelerin tarihine bakıldığında sürecin hep zorluklarla dolu olduğu görülür. Zorluğun derecesi, mücadeleyi veren tarafların toplumsal konumlarına göre değişiklik gösterir. Mücadele ise mütemadiyen devam etmektedir. Sınıflar arası mücadele, sınıfın kendi içindeki mücadelesi, ulusal mücadele, uluslararası mücadele... Hepsi de bir değişimin veya statükonun devamını mümkün kılmanın; yani iktidarı elde etmenin veya ele geçirmeye çalışmanın mücadelesidir.

Basit bir genellemeyle, ezen-ezilen, yöneten-yönetilen boyutu ile bakıldığında basit gibi görünen taraf kavramı, gerçek hayatın içinde son derece karmaşık bir yapı arz etmektedir. Özü itibariyle iki taraftan söz edildiğinde homojen iki taraf algısı oluşmaktadır. Çünkü burada daha soyut bir kavramdan söz edilmektedir. Oysaki somuta inildiğinde toplumsal yapının farklı ve karmaşık yapılanmasının kendi arasında ve dışarıya dönük ilişkilerinde genel toplumsal ve siyasal yapıyı oluşturduğu tespit edilmektedir. Toplumdaki bu grupların, partilerin, örgütlerin kendi içindeki yapılanmalarının karakteri; yani örgütlenme biçimleri onların mücadelelerinin biçimini belirlemektedir. Her bir siyasi yapılanma, sorun olarak gördüğü olguları kendisine göre yöntemlerle ve fikirlerle tahlil etmekte ve buna karşı mücadele yürütmektedir. Sonuçta aynı ortak amaca hizmet ediyor gibi görünse de derin siyasi farklılıkları içeren bu farklı yapılanmalar zaman zaman birlikte hareket etme gereği duyabilmektedirler. Fakat özellikle ülkemiz açısından bakıldığında bu tutumun ne uzun ömürlü ve ne de yapıcılığını sürdürebilir olduğunu görüyoruz. Bunda örgütlerin ideolojilerinin, iç tutarlılıklarının boyutunun, çaplarının belirleyiciliği vardır elbette; fakat ulusal karakterin etkisini de yabana atmamak gerekir diye düşünüyorum.

İnsanlık tarihinin son 150 yılına damgasını vuran komünist düşünce, bugün bir sistem olarak sahnede değil. Ama etkisi halen hissediliyor. Tüm dünyada komünizme inanan ve bunun mücadelesini veren yığınlar var. Ülkemizde de yakın siyasi tarihimizde mücadelenin içinde yer almış komünist parti, örgütlenme ve kişiler vardı ve halen varlar. Her ne kadar değişimin güçlü rüzgarları herkes gibi onları da etkilediyse de önemli bir kısım Kürt komünisti yılmadan ve yorulmadan yoluna devam etmekte.

Üstelik nicelik olarak azınlık olmamıza rağmen ülke siyasetinde belirleyici olmak gibi bir hedefi önümüze koyarak yol almaya çalışıyoruz.

Kürdistanlı komünistlerin birliği gibi oldukça önemli bir konuda politikalar üretme adına yapılan faaliyetler yanında tüm Kürdistanlı grup ve örgütlerin birliğini hedefleyen faaliyetlere de yoğun bir enerji akıtmaktayız.

Bütün bunları yaparken kendi-

www.ararwakurdi.org

mize sormamız gereken acil soru, önceliklerimizin neler olduğudur.

Bana göre öncelikli görevimiz; kendi iç örgütlenmemizi sağlamak, ideolojik ve politik duruşumuzu olgunlaştırmak, hedeflediğimiz Kürdistanlı komünistlerin açık partisinin kuruluş sürecini hızlandırmak olmalıdır. Bu konuda oldukça zorlanacağımız kesindir. Yaklaşık dört yıldır zaten bu tür bir çalışma yapmaktayız. MESOP çalışmalarımızın bize öğrettiği çok şey oldu.

Önce "Kürt'e komünizm ne lazım"cılara derdimizi anlatmak zorunda kaldık. Bu sayede bizim gibi veya bize paralel düşünen ne kadar da çok yoldaşımızın ve dostumuzun olduğunu ve bu arkadaşlarımızın da ellerini taşın altına koymaya razı olduklarını gördük.

"Aslında söylediklerinize katılıyoruz; ama siz hele bir yürüyün bakalım, tutarsa biz de varız"cıların çoğunun hiç de uzun soluklu bir mücadeleyi sırtlayacak çapta olmadıklarını görüp safralarımızdan kurtulduk.

"Birlik, birlik" diye bağıranların "haydi buyurun" dediğimizde birlikten uzaklaşmanın yollarını aramalarına şahit olduk.

Gerek Kürt ve gerekse de Türk sosyalistlerine kendimizi ve projelerimizi anlatmaya çalışarak yapmaya çalıştığımız şeyin tek başına bizim sorumluluğumuzda ve tekelimizde olmadığını göstermeye gayret ederek ve anlaşıldığını görene dek bu uğraşımızı sürdürmeliyiz. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar neticesinde ortaya çıkan politik bildirgenin tartışılmaya açılmış olması hedeflerimize ulaşmamızda bize yol gösterecek olan zengin politik birikimi sağlamamıza yardımcı olacaktır.

Dünyada ve coğrafyamızda hakim olan siyasal savrulmuşluk atmosferinin umutları kıran olumsuzluk rüzgarına direnmeyi becerebilen yoldaşlarımız ve dostlarımızın, Kürdistan politik arenasında varlık gösteren tüm siyasi kurum, kişi vb'lerinin ülke geleceği ile ilgili ortaya koydukları emeğe saygı duymakla birlikte tüm bunların güçlü bir sol muhalefet oluşturamadıkları gerçeğini görmemiz gerekiyor.

Ülkemiz özelinde kısa vadede böyle bir muhalefetin oluşmasını beklemek ne derece gerçekçi olur, tartışmak lazım; fakat buna rağmen geleceğini Sosyalizm ile kurgulayan, ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesinde öncü olma iddiasına sahip Komünistler olarak bizler bu muhalefetin oluşması için üzerimize düşeni yapmaya devam etmeliyiz. Bu konuda mevcut yayınlarımız şu aşamada bize yeterli alan açmaktadır. Eldeki imkanlarımızı etkin olarak kullanmanın yeni yöntemlerini bulmaya çalışmalı, mümkün olduğunca çok kadroya ulaşmalıyız.

Dışımızdaki neredeyse tüm sol, sosyalist ve hatta komünist olduğunu iddia eden kişi ve gruplar tarafından algılanabilir hale gelmek için sistemli çalışmalarımızı sürdürmek zorundayız. Algılanabilir olmanın bize katacağı şahsi hiçbir artısı yoktur. Üstelik hiçbirimizin böyle bir derdi de yok. Bütün yoldaşlarım adına rahatlıkla söyleyebildiğim bir şey bu. Çünkü bizler adı belli bir misyonun taşıyıcılarıyız. Yani yükümüz yerde değil sırtımızda ve bu yük bize ağır gelmiyor; çünkü isteyerek seçmiş olduğumuz bir yaşam biçimini savunuyoruz.

Fakat komünist olduğunu iddia eden ve her ne demekse "bağımsız siyasetçi" yaftasıyla ortalarda dolaşanlara, kafası karışıklara diyecek çok lafımız var: "Ya yoldaşımızsınız ya da dostumuz. Kararınızı verin."

www.arsivkurdi.org

YENİ BİR AYDINLANMA İÇİN

SOSYALİST MEZOPOTAMYA

Nisan 2008 ● Sayı: 21 ● 2 YTL ● www.mesopu.net

NEWROZ'UN COŞKUSUNU 1 MAYIS'A TAŞIYALIM

- Aslolan komünist bir hareket yaratmaktır — Tuncay ATMACA
- "Demokratik ulus" — Metin AKTAŞ
- TEVKURD, sorunları ve geleceği — S. CİFTYÜREK
- Yeniden sosyalizm derken — Munzur GÜLAPUSAĞI
- Öteki ve "ötekileşme" deyincel... — Temel DEMİRER
- Amerikan modelinin etkileri... — Celal ÖZCAN

www.arsiv.mesopu.org

ÇOBAN ATEŞİ

Haftalık
Siyasi Haber-Yorum Gazetesi
6 Aralık 2007
Yıl:1 Sayı: 35
Fiyatı: yo yok
coban_atesi@hotmail.com

"Paran yoksa öleceksin"

5510 Sayılı Yasa ve bu yasada değişiklik öngören taslak ile biçimlenen Dünya Bankası ve IMF modeline dayalı "Sosyal Güvenlik Reformu" sosyal güvenlik hakkını tümüyle reddetmekte, bireyi geleceği yasalarla güvence altında olan bir yurttaş yerine, yaygınsın mali piyasaların gücünün belirlediği edilgen bir nesneye dönüştürmektedir.

Bir Hükümet döneminde gündeme getirilen ve "Sosyal Güvenlik Reformu" adı altında sürdürülen çalışmalarla yapılan yasa tasarısı, 5509 Sayılı Yasa olarak TBMM'de kabul edilmesinin ardından, dönemin Cumhurbaşkanı tarafından yeniden görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderilmiş, anılan yasayı 5510 Sayılı Yasa olarak onaylayarak yürürlüğe koymuştu.

01.01.2007 tarihinde yürürlüğe giren bu yasa ile ilgili olarak dönemin Cumhurbaşkanı ile 168 milletvekili iptal davaları Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla açmışlardı. Anayasa Mahkemesi ise 13.12.2006 tarihli kararı ile Anayasa'ya aykırılık savlarının 24 (dört) tanesinin sevk ve kısmen kabul ederek, bazı maddelerin yürürlüğünü durdurmuş, 9'unu ise reddetmişti. Ağırlıklı olarak kamu çalışanları üzerinden spesifik etkiler meydana getiren 7 madde tamamı çıkarılmış, 5 maddesi değişiklik yönünden geçirilmiş ve Anayasa Mahkemesinin 13.12.2006 günlü gerekçeli kararı açıklanmış ve yasanın yürürlüğe girmesi 01.07.2008 olarak belirlenmiştir. Ayrıntı 4'te

Toprak, insan ve tarım

Hazırlayan: A. ÇİFTÇİLER

Estetik ve Sanat / Celal ÖZKAN Yönetmen sf: 2

Devlet cinayet işler mi?

Berkant Coşkun/Isparta

Ortak değerlerimiz yok ediliyor

Yazan: M. EMİN

Editör 3

Filistin'e "çözüm" arayışı mı İran'ın yalnızlaştırması mı?

Öldürülmemiz için pek çok neden bulunabilir

Bu ülkede eğer KADIN sanız

Yazan: Ekin İNAN

Soğuktan savaşa yüzü / Kıvanç ASLAN 3'TEN DEVAM: 2

300 bin öğrenci "AF" bekliyor!

Son dönemlerde hazırlanan yaklaşık 300 bin adet öğrenci affı öğrencileri, "öğrenci affı" gündemde. "Öğrenci affı" konusu hem yaşanmış hem de hedefte duruş tarzları öğrenciler kapsamında.

"Öğrenci affı" konusunda geçmişteki bakışın mağdur öğrenciler kapsamında bir de www.af2007.com adlı internet sitesi bulunmaktadır. Bu sitede "Öğrenci affı" için yapılan çalışmalar ve kampanyalar sürdürülmektedir. Bu çalışmalar bir çok bir araya katılmaktadır. Hem öğrenciler, TBMM ve vekiller nasıl ve ne çalışmalı bilgilendirme, www.af2007.com sitesini kurarak mağdur öğrenciler sitesini ziyaret ... mağdur olan bütün arkadaşlara (farklı nedenlerle, daha önceki af kanunları gibi çıkmamızla sonuçsuz, gereğiz) ve sorgulamalar bu AF KAMPANYASI için tüm adres" cümlesi olduğunu söylüyorlar. AYRI 4'de

Af2007.com
Öğrenci Affını Destekliyoruz

Öğrenci affı neden gerekli?

Türkiye yüksek öğretim sisteminde binlerce öğrencinin çalışan eğitim hakkından, eğitim hakkını gidermelerini bir engelleme var: öğrenci affı. O da, eğitim dışında kalmış mağdurların önüne geçmek. Bazı mağdurlar affı çıkmayı için uğraşıyor. 4'de

Annapolis, İsrail ve Filistin

ABD'nin başkenti yönetiminde 27 Kasım 2007 tarihinde toplanan İsrail-Filistin "barış" toplantısı kapılarını bu sözde sonuçlandı. Toplantı, yerel ve bölge Filistin halkı açısından olumsuz gelişmelerin en geniş kapsamlı katılımlı gerçekleşti. Toplantı, sözde devletler ve Filistin halkı arasında çeşitli kademelerde görüşmeler devam edecek, yıl sonuna kadar bir anlaşma sağlanacak. 3'te

Grevden uzlaşma çıktı

16 Ekim günü başlayan ve 42 gündür devam eden Petrol-İş Sendikası'na üye 29 bin Türk Telekom işçisinin grevi üzerine bir anlaşma sağlandı. 3'te

"Bizim elektrikler yağmurdan korkuyor"

Bir haber bana ilişkin bir ilanı ve kişilerin o ilçeye ya gitmeleri ... 4'de

Ernesto Che Guevara

Kropotkin

Feqiyê Teyran

İbn-i Haldun

Hallacı Mansur

Ömer Hayyam

Mao Zedong

Nazım Hikmet

Rosa Luxemburg

Thomas More

Hasan Sabbah

Spartaküs

Josef Stalin

Antonio Gramsci

Clara Zetkin

Dimitrov

Ahmedê Xanî

Çernişevski

Neruda

Şeyh Bedreddin

Ho Şi Mingh

Bertolt Brecht

Lev Troçki

Cegerxwîn

21. YY'DA ÖZGÜRLÜK VE SOSYALİZM MANİFESTOSU

gün yayıncılık

www.revolusi.org

YENİ BİR AYDINLANMA İÇİN
SOSYALİST MEZOPOTAMYA
Temmuz 2008 ● Sayı: 22 ● 4 YTL ● www.mesop.net
AYLIK TEORİK POLİTİK DERGİ

Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin halihazırda nicel olarak zayıf ama bileşen olarak tüm farklı siyasal renklerini içeren bir birlik adımını geliştirildi ve bu TEVKURD ile somutlaştırıldı. Nicel olarak küçüktü ama büyümenin potansiyellerini içeriyordu, halen de içeriyor. Sorun gelip şuraya dayanmış; ağır ağır küçük olanı büyütebilmek... Tıkanma burada yaşanıyor, yani sorunun çözümü kendi içerisinde ve örtük değil, açık olarak önümüzde duruyor. Ayrıca, bileşenler olarak TEVKURD'te bağımsız bir duruşla bir araya geldik ve öyle yol aldık. Bölgesel ya da küresel bir gücün gölgesi olmadan ciddi bir siyasal projeye soyunduk. Kimileri belki "keşke dış bir gölge üzerimizde olsaydı" ya da "daha o kadar büyümedik ki TEVKURD büyük güçlerce siyaset denklemine alınmış olsun" diyebilir. Biz MESOP olarak bağımsız, özgür siyasal duruşla bir araya gelmiş olmaya büyük önem verdik halende veriyoruz. TEVKURD'un bu özelliğinin yanı sıra arkaladığımız süreçte farklılıklarımızla birlikte, ortak payda üzerinde üç yıl gibi uzun bir süre birlikte yürüyerek ortak bir politik dil oluşturduk. Bu yürüyüş sürecinde, eskimiş kimi doğrularımızın baskılayıcı gölgesini üzerimizde yer yer hissettik ama buna rağmen, ortak payda üzerinde birlikte yürümede ve yeni bir siyaset kültürü ile dilini yaratmada belli ölçüde yol aldık. Bunlar küçümsenemez ve dikkate alındığında, TEVKURD büyütülerek sürdürülmesi için özveride bulunmayı hak diyor.

www.tevkurdi.org